

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ มกราคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8																									

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	New duck syndrome	ชัยนาท (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : Pneumonia ที่รัฐเนวาดา สหรัฐฯ พบในแกะบ็อกเซอร์, Foot and mouth disease ที่เกาหลีใต้พบในฟาร์มโค โดยเป็น serotype Asia-1, Influenza pandemic (H1N1)2009 ที่รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐฯ พบในฟาร์มไก่วง, Aujeszky's disease ที่เยอรมนี พบในสุนัขล่าเนื้อ, Bovine tuberculosis ที่รัฐเซาท์ดาโคตา สหรัฐฯ ตรวจยืนยันโรคในฟาร์มโคที่เคปทาวน์บราซิลโคคิคเชื้อโดยได้พบโคคิคเชื้อเพิ่มอีก 1 ตัว, Avian influenza ที่อินโดนีเซียยืนยันการพบเชื้อ H5N1 ซึ่งสาเหตุการตายของไก่จำนวนมากกว่าพันตัว และที่ฮ่องกงพบเชื้อ H5N1 ในนกป่า

♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Melamine ที่จีนตรวจพบการปนเปื้อนของสารเมลามีนปริมาณสูงในนมผงและได้สั่งปิดโรงงานที่กระทำผิด, Rabies ที่รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐฯ ตรวจพบเชื้อในสุนัขจิ้งจอกซึ่งได้กักคน 2 รายและที่ปรูตรวจพบเชื้อในค้างคาวคูดเคิลซึ่งคาดว่าจะเป็สาเหตุทำให้เด็กในหมู่บ้าน 7 คนเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า สำหรับในไทย สบ.ฝากเตือนภัยแก่เจ้าของสุนัข อย่าวางใจ อาจตายเพราะไม่ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้สุนัข และเผยแพร่สถิติในปี 2552 แพลตฟอร์มออนไลน์ของคนที่เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าตายเนื่องจากถูกสุนัขที่เลี้ยงไว้หรือมีเจ้าของแต่ไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ากัดเพราะวางใจว่าสุนัขมีเจ้าของจะไม่เป็นโรคพิษสุนัขบ้า เนื่องจากเข้าใจว่าเลี้ยงสุนัขอย่างดีและเลี้ยงไว้แต่ในบ้านไม่สามารถเป็นโรคพิษสุนัขบ้าได้, Influenza pandemic (H1N1)2009 สบ.เปิดบริการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ 2009 พร้อมกันในโรงพยาบาลภาครัฐและเอกชนที่ร่วมโครงการทั่วประเทศ ในวันที่ 11 มกราคม 2553 ใน 5 กลุ่มเสี่ยง ได้แก่ บุคลากรสาธารณสุขด่านหน้า หลีกเลี่ยงกรรภ โรคอ้วน ผู้พิการรุนแรงที่ช่วยตัวเองไม่ได้ ผู้ที่มีโรคประจำตัวเรื้อรังอายุ 6 เดือน -64 ปี โดยวัคซีนผลิตจากบริษัท ซาโนฟิ ปาสเตอร์ ประเทศฝรั่งเศส มูลค่า 600 ล้านบาท ราคาโคสละ 300 บาท ในการฉีดวัคซีน ในกลุ่มผู้ใหญ่ จะฉีดเข้ากล้ามเนื้อ จำนวน 0.5 ซีซี 1 ครั้ง ที่บริเวณต้นแขน ในกลุ่มเด็กเล็กจะฉีดที่หน้าขา โดยเด็กอายุน้อยกว่า 9 ปี จะฉีด 2 ครั้ง ห่างกัน 4 สัปดาห์ เด็กเล็กอายุต่ำกว่า 3 ปี ฉีด 0.25 ซีซี และร่างกายจะกระตุ้นภูมิคุ้มกันโรคหลังฉีด 15 วัน โดยประชาชนที่จะรับการฉีดวัคซีน ต้องปฏิบัติดังนี้

1. สำรองตนเองว่าอยู่ในกลุ่มเป้าหมายหรือไม่
2. สำรองตนเองว่ามีข้อห้ามในการฉีดวัคซีนหรือไม่ โดยผู้ที่ห้ามฉีดได้แก่ เด็กที่อายุน้อยกว่า 6 เดือน ผู้ที่แพ้ไข่หรือสารเคมีอื่นที่อยู่ในวัคซีน รวมทั้งผู้ที่เคยฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่แล้วมีอาการแพ้รุนแรง หากผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงที่จะฉีดวัคซีน มีไข้ หรือมีอาการเจ็บป่วย ควรเลื่อนการฉีดวัคซีนออกไปอย่างน้อย 1 สัปดาห์
3. ระวังภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น เพราะวัคซีนแม้จะมีการรับรองคุณภาพ ความปลอดภัย ตามมาตรฐานสากล แต่อาจเกิดภาวะแทรกซ้อนได้ ทั้งไม่รุนแรง เช่น ปวดบวมบริเวณที่ฉีด มีไข้หรือภาวะแทรกซ้อนรุนแรง เช่น อาการทางระบบประสาท อาการชาอ่อนแรง ภาวะช็อคหมดสติ ซึ่งภาวะดังกล่าวที่เกิดขึ้นไม่สามารถทำนายล่วงหน้าได้ ดังนั้นผู้ฉีดวัคซีนทุกคนต้องรับทราบ เพื่อสังเกตอาการตนเองและแจ้งให้แพทย์ หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทันท่วงที
4. ผู้ที่จะฉีดต้องสมัครใจและลงชื่อรับการฉีดวัคซีน
5. รับการฉีดวัคซีน
6. หลังฉีดวัคซีนในหนึ่งพักที่โรงพยาบาล 30 นาที เพื่อสังเกตอาการผิดปกติที่อาจเกิดขึ้น เนื่องจากอาการแทรกซ้อนรุนแรงมักเกิดขึ้นหลังฉีดภายใน 30 นาที อาการที่ต้องสังเกตได้แก่ คันที่ผิวหนัง บวมตามปาก หน้า ล้าออก หายใจลำบาก ซึพจรเบา ช็อค วิงเวียน ใจสั่น เป็นลม เหงื่อออก และเมื่อกลับไปอยู่บ้านแล้วควรมีผู้ดูแลหลังฉีดวัคซีนอย่างน้อย 2 วัน และ6.ก่อนกลับบ้านต้องตรวจสอบสถานที่และชีวิตติดต่อบ้าน หากมีอาการไม่ปกติ เพื่อที่จะได้รับการดูแลอย่างทันท่วงที

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective ต่) Applied Veterinary Epidemiology

In the case of the very **rapidly spreading diseases** (foot and mouth disease in animal, influenza in humans, etc.), it is obviously in vital for information about the appearance of the first case or initial outbreak to be available as quickly as possible. The success of the control measures (slaughtering stock around an outbreak of foot and mouth disease, campaigns based on vaccination against the appropriate strain of the influenza virus) depend on the outcome of a 'race' between the infectious agent and the measure implemented. The outcome is directly effected by the ever-present initial 'handicap' due to the time interval which elapses before information becomes available about the disease situation and its probable development. In the case of more slowly spreading disease (tuberculosis, enzootic bovine leucosis), there is less urgency. There is no need for day-to-day reporting n the bovine tuberculosis, whereas it is absolutely essential when dealing with an epidemic of foot and moth disease to be informed of any new outbreaks on a daily basis. Thus, for moderately contagious or transmissible disease, issuing information at regular intervals (through monthly, weekly or annual reports) is sufficient. Nevertheless, when dealing with diseases of the type with have a high case fatality rate in human medicine (for example, listeriosis), it is important that any increase in the incidence in rapidly detected, so as to be able to react quickly and prevent death occurring. This is what happened in France in 1993, where an analytical study made it possible to rapidly identify the precise original of foods contamination by *Listeria*, thanks to the alert triggered by noticing an abnormal increase in the incidence of human listeriosis, which is continuously monitored.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๔-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๔-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔๔ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6	7	8	8	6	6								

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)	
สัตว์ใหญ่	แพะ โค ช้าง	บรูเซลโลสิส	เพชรบุรี (1)	
		ปากและเท้าเปื่อย ໒໒	นราธิวาส (1)	สระบุรี (1)
		ปากและเท้าเปื่อย ໒໒	ลำปาง (1)	
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRS	สระบุรี (1)	สุราษฎร์ธานี (1)
		ปากและเท้าเปื่อย ໒໒	ลำพูน (1)	

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์ประกาศเตือนปัจจุบันหลายพื้นที่ที่ประสบกับภัยน้ำท่วม ฝนตกและทำให้เกิดน้ำท่วมขัง อีกทั้งเป็นช่วงรอยต่อระหว่างฤดูฝนและหนาวซึ่งอากาศเปลี่ยนแปลงทำให้สัตว์ปีกอ่อนแอภูมิคุ้มกันลดลงประกอบกับในระหว่างเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายนจะมีนกอพยพจากซีกโลกตอนบน จึงเป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดในสัตว์ปีกเช่นโรคไข้หวัดนก และโรคนิวคาสเซิลเป็นต้น เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควรดูแลและเตือนให้เกษตรกรระวังโรคระบาดดังกล่าว ♥ **สถานะโรคจาก Promedmail/OIE :** Brucellosis ที่สหรัฐฯ รัฐมอนทานา พบในไบซัน 2 ราย, Leptospirosis ที่สหรัฐฯ รัฐโอริกอน พบสิงโตทะเลป่วยและตายหลายตัว, Epizootic hemorrhagic disease ที่สหรัฐฯ รัฐมิชิแกน พบในกวางหางขาว (White-tailed deer) โดยมีรายงานกวางตายอย่างน้อย 500 ตัว, Atypical myopathy ที่สหราชอาณาจักร พบในม้า โดยมีรายงานม้าตาย 12 ตัว, Newcastle disease ที่ฮอนดูรัส พบในไก่ที่เลี้ยงในหมู่บ้านเป็นชนิด Paramyxovirus type 1, Avian influenza ที่เกาหลีใต้ พบในเป็ดเป็นชนิด Low pathogenic avian influenza virus, Anthrax ที่แอฟริกาใต้ พบการระบาดของโรคในสัตว์ป่า, Myxomatosis ที่สหราชอาณาจักร และสเปน พบในกระต่าย ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Leptospirosis ที่สหราชอาณาจักร พบผู้เสียชีวิต 1 ราย, กระทรวงสาธารณสุขได้วางระบบป้องกันโรคระบาดในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมทั่วประเทศอย่างเต็มที่ เช่นโรคไข้หวัดใหญ่ โรคฉี่หนู โรคอุจจาระร่วง โรคหิวเวาโรค เพื่อมิให้ซ้ำเดิมทุกซ์แก่ผู้ประสบภัยทั้งพื้นที่ที่น้ำกำลังท่วมขัง และน้ำลดแล้ว ผลการเฝ้าระวังใน 39 จังหวัดประสบภัย ตั้งแต่วันที่ 20 ตุลาคม 2553 จนถึงวันนี้ ยังไม่พบมีโรคระบาดเกิดขึ้น กระทรวงสาธารณสุขได้ส่งรถตรวจทางห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่หรือรถโมบายแล็บ จากกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ จำนวน 7 คัน ลงสู่ตรวจอาหารและน้ำดื่มในจังหวัดที่ประสบภัยน้ำท่วม ได้แก่ สงขลา สุราษฎร์ธานี อ่างทอง สิงห์บุรี ลพบุรี ขอนแก่น โดยเก็บอาหารพร้อมบริโภครวมทั้งน้ำดื่มในพื้นที่ เช่นกล้วยเดี่ยว ลูกชิ้นปิ้ง ส้มตำ ข้าวแกง น้ำดื่ม น้ำแข็ง ตรวจวิเคราะห์เชื้อที่ก่อโรค ผลการตรวจกว่า 100 ตัวอย่าง ยังไม่พบสิ่งผิดปกติใดๆ ซึ่งรถห้องปฏิบัติการเคลื่อนที่ดังกล่าวจะหมุนเวียนออกเก็บตัวอย่างอาหารและน้ำดื่มในพื้นที่น้ำท่วมอื่นๆต่อไป หากตรวจพบเชื้อโรคปนเปื้อน จะประสานงานสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดดำเนินการควบคุมป้องกัน ไม่ให้โรคระบาดแพร่ระบาดทันที ทั้งนี้ ในการป้องกันโรคอุจจาระร่วง ขอให้ประชาชนรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ด้วยความร้อน คั้นน้ำสะอาดบรรจุขวด หรือน้ำดื่มสุก ล้างมือก่อนและหลังใช้ห้องน้ำห้องส้วม และถ่ายอุจจาระลงส้วม หากส้วมใช้การไม่ได้ ให้ถ่ายใส่ถุงดำและมัดปากถุงให้แน่น เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต้อ) a. DESIGN A SURVEILLANCE SYSTEM A national system can be set up for the surveillance of limited number of diseases, the economic impact of which is significant (diseases which have repercussions for human health, for the most part, are included in the list of the notifiable disease). Thus, it is logical that the State should, at the very least, be a partner in such surveillance systems (if it is not actually in charge). <i>It is neither necessary nor (technically or economically) possible to extend surveillance to cover all animal diseases.</i> The decision to set up surveillance of a disease should follow from an analysis of the following factors. • Only those phenomena which are important (in terms of morbidity. Mortality and economic losses) should be monitored. Thus, it essential to rank the different diseases with are being considered for surveillance. • Such surveillance must be 'useful' in that it produces information which can be used in disease control work. • It must satisfy various criteria which can be defined in terms of;	Applied Veterinary Epidemiology

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔๓ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6	7	8	8	6									

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ โค	บรูเซลโลสิส	กาญจนบุรี (1)
		บรูเซลโลสิส	จันทบุรี (1)
		ปากและเท้าเปื่อย ไซบีเรีย	แพร่ (1) ลำพูน (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRSV	นนทบุรี (1)
		PRRS (US strain)	ศรีสะเกษ (3)
	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพฯ (1) ชลบุรี (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	Duck Plague	พระนครศรีอยุธยา (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา สถานการณ์น้ำท่วมในบางพื้นที่เริ่มเข้าสู่ภาวะปกติ แต่บางพื้นที่ยังคงท่วมสูง ซึ่งได้รับรายงานจากกรมชลประทานว่ามี การปล่อยน้ำลดลง รวมทั้งอิทธิพลจากน้ำทะเลหนุนก็ลดลงด้วย ขณะที่ในวันที่ 8 พฤศจิกายนนี้ จะมีน้ำทะเลหนุนสูงอีกครั้ง โดยเฉพาะประชาชนริมแม่น้ำเจ้าพระยา ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งปริมาณน้ำที่ไหลจากลำน้ำมูลจะหนุนสูงสุดวันที่ 2 พฤศจิกายนนี้ ♥ เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ควรดูแลและเตือนให้เกษตรกรระวัง โรคระบาดหลังน้ำลดเช่น โรคปากและเท้าเปื่อย เฮอร์ปีสไวรัส และโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกร โรคไข้หวัดนก นิวคาสเซิล เป็นต้น ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : Chronic wasting disease (CWD) ที่สหรัฐอเมริกา รัฐไวโอมิง พบในกวาง, Tularemia ที่สหรัฐอเมริกา พบในกระต่าย, Foot and mouth disease (FMD) ที่เนปาลพบในโคและแพะต้องสงสัยจะติดเชื้อ - มอญโกเลีย พบในโค - เกียตนามพบในสุกร, West Nile fever ที่โปรตุเกส พบในม้า, Eastern equine encephalitis ที่สหรัฐอเมริกา รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบในม้า, Eastern equine encephalitis (EEE) ที่สหรัฐอเมริกา ฟลอริดา พบในม้า ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Campylobacteriosis and Cryptosporidiosis ที่สหรัฐอเมริกา รัฐมินนิโซตา พบผู้ป่วยจากการบริโภคเนื้อสัตว์จากฟาร์ม โดย 3 รายพบเชื้อ *Campylobacter jejuni* และ 4 รายพบเชื้อ *Cryptosporidium parvum*, Rabies ที่สหรัฐอเมริกา พบเด็กหญิงอายุ 6 ขวบ สัมผัสเชื้อจากการสัมผัสสัตว์เลี้ยงค่างว้า ซึ่งต้องได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพร้อมกับบุคคลในครอบครัวที่สัมผัสกับค่างว้า - ฝรั่งเศสรายงานการพบโรคในค่างว้า, Anthrax ที่บังกลาเทศรายงานการพบโรคในคนและโค ♥ แผนฟื้นฟูสุขภาพอนามัยของประชาชนและผู้ประสมภัย ประกอบด้วย 3 มาตรการหลัก 11 กิจกรรม ที่ต้องเร่งดำเนินงานในทันที ได้แก่ 1.มาตรการด้านการฟื้นฟูสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้ประสมภัย กิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ เน้นย้ำให้ทุกจังหวัดออกหน่วยเคลื่อนที่ค้นหาผู้ป่วย โดยจะต้องให้การรักษาทันที ถ้าจำเป็นต้องส่งตัวรักษาต่อให้ส่งต่อทันที รวมทั้งให้ความรู้ในการปฏิบัติตนเพื่อดูแลสุขภาพตนเองหลังน้ำลดด้วยควบคู่กัน 2.มาตรการในการควบคุมโรค เป็นที่ทราบกันว่าหลังน้ำลดถ้าไม่ดูแลให้ดีอาจเกิดโรคระบาดตามมา ได้มีการกำหนดกิจกรรมที่ทุกจังหวัดต้องดำเนินการ เช่น การออกหน่วยกำจัดขุย หรือพาหนะโรคอื่น ๆ รวมทั้งการกำจัดแมลงวัน ซึ่งต้องมีการฉีดพ่นทำลายหอนแมลงวัน โดยเฉพาะในกองขยะและสิ่งปฏิกูลต่างๆ รวมทั้งสอนวิธีป้องกันดูแลตนเองไม่ให้เจ็บป่วย ที่เป็นห่วงมากที่สุดคือโรคไข้หวัด การสอนประชาชนให้ทำรูปถ่ายจากจุด 3.มาตรการด้านสุขอนามัยและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นกิจกรรมสำคัญ 2 ส่วน คือ กิจกรรมรณรงค์ให้ความสะอาดสถานที่ต่างๆ อย่างถูกวิธีและถูกสุขลักษณะ เช่น สุขา ที่อยู่อาศัย ตลาดสด และสถานที่สาธารณะอื่น ๆ เป็นต้น รวมทั้งอีกกิจกรรมที่เน้นเป็นพิเศษคือการแก้ปัญหาคุณภาพน้ำ ทั้งน้ำกิน น้ำใช้และแหล่งน้ำสาธารณะ ซึ่งจะมีมาตรการที่แตกต่างกันไป เช่น การใช้คลอรีน การใช้โอเอ็ม เป็นต้น เข้าไปช่วย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective ต่) Applied Veterinary Epidemiology

In France, in addition to those systems dealing with notifiable diseases or link to the national disease control programme, various other surveillance systems have been set up (about twenty). These are either local or national system. But do not form part of an overall plan (with the exception of compulsory national disease control programme) nor do they follow standardized or mutually agree procedures.

Currently, effort are being made to organize and coordinate all animal health surveillance work being undertaken outside of the area of notifiable disease reporting.

2. SETTING UP SYSTEM AT THE NATIONAL LEVEL

At the national level organizing animal health surveillance is the responsibility of the government body dealing with those disease subject to the legislation (notifiable diseases and national disease control programmes).

In principle, for diseases which are not subject to official control, surveillance at the national level can be organized by any institution or group which the willing and has the resources. In France, only institutions (such as national or reference laboratories) affiliated with the government have taken on the challenge because of the size of the task. At the point, it is useful to make a distinction between setting up a surveillance system for a single disease, which requires considering its suitability, objectives, characteristics, etc., and coordinating various surveillance systems set up over a period of time.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๕๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E-Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔๒ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6	7	8	8										

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRS PRRS (US strain)	ปทุมธานี (1) ชัยภูมิ (3) ศรีสะเกษ (3)
	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	บุรีรัมย์ (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	ชลบุรี (1) สระบุรี (1)
สัตว์ใหญ่	ม้า	EIA	ปทุมธานี (1)
	โค	ปากและเท้าเปื่อย Type O Blackleg	สระบุรี (1) ลำพูน (1)
	สัตว์น้ำ	กุ้ง	Infectious myonecrosis virus จันทบุรี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **หน่วยงานกรมปศุสัตว์** ได้ออกพื้นที่ดูแลสัตว์เลี้ยงของเกษตรกรในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม และเตือนให้ระวังโรคระบาดหลังน้ำลดเช่น โรคปากและเท้าเปื่อย โรคนิวคาสเซิล โรคอโรไวรัสเซพติกซีเมีย โรคอีหุ เป็นต้น ♥ กระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายให้จังหวัดในพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วม ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมด้านการแพทย์และสาธารณสุข จัดหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ดูแลทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ออกบริการประชาชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่เป็นกรณีพิเศษ และประชาสัมพันธ์ให้ความรู้การดูแลสุขภาพในช่วงน้ำท่วม รวมทั้งให้เข้มขึ้นการเฝ้าระวัง ป้องกันควบคุมโรคที่มากับน้ำท่วม โรคสำคัญ 5 โรคที่พบบ่อยในภาวะอุทกภัย ได้แก่ 1.โรคอุจจาระร่วง 2.โรคไข้ฉี่หนู 3.โรคไข้หวัดใหญ่ 4. โรคปอดบวม 5. โรคตาแดง และโรคอื่น ๆ เช่น แผลติดเชื้อรวมทั้งโรคหัด ซึ่งมักเกิดการระบาดได้ง่ายเมื่อมีคนอยู่รวมกันเป็นจำนวนมาก เช่น ตามจุดอพยพต่าง ๆ ซึ่งขณะนี้ยังไม่พบการระบาดของโรคดังกล่าว ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE :** Bovine spongiform encephalopathy (BSE) ที่เนเธอร์แลนด์ พบในฟาร์มโค, Pneumonia ที่สหรัฐฯ รัฐมอนทานา พบการระบาดของโรคในฝูงแกะ bighorn, Anthrax ที่แอฟริกาใต้ พบรายงานในสัตว์ป่าและที่อยู่กานดา พบฮิบโปโปแตมัสตาย 2 ตัว โดยสงสัยจะติดเชื้อ, Eastern equine encephalitis (EEE) ที่สหรัฐฯ รัฐฟลอริดา พบในม้า, Leptospirosis ที่สหรัฐฯ รัฐโอไฮโอ พบว่ามีรายงานการพบโรคนี้น่าขึ้นในสุนัข, Sheeppox ที่รัสเซีย พบในแกะ, Bluetongue ที่ตุรกี พบในแกะโดยเป็น Bluetongue virus Serotype 16 ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies** ที่สหรัฐฯ รัฐคอนเนคติกัต พบในแมวซึ่งได้ข่วนเจ้าของ และมีรายงานพบโรคพิษสุนัขบ้าในสกังค์ - รัฐนอร์ทแคโรไลนา มีรายงานพบในแมวโดยคนที่คาดว่าสัมผัสเชื้อได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแล้ว - รัฐฟลอริดา รายงานสถานการณ์โรคตั้งแต่เดือนกันยายน 2553 พบคนและสัตว์เลี้ยงติดเชื้อพิษสุนัขบ้าจากแรคคูน รวม 9 ราย - รัฐเวอร์จิเนียตรวจพบในสุนัข และที่อินเดียพบเด็กหญิงอายุ 4 ปีติดเชื้อ, Hepatitis E ที่สหราชอาณาจักรอังกฤษ พบผู้เสียชีวิต 3 ราย โรคนี้น่าเป็น food borne disease ทางกาารได้ประกาศเตือนเรื่องการบริโภคเนื้อสุกรที่ไม่สุก, Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบผู้เสียชีวิต 2 ราย เป็นชายอายุ 35 ปี โดยในเขตใกล้บ้านของผู้เสียชีวิตไม่มีรายงานสัตว์ปีกป่วยตายกระทันหันเป็นจำนวนมาก และอีกรายเป็นหญิงอายุ 40 ปี คาดว่าติดเชื้อจากตลาดสัตว์ปีก

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ตือ) Applied Veterinary Epidemiology

B. ANIMAL HEALTH In animal health, the surveillance activities undertaken vary from country to country.

1. EXAMPLES

□ One of the best in the VIDA system with has been set up in the **United Kingdom**.

The system, VIDA (Veterinary Investigation Data Analysis), was establish in 1967 so as to collect data from the various Veterinary Investigation Centres particular the number of diseases covered was much to large.

In 1975, a new system, called VIDA II, was launched. It process the laboratory diagnostic results obtained from the VIDs with respect to 400 diseases. Once a year, the information analyzed is present in the from of month-by-month tables showing the disease diagnosed in for each animals species. This information is regularly summarized in the *Veterinary Reccord*.

VIDA to is not a rapid reporting system and only those disease which are test for in the laboratories are included. But despite these limitation, it has been show to be an important source of useful epidemiological data.

□ In the United States, the Department of Agriculture set up the National Animal Health Monitoring Service (NAHMS) which monitors the health status of select livestock farm in each State. In particular, the NAHMS was use to study the impact of the new strains of the virus causing bovine virus diarrhea.

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔๑ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6	7	8											

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRS	พิจิตร (1)
		PRRS (US strain)	กำแพงเพชร (1)
		ปากและเท้าเปื่อย Type O	ศรีสะเกษ (2) อุบลราชธานี (2) ชัยภูมิ (1)
สัตว์ใหญ่	แกะ	บรูเซลโลสิส	นครราชสีมา (1)
		บรูเซลโลสิส	เพชรบุรี (1)
	แพะ	ปากและเท้าเปื่อย Type O	นครศรีธรรมราช (1) ลำพูน (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคมจนถึงขณะนี้ ประเทศไทยประสบกับสถานการณ์อุทกภัยครั้งใหญ่แล้ว 5 ครั้ง โดยส่งผลให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนอย่างหนัก โดยเฉพาะในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา มีจังหวัดที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย 6-7 จังหวัด โดยเฉพาะ จ.นครราชสีมา ซึ่งเกิดภาวะน้ำป่าไหลหลาก และสร้างความเสียหายเดือดร้อนแก่ประชาชนทั้งที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทางการเกษตร ขณะเดียวกันประเทศฟิลิปปินส์ก็ได้รับผลกระทบจาก เมก้า ไดโนเสาร์ที่มีความรุนแรงที่สุดที่ถล่มฟิลิปปินส์ในรอบที่ 4 ทำให้เกิดฝนตกหนัก และกระแสน้ำท่วมในพื้นที่หลายจังหวัด (ข้อมูลจากกรมอุตุฯ) ♥ **สภาวะโรคจาก Promedmail/OIE** : Canine distemper ที่แคนาดา พบในแรคคูน, PRRS ที่เบลารุส พบในฟาร์มสุกรซึ่งเป็น new highly pathogenic strain, Eastern equine encephalitis ที่สหรัฐอเมริกา พบม้าตาย ♥ **สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Avian influenza** ที่อินโดนีเซียพบผู้เสียชีวิต 2 ราย เป็นชายอายุ 45 ปี และหญิง อายุ 40 ปี ทั้งสองรายมีอาการปอดอักเสบรุนแรง, Rabies ที่สหรัฐอเมริกา รัฐนิวยอร์ก รายงานมีผู้ได้รับเชื้อจากค้างคาวบ้า 2 ราย - รัฐเซาท์ดาโคตา พบผู้ถูกค้างคาวบ้ากัดระหว่างที่ดำเนินการเก็บตัวอย่างค้างคาวตรวจและทางการได้ประกาศเตือนให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงนำสัตว์เลี้ยงไปฉีดวัคซีน - รัฐเมซซาชูเซตพบสุนัขกัดแรคคูนที่เชื่อว่ามีเชื้อบ้า โดยต้องกักสุนัขไว้ดูอาการอย่างน้อย 6 เดือนเนื่องจากขาดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง - รัฐแคลิฟอร์เนีย พบสกังค์ 2 ตัวติดเชื้อทางการได้ประกาศให้ฉีดวัคซีนป้องกันโรคแก่สัตว์เลี้ยงในพื้นที่ - รัฐจอร์เจีย พบเด็กถูกลูกแมวที่มีเชื้อกัด - รัฐเท็กซัส พบเด็กถูกค้างคาวกัดติดเชื้อ - รัฐฟลอริดา พบแมวติดเชื้อและอาจมีคนที่สัมผัสเชื้อด้วย, Anthrax ที่บังกลาเทศ พบโรคในคนและโคในพื้นที่ ♥ **สาธารณสุขไทยรายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่** สถานการณ์เริ่มดีขึ้นตามลำดับ อัตราการป่วยลดลง ก่อนหน้านี้มีอัตราป่วยเพิ่มขึ้น 5 คนต่อแสนประชากร แต่ในช่วง 3 สัปดาห์ที่ผ่านมาลดลงเหลือ 3 คนต่อแสนประชากร และล่าสุดในสัปดาห์ที่ผ่านมา เหลือไม่ถึง 1 คนต่อแสนประชากร จำนวนผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 สะสมตั้งแต่ต้นปีจนถึงวันที่ 9 ตุลาคม 2553 มีทั้งหมด 14,083 ราย เสียชีวิตสะสม 107 ราย สัปดาห์ที่ผ่านมาเสียชีวิตเพิ่ม 2 ราย คือที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 1 ราย และจังหวัดร้อยเอ็ด 1 ราย สถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ 1 มกราคม - 2 ตุลาคม 2553 พบผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สะสมจำนวน 7,667 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 1,344 ราย คิดเป็นร้อยละ 17 และเสียชีวิต 11 ราย เป็นผู้ที่มียังชีพเสี่ยง เช่นเป็นโรคเรื้อรัง และผู้สูงอายุ

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ) Applied Veterinary Epidemiology

The role of **coordinators** such a surveillance system is also crucial both to the quality of information produced an to the longevity of the system. The coordinators and organizers needs to be a good communicator a willing to invest a great deal of time. His/her mandate involve managing a multidisciplinary team. (since such a team essential for a surveillance system); responsibility for the training of all those involved; for internal and external distribution of the information produced; for monitoring, evaluation and day-to-day management of the system; problem- solving; financial management; etc.

The following paragraphs deal with the design, organization and implementation of epidemiological surveillance systems at the national level.

III-EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE AT THE NATIONAL LEVEL

In many countries, national health surveillance systems have been is place for sometime and are based on a variety approaches.

A. HUMAN HEALTH In human health surveillance covers a wide rang of diseases, both transmissible and non-transmissible, monitoring the behavior of endemic disease and the watching out for the appearance of exotic diseases. Every countries have a list of notifiable of humans, a long with data their incidence, which may be more or less reliable, accurate and complete, depending circumstances, (see above). In addition, different countries have set up surveillance systems for non-notifiable diseases.

To take a French example, a national system based on remote-access computing has been in place since 1984. It consist of a surveillance system of 500 'sentinel' general practitioners, who represent 1% of France's general practitioners. They voluntarily undertake weekly epidemiological surveillance of seven transmissible disease. More recently, the Re-seau National de Sante-Publique (National Public Health Surveillance Network) was set up, with responsibility for coordinating all human health surveillance work in France.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔๐ ระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6	7												

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	ระยอง (1)
	แมว	พิษสุนัขบ้า	ระยอง (1)
	สุกร	PRRS (US strain)	อุบลราชธานี (2) ศรีสะเกษ (2) ชัยภูมิ (4)
สัตว์ปีก	ไก่	Avian Malaria	เชียงใหม่ (1)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	ชัยนาท (3) พิษณุโลก (1)
	โค	ปากและเท้าเปื่อย Type O พิษสุนัขบ้า	สุโขทัย (1) อุบลราชธานี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ฤดูหนาวในป็นี้อาจมีความหนาวเย็นกว่าปกติ เนื่องจากมีปัจจัยจากปรากฏการณ์ลานีญา ทำให้มีปริมาณฝนและความชื้นสูง อีกทั้งยังมีความกดอากาศสูงกำลังแรงจากประเทศจีนแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทย จึงทำให้ปีนี้โอกาสหนาวมากขึ้น โดยอุณหภูมิจะต่ำกว่าค่าปกติหรือค่าเฉลี่ยในรอบ 30 ปี (ข้อมูลจากกรมอุตุนิยมวิทยา) ให้เกษตรกรเตรียมความพร้อมรับมือกับภัยหนาว โดยเฉพาะผู้เลี้ยงสัตว์ปีก สัตว์อาจเกิดความเครียดและอ่อนแอเนื่องจากสภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง ♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Avian influenza ที่ได้พบในฟาร์มสัตว์ปีก โดยเป็นชนิด LPAI H2N2, Bluetongue ที่สเปน พบในโค โดยเป็น Serotype 4, Ephemeral fever ที่อิสราเอล พบในฟาร์มโค, Salmonellosis ที่แคนาดา ผู้ประกอบอาชีพทำฟาร์มกุ้ง ได้รับการเตือนให้ระวังอาหารสำหรับเลี้ยงสัตว์ป่นเป็นเชื้อซัลโมเนลลา ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies ที่มีกษัตริย์ พบผู้ถูกสุนัขกัดที่เชียงใหม่ - รัสเซีย มีรายงานคนในหมู่บ้าน 10 คนถูกสุนัขกัด และสุนัขป่าได้รับการยืนยันว่ามีเชื้อพิษสุนัขบ้า ผู้ที่ถูกกัดได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและโรคบาดทะยัก - ยูเครน พบเกษตรกรถูกโคของตัวเองกัด ซึ่งจากการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการพบโคมีเชื้อพิษสุนัขบ้า - แอฟริกาใต้ พบเด็กชายอายุ 2 ขวบ เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า เนื่องจากถูกสุนัขที่มีเชื้อซ่อน โดยลูกสุนัขตัวดังกล่าวไม่มีประวัติการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

♥ สาธารณสุขไทยรายงานสถานการณ์น้ำท่วม มีจังหวัดได้รับผลกระทบ 38 จังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคอีสานระดับน้ำเริ่มลดลงแล้ว 27 จังหวัด และสภาพอากาศเปลี่ยนแปลงเริ่มหนาวเย็นลง ที่น่าห่วงมากที่สุด 11 จังหวัดที่กำลังประสบภัยน้ำท่วม ส่วนใหญ่อยู่ในภาคกลางและภาคใต้ ได้แก่ นครบุรีรัมย์ ปทุมธานี ลพบุรี ชัยนาท กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ชลบุรี อุบลราชธานี ชัยภูมิและพิจิตร มีประชาชนได้รับความเดือดร้อนประมาณ 359,000 ราย เสียชีวิตแล้ว 4 คน จากสาเหตุจมน้ำตาย 3 ราย อีก 1 รายถูกไฟฟ้าดู และประชาชนพันธุ์ให้ประชาชนป้องกันโรคที่มากับน้ำท่วม และเฝ้าระวังโรคที่มากับน้ำท่วมและหลังน้ำท่วมที่พบได้บ่อย ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง โรคไข้หวัดใหญ่ โรคฉี่หนู โรคไข้เลือดออก โรคคางทูม โรคตาแดง เป็นต้น ซึ่งขณะนี้ยังมีการแพร่ระบาดของอยู่บ้าง แต่ควบคุมได้ สำหรับการดูแลสุขภาพตนเอง ขอให้ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่น้ำท่วม ระวังร่างกายให้อบอุ่น รับประทานอาหารที่สุกใหม่ๆ ดื่มน้ำที่สะอาด ล้างมือฟอกสบู่ให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง ควรถ่ายอุจจาระในส้วม หากไม่มีส้วมให้ถ่ายอุจจาระลงในถุงพลาสติกแล้วใส่ปูนขาว ปิดปากถุงให้แน่นนำไปใส่ถุงดำอีกครั้งก่อนนำไปทิ้ง ห้ามถ่ายลงในน้ำอย่างเด็ดขาดเพราะจะเพิ่มความเสี่ยงสกปรกในน้ำซึ่งเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดได้ หากต้องการควบคุมโรค หากเป็นไปได้ขอให้หลีกเลี่ยงการลุยน้ำ ย่ำโคลน หากหลีกเลี่ยงไม่ได้ให้ใส่รองเท้าบูท หลังลุยน้ำท่วมขังให้ล้างเท้าให้สะอาดและเช็ดให้แห้ง อย่าให้ยุงกัด ทาลายแผลงเฉพาะพันธุ้ยุงทุก 7 วัน ประชาชนกลุ่มเสี่ยงควรไปรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต้อ) Applied Veterinary Epidemiology

As with any system responsible for producing and output, and epidemiological surveillance system should be periodically **evaluated**. This evaluation may be internal, or undertaken by individuals from outside the surveillance system. Watever, the case, it should be able to detect or confirm the existence of any malfunction and, as far as possible, come up with solutions. It should also enable the reliability and accuracy of the surveillance system, and of the information produce by it over time, to be verified. Currently, a provision for such evaluation is not included in most epidemiological surveillance systems.

Running a surveillance system thus depend on many people a can involve a variety of methods of data collection and processing. Error and bias (systematic errors) can appear at many stage or 'link' in this 'chain' of production of epidemiological information. Obviously, the evaluated process described above provide a means for detecting such errors, but only retrospect. A quality control process. Implemented from implemented from the start, could consist of the application of a methods such as HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points) so as to identified the different hazard which would impinge on the quality of the data collected by and epidemiological surveillance system, and the pinpoint those areas where particular care must be exercised so as to reduce risks. Ideally, in the future, this type of control process should be set up as a matter of course for surveillance system for animal disease.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๕๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๘ ระหว่างวันที่ ๒๗ กันยายน - ๓ ตุลาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6	6													

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุกร สุนัข	PRRSV พิษสุนัขบ้า	ราชบุรี (2) นครราชสีมา (1) ปทุมธานี (1)
สัตว์ปีก	ไก่	Fowl cholera	เพชรบูรณ์ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเตือนประเทศไทยยังมีฝนตกชุกในช่วงระยะเวลานี้ สำหรับปัญหาที่ท่วม หน่วยงานของกระทรวงเกษตรฯ ทั้ง กรมปศุสัตว์, กรมประมง และกรมชลประทาน ได้เร่งให้การช่วยเหลือและแนะนำเกษตรกรในการเตรียมรับมือกับปัญหาน้ำท่วม ซึ่งจากรายงานล่าสุด พบว่า ในพื้นที่ 44 จังหวัด ที่ประสบภัยน้ำท่วม คาดว่า จะมีพื้นที่เกษตรด้านพืชเสียหายประมาณ 1.9 ล้านไร่ ด้านประมง ประมาณ 5,000 ไร่ ส่วนด้านปศุสัตว์ ประมาณกว่า 1 ล้านไร่ ส่วนใหญ่เป็นสัตว์ปีก ส่วนมูลค่าความเสียหายยังไม่สามารถประเมินได้ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : West Nile fever ที่สเปน และกรีซ พบในม้า, Epizootic hemorrhagic disease (EHD) ที่สหรัฐฯ รัฐมอนทานา พบในกวางหางขาว, Equine infectious anaemia ที่สหรัฐฯ รัฐมิชิแกน พบการระบาดของโรคในกวางโดยสันนิษฐานว่ามีแมงวันดูดเลือด (Biting flies) เป็นพาหะนำโรค foot and mouth disease ที่โมซัมบิก พบในโคและแกะ, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** : Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบผู้สงสัยจะติดเชื้อ 4 ราย โดยผู้ป่วยมีไข้สูง ไอ และได้รับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล, Anthrax ที่รัสเซีย พบผู้ป่วยสงสัยจะติดเชื้อ 5 ราย โดยทั้งหมดเป็นคนงานในฟาร์มโคที่เลี้ยงมีประวัติติดเชื้อแอนแทรกซ์ - ที่บังกลาเทศ พบผู้ป่วยรายใหม่เพิ่มอีก 6 ราย, Eastern equine encephalitis ที่สหรัฐฯ รัฐมิชิแกนพบรายงานโรคในม้า และมีการเฝ้าระวังโรคในคน ซึ่งในเดือนสิงหาคมพบผู้ป่วย 3 ราย - ที่รัฐโอไฮโอพบม้าในฟาร์มป่วย - ตาย, Rabies ที่อินโดนีเซียพบผู้เสียชีวิต 1 ราย เป็นชายอายุ 45 ปี มีประวัติถูกสุนัขกัดเมื่อ 2 เดือนที่ผ่านมา และไม่มีรายงานว่ามีผู้เสียชีวิตได้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกัน - ที่เม็กซิโก มีรายงานพบผู้ถูกแมงวันกัดที่ติดเชื้อพิษสุนัขบ้ากัดและช่วน และได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคแล้ว - ที่แอฟริกาใต้ พบเด็กหญิงอายุ 10 ปี เสียชีวิต ซึ่งมีอาการคล้ายโรคพิษสุนัขบ้า และเคยมีประวัติถูกสุนัขกัด โดยอยู่ในระหว่างรอผลดำเนินการทางห้องปฏิบัติการ - ที่สหรัฐฯ รายงานการพบโรคประจำเดือนกันยายน ดังนี้ รัฐมินนิโซตา พบในสุนัขและมีผู้สัมผัสใกล้ชิดกับสัตว์ติดเชื้อ 8 ราย, รัฐจอร์เจีย พบนักศึกษา 2 รายในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งโดนค้างคาวกัด ผลการตรวจพบเชื้อพิษสุนัขบ้าในค้างคาว และพบสุนัขกัดกับแรคคูนที่มีเชื้อพิษสุนัขบ้า โดยต้องกักบริเวณสุนัขตัวดังกล่าวอย่างเข้มงวดภายในระยะเวลา 6 เดือน เนื่องจากสุนัขไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคประจำปีอย่างต่อเนื่อง, รัฐนอร์ทแคโรไลนา พบในสุนัขที่สัมผัสสัตว์แรคคูนติดเชื้อ ส่วนสุนัขได้ถูกกักเนื่องจากไม่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคอย่างต่อเนื่อง, รัฐเท็กซัส พบในแมวสัมผัสค้างคาวติดเชื้อมา, รัฐแมซซาชูเซตส์ พบผู้ถูกแรคคูนที่มีเชื้อกัด - สาธารณสุขไทยรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในปี 2553 ตั้งแต่เดือนมกราคมจนถึงเดือนกันยายน พบคนไทยเสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า 13 ราย เป็นชาย 10 ราย หญิง 3 ราย อายุระหว่าง 3 ปี-67 ปี โดยอยู่ในกรุงเทพฯ 6 ราย กาญจนบุรี 2 ราย ตาก ชลบุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี และสระบุรี จังหวัดละ 1 ราย ทั้งหมดถูกสุนัขกัด 12 ราย อีก 1 รายถูกแมวกัด ส่วนใหญ่หลังถูกสุนัขกัดแล้ว ไม่ได้ฉีดวัคซีนป้องกันหรือฉีดเพียงเข็มเดียว จากการสอบสวนประวัติก่อนเสียชีวิตพบถูกกัฒมาแล้วตั้งแต่ 1 ปี สุนัขที่กัด 9 รายมีเจ้าของ แต่ไม่เคยฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามาก่อน อีก 3 ราย ถูกสุนัขจรจัดกัด ส่วน 1 ราย ถูกแมวจรจัดกัด โดยปีนี้มีคนไทยถูกสุนัขและแมวกัดทั้งหมด 446,255 ราย และเข้ารับการรักษาฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าที่โรงพยาบาลจึงไม่พบผู้เสียชีวิต โดยตลอดปี 2552 ที่ผ่านมามีผู้เสียชีวิตจากโรคดังกล่าวนี้ 23 ราย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ตี)

Applied Veterinary Epidemiology

If these three conditions are met, any clinical suspicion can be rapidly reported, examined and any sample submitted to the appropriate laboratory. Veterinary surveillance for exotic diseases relies entirely on the ability to immediately follow up any suspect animal.

The system can be tested by simulating an alert based on a suspected case of an exotic disease. The will demonstrate how appropriate the measures taken actually are and will monitor the time taken by the various people concerned to react, while ensuring that people continue to the vigilant.

C. SURVEILLANCE SYSTEMS FOR NEW DISEASES In order to identify a 'new disease' rather than simply detect existing exotic diseases when they appear (see general objective No. 1) appropriate indicators for livestock productivity (feed conversion rates) and health (morbidity, mortality) are required, as well as critical thresholds; when the threshold are exceeded and investigation is instigated. This type of surveillance exercise, which is far more difficult to set up, is also far less common than the two discussed above. In practice, the surveillance systems for endemic diseases often serve to detect new diseases They are capable of sounding the alarm if certain thresholds are exceeded, without a specific disease being identified as responsible. This is the case for the bee disease surveillance system in France (see Table IV. 7)

D. CHARACTERISTICS COMMON TO ALL CATEGORIES OF SURVEILLANCE SYSTEM The inevitable difficulties caused by the issue of 'ownership' of the information produced by an epidemiological surveillance system need to be dealt with. An agreement setting out the rights and duties of all the parties involved, as well as how it is to be run, is the optimal solution. However, as of 1998, the great majority of surveillance system in France were not governed by any agreement of the type.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๘ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๖ กันยายน ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6	6														

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRSV Edema disease Pasteurellosis Bordetellosis	ฉะเชิงเทรา (1) บุรีรัมย์ (1) ศรีสะเกษ (1) ยโสธร (1)
สัตว์ใหญ่	กระบือ	Bovine Tuberculosis	สุรินทร์ (2)
สัตว์ปีก	เป็ด	Duck Plague	ปทุมธานี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมอุตุนิยมวิทยาประกาศเตือนประเทศไทยยังมีฝนตกชุกในช่วงระยะเวลานี้ สำหรับปัญหาน้ำท่วม หน่วยงานของกระทรวงเกษตรฯ ทั้ง กรมปศุสัตว์, กรมประมง และกรมชลประทาน ได้เร่งให้การช่วยเหลือและแนะนำเกษตรกรในการเตรียมรับมือกับปัญหาน้ำท่วม ซึ่งจากรายงานล่าสุด พบว่า ในพื้นที่ 44 จังหวัด ที่ประสบกับน้ำท่วม คาดว่า จะมีพื้นที่เกษตรด้านพืชเสียหายประมาณ 1.9 ล้านไร่ ด้านประมง ประมาณ 5,000 ไร่ ส่วนด้านปศุสัตว์ ประมาณกว่า 1 ล้านไร่ ส่วนใหญ่เป็นสัตว์ปีก ส่วนมูลค่าความเสียหายยังไม่สามารถประเมินได้ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Epizootic hemorrhagic disease (EHD) ที่สหรัฐฯ** รัฐมอนทานา พบในกวางหางขาว, Aujeszky's disease ที่ฝรั่งเศส พบในสุกรมากกว่า 3 ราย, Eastern equine encephalitis ที่สหรัฐฯ รัฐนิวยอร์กพบในม้า 2 ราย, Equine infectious anaemia ที่สหรัฐฯ รัฐแมสซาชูเซตและฟลอริดาพบในม้า, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Anthrax** ที่ภูฏาน พบผู้เสียชีวิต 1 ราย โดยสงสัยว่าเป็น pulmonary anthrax และมีผู้ป่วยอีก 8 คน แสดงอาการ cutaneous anthrax และมีรายงานโค 25 ตัว ม้า 8 ตัว สุกร 4 ตัว และแมว 6 ตัวตาย - ที่รัสเซียพบรายงานโรคในโคคน โดยโคคนประมาณ 20 ตัวตาย และมีผู้ป่วย 2 รายต้องสงสัยว่าจะติดเชื้อ, Salmonellosis ที่สหราชอาณาจักรอังกฤษ พบผู้ป่วยติดเชื้อ enterica serotype Typhimurium DT8 คาดว่าติดเชื้อจากบริโภคไข่เป็ด, ที่สหรัฐฯ รัฐนิวยอร์ก พบในคน ♥ **สาธารณสุขไทย** รายงานสถานการณ์การระบาดของไข้หวัดขณะนี้มีแนวโน้มสูงขึ้น การป้องกันจะเป็นการลดการระบาดของโรคและสร้างเสริมภูมิคุ้มกันด้านทานได้ดีที่สุด โดยเฉพาะการนำผักพื้นบ้านมาปรุงเป็นอาหารและยังเป็นยาได้ด้วย ในกรณีเริ่มมีอาการไข้หวัด นอกจากใช้ฟ้าทะลายโจรในการรักษาได้แล้ว ในวันนี้ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก แนะนำคำรับยาสมุนไพร 3 คำรับทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ได้แก่ 1. ยา 5 ราก หรือยาแก้หัวดวง หรือยาแก้หวัด 2. คำรับจันทน์ลีลา สำหรับผู้ใหญ่ และ 3. คำรับยาเขียวหอม สำหรับเด็กซึ่งสมุนไพรที่ผสมอยู่ในถ้วยแต่ละถ้วยมีสรรพคุณเข้มข้น เมื่อนำมารวมกันสามารถแก้ไข้และแก้ไข้หวัดได้ โดยเฉพาะสูตรคำรับยา 5 รากเป็นตัวยามีสรรพคุณในการลดไข้ แก้ปวดเมื่อยได้ผลชะงัด

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective คือ) Applied Veterinary Epidemiology

- livestock farmers and veterinary practitioners who have been made aware of the warning signs of the main exotic disease, and in particular of those which, depending on the current situation, are the most threatening (for example, to take into account the appearance of foot and mouth disease or African horse sickness in the neighbouring country).

Professional journals and the government veterinary survive can cultivate this awareness (by issuing circulars). For a small number of diseases, selected because of their particularly serious implications, this can also be done in a more focused way, via a publicity campaign aimed not just veterinarians but also at livestock farmers.

Within the European Union, the case of foot and mouth disease provides a good example of this type of campaign. At the farmer's level, the objective is to ensure that they inform their veterinarians as quickly as possible of any suspicious clinical signs among their animals, such as limping and/or abnormal salivation. The number of diseases with can be dealt with by this type of campaign will very obviously be greatly limited by cost considerations, and by how receptive the livestock farmers are;

- a few experts on each exotic disease, capable of rapidly providing scientific and technical back-up to those working in the field (veterinary practitioners. Local veterinary services), especially during the initial investigations (taking specimens, conducting epidemiological services setting up initial quarantine measure while waiting for results from laboratory) and assisting in the initial epidemiological analysis of each suspected outbreak;
- at least on specialist laboratory, capable at any movement, of diagnosing the exotic disease. This can mean that cumbersome infrastructure is required (a secure laboratory when extremely contagious disease are involved), as are the appropriate scientific resources (reference reagent maintenance of certain cell culture, periodic training exercises and interlaboratory trails organized by an international laboratory). In addition, in particular in the case of foot and mouth disease, such a laboratory must be able to respond instantly to a request received at any time, even ever a weekend or during a holiday period. If such a laboratory is not available nationally, it is possible to turn to one of OIE's reference laboratories.

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๗ ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๙ กันยายน ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8	6															

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)		
สัตว์เล็ก	แกะ	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (1)	อุดรธานี (1)	
		บูเบอร์คูโลสิส	ราชบุรี (1)		
	กระบือ	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (2)	กำแพงเพชร (1)	อุดรธานี (1)
		Bovine Tuberculosis	ศรีสะเกษ (1)	สุรินทร์ (1)	ลพบุรี (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	Duck Plague	สุพรรณบุรี (1)		

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์กรมปศุสัตว์ชวนประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมงานวันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโลก (World Rabies Day) 26 กันยายน ที่สวนรถไฟ กทม. และในส่วนภูมิภาคจัดพร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ 28 กันยายน 53 รายละเอียดติดตามได้ในเว็บไซต์ของกรมปศุสัตว์ www.dld.go.th ♥ สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Glanders ที่บาห์เรน พบในอูฐ, Anaplasmosis ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโอไฮโอ แคนซัส และเนบราสกา พบในโค, Eastern equine encephalitis (EEE) ที่สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา เนบราสกา และโอไฮโอ พบในม้า ซึ่งในโอไฮโอพบม้าตาย 2 ตัว, Brucellosis (Brucella suis) ที่สวิตเซอร์แลนด์ พบในสุกร, Tuberculosis ที่นิวซีแลนด์ พบในสุกรป่า, Anthrax ที่อาร์เจนตินาพบในโคและยังไม่พบรายงานโรคในคน, Aujeszky's disease ที่ฝรั่งเศส พบสุกรในเล้าคลอดแห่งหนึ่งติดเชื้อ, Equine infectious anemia พบในม้าที่อังกฤษและฝรั่งเศส ♥ สถานะโรคที่เฝ้าระวัง Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบเด็กหญิงวัย 9 ขวบ ต้องสงสัยจะติดเชื้อ H5N1 โดยมีอาการไข้ ปัจจุบันได้รับการรักษาตัวที่โรงพยาบาล จากการสอบสวนโรคพบว่ามีประวัติสัมผัสกับสัตว์ปีกป่วยตายกระทันหันที่เลี้ยงไว้ภายในบ้าน, Salmonellosis ที่ไอร์แลนด์พบผู้ติดเชื้อ Salmonella enterica serotype Typhimurium DT8 จากการบริโภคน้ำแข็ง ♥ การเฝ้าระวังโรคในไทย ขณะนี้กระทรวงสาธารณสุขให้ความสำคัญกับโรคไข้เลือดออกและไข้หวัดใหญ่ ถือเป็นวาระเร่งด่วนที่ทุกจังหวัดต้องเร่งแก้ไขปัญหา สถานการณ์โรคไข้เลือดออกทั่วประเทศ ตั้งแต่เดือนมกราคม - 11 กันยายน 2553 พบผู้ป่วยแล้ว 75,852 ราย เสียชีวิต 87 ราย จำนวนผู้ป่วยสูงสุดที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 20,823 ราย รองลงมา ได้แก่ ภาคกลาง 20,350 ราย ภาคใต้ 19,986 ราย และภาคเหนือ 14,693 ราย ส่วนจำนวนผู้เสียชีวิตพบสูงสุดที่ภาคใต้ 44 ราย รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง 18 ราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 ราย และภาคเหนือ 11 ราย สำหรับภาคใต้แม้จะมีผู้ป่วยเสียชีวิตกว่าภาคอื่น แต่ไม่สูงจนควบคุมไม่ได้. สถานการณ์ของโรคไข้หวัดใหญ่ ภายหลังประชุมผู้บริหารกระทรวงสาธารณสุขว่า ตั้งแต่เดือนมกราคม - กันยายน 2553 พบผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่สะสม จำนวน 50,154 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 11,154 ราย ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาพบผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 338 ราย มีผู้ป่วยไข้หวัดใหญ่ 2009 เสียชีวิตสะสม 66 ราย โดยสัปดาห์ที่ผ่านมาเสียชีวิตเพิ่ม 3 ราย คือที่จังหวัดสุโขทัย ลพบุรี และชุมพร

มองข้าม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่) Applied Veterinary Epidemiology

FIGURE 4.4 Animal rabies surveillance in France Map taken from the monthly bulletin edited by AFSSA at Nancy (March 1991). Each triangle gives the location of a parish where rabies was identified in March 1991 in at least one wild carnivore.

□ THE SURVEILLANCE SYSTEM FOR POULTRY DISEASES

The REseue National d' EpidemioSurveillance Avicole (RENESA) or National Surveillance System for Poultry Diseases has the following objectives:

- to monitor the prevalence of mycoplasmal diseases and salmonella contamination in poultry flocks and hatcheries enrolled in the COHS (COntrolle Hygie nique et Sanitaire or Hygienic and Sanitary Control System);
- to act as a decision-support tool for those responsible for animal health legislation.

The geographical area covered by this system is the whole nation.

RENESA uses a sample of volunteers among the livestock farms covered by the COHS.

This is an example of a surveillance system engaged in active data collection. The coordinator of the surveillance system issues a quarterly questionnaire requesting information from the local Veterinary System offices. This surveillance system is 'integrated' since it is linked to the national voluntary control programme for mycoplasmal disease and salmonella infections in poultry (supervised by COHS).

Figure 4.5 shows how RENESA operates. Sample from the volunteer flocks covered by the COHS are taken every quarter by technicians employed by the Veterinary Service.

B. SURVEILLANCE SYSTEM FOR EXOTIC DISEASES The object of these surveillance system is to **detect the present of a serious exotic disease as soon as possible after it makes its appearance** in a country where it was previously absent (see general objective No. 1). In fact, unlike a normal surveillance system, which regularly collects and processes a large volume of data, this type of system relies on:

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๕ - ๓๖ ระหว่างวันที่ ๓๐ สิงหาคม - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7	8	5	8																

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุนัข	โรคพิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1) นครราชสีมา (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1) นครปฐม (1)
		เมลลิออยโคสิส	นครสวรรค์ (1)
	ม้า	EIA	สมุทรปราการ (1)
	สุกร	PRRS (US strain)	อุบลราชธานี (4)
Pasteurellosis		สุรินทร์ (1)	
สัตว์ปีก	ไก่	Infectious bronchitis	พิษณุโลก (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์เตือนขณะนี้เกิดน้ำท่วมในหลายพื้นที่ และเป็นฤดูกาลระบาดของโรคเลปโตสไปโรซิส (Leptospirosis) หรือโรคไข้ฉี่หนู ซึ่งโรคนี้พบได้มากในฤดูฝน หรือบริเวณที่มีน้ำท่วมขัง โดยโรคนี้มีสาเหตุมาจากหนู โดยเชื้อโรคซึ่งเป็นเชื้อแบคทีเรียจะอยู่ในฉี่ของหนู และปนเปื้อนอยู่ตามแหล่งน้ำขังขึ้นและทั่วไป ซึ่งเกษตรกรอาจคิดเชื้อโรคลี้หนูขณะเดินลุยน้ำ เพื่อทำนา ทำสวน จับปลา จับหนูในนา ขอให้ประชาชนหลีกเลี่ยง หรือระมัดระวังการเดินลุยน้ำ หรือ แขน้ำนานๆ เพราะอาจคิดเชื้อโรคลี้หนูที่ปนเปื้อนในน้ำได้ การป้องกันโรคลี้หนูที่ดีที่สุด คือ หลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำ ลุยโคลน ถ้ามีบาดแผลตามร่างกาย รอยถลอก รอยขีดข่วน ควรล้างน้ำ หากจำเป็นต้องลุยน้ำให้สวมรองเท้าบูททุกครั้ง เพื่อป้องกันไม่ให้ถูกน้ำ และผู้ที่ต้องทำงานในที่ชื้นแฉะตามไร่นาหลังจากเสร็จภารกิจแล้วให้รีบอาบน้ำ ชำระร่างกายให้สะอาด เช็ดตัวให้แห้ง ในการบริโภคน้ำบ่อควรดื่มให้เดือดเพื่อฆ่าเชื้อ ล้างผักผลไม้ด้วยน้ำสะอาดหลายๆครั้ง ดูแลบ้าน โรงเรือนเลี้ยงสัตว์ให้สะอาด กำจัดขยะไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของหนู ปิดอาหารให้มีมิดชิดป้องกันไม่ให้หนูปีศาจระดมอาหาร อาหารที่ค้างคืนให้อุ่นให้เดือดก่อนรับประทาน โดยเฉพาะผู้ที่บริโภคหนู ควรระมัดระวังการคิดเชื้อ ให้สวมถุงมือขณะฆ่าและและปรุงให้สุกทุกครั้ง **สถานะโรคจาก Promedmail/OIE :** *Equine infectious anaemia* พบในม้าที่อังกฤษและเยอรมนี และที่เนเธอร์แลนด์พบในม้าส่งออก, *Avian influenza* สรุปลสถานการณ์โรคในสัตว์ช่วงระหว่าง 1 - 31 ส.ค. 53 โดยพบที่ประเทศ อียิปต์ 13 เคส ซึ่งทั้งหมดเป็นไก่เลี้ยงหลังบ้าน และพบผู้ป่วย 2 รายจากการสัมผัสสัตว์ป่วยตาย และในทวีปเอเชียพบการระบาดของโรคที่ประเทศอินโดนีเซีย, *Venezuelan equine encephalomyelitis* ที่เบลีซ พบในม้า, *Foot-and-mouth disease* ที่มองโกเลีย พบในโค, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** *Salmonellosis* ที่สหรัฐอเมริกา พบเชื้อ *Salmonella enteritidis* ในไข่ โดยสัมพันธ์กับการพบผู้ป่วยในช่วง พ.ศ. - ส.ค. ทางเจ้าหน้าที่ประกาศเตือนประชาชนในการบริโภคไข่, *Rabies* ที่ยูเครน พบผู้สัมผัสเชื้อ 5 ราย โดยจากการถูกสุนัขกัด 3 ราย และสัตวแพทย์ผู้ทำการผ่าซาก ได้สัมผัสเชื้อจากการชันสูตรซากสุนัขป่า อีกรายได้รับเชื้อจากการโดนของสุนัขตัวเองกัด และผู้ป่วยได้เสียชีวิตในเวลาต่อมา และที่ศรีลังกาสรุปการพบโรคในสัตว์ในช่วง 8 เดือนที่ผ่านมา พบโรคในสัตว์ทั้งหมด 28 เคส โดยได้มีมาตรการดูแลคนที่สัมผัสเชื้อจากสัตว์ด้วย, *Anthrax* ที่ภูฏานพบโรคในโค สุกร ม้า และแมว ซึ่งแมวคาดว่าติดเชื้อจากการกินเนื้อดิบ และทำการเฝ้าระวังโรคในคน ♥ สาธารณสุขไทยรายงาน สถิติผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกตั้งแต่เดือนมกราคม 2553 - 2 กันยายน 2553 มีผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกสะสมทั่วประเทศ 70,902 ราย เสียชีวิต 87 ราย โดยในสัปดาห์ที่ผ่านมาผู้ป่วยเพิ่มขึ้น 7,374 ราย ผู้เสียชีวิตเพิ่ม 10 ราย ที่จังหวัดนครศรีธรรมราช 5 ราย กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปัตตานี เชียงใหม่ และกำแพงเพชร จังหวัดละ 1 รายซึ่งอัตราผู้ป่วยสะสมเมื่อเทียบช่วงระยะเวลาเดียวกันระหว่างปี 2552 กับปี 2553 พบว่าปีนี้เพิ่มขึ้นสูงถึงร้อยละ 117.23 หรือประมาณกว่า 1 เท่าตัว ขณะที่การระบาดของไข้เลือดออกนั้นมีทั้งหมด 4 สายพันธุ์ โดยการระบาดนั้นจะสลับๆ กันไป จากการวิจัยของต่างประเทศพบว่า เมื่อสภาพอากาศร้อนขึ้น ทำให้วงจรชีวิตของยุงสั้นลง ซึ่งจะทำให้มีปริมาณยุงมากขึ้น และยุงจะมีโอกาสคิดเชื้อนำไปแพร่ได้ง่ายขึ้น

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective ต่อ)	Applied Veterinary Epidemiology
Where there is the a possibility of people having been infected by the suspect animal, the sample has to be submitted to a laboratory approved by the Minister of Health (<i>the Pasteur Institute at Paris, or the Laboratory of the Faculty of Medicine at Strasbourg</i>). If this is not the case, the sample should be sent to the AFSSA Laboratory at Nancy. The two laboratories listed above sent all the data on the tests performed (whether the results were positive or negative) to the AFSSA at Nancy on a monthly basis. The data are processed, and the information derived is widely circulate (to around 400 recipient) in the form of the monthly bulletin. The bulletin provides details of every case of rabies (<i>geographical location, species of animals, etc.</i>) and contains tables and maps. One of these is given in figure 4.4. FIGURE 4.4 Animal rabies surveillance in France	

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร : ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๔ ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๓

Table with 2 rows and 28 columns (Wk. and No. for weeks 27-52)

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

Table with 4 columns: กลุ่มสัตว์, ชนิดสัตว์, โรคที่ตรวจพบ, จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมอุตุนิยมวิทยา ออกประกาศเตือนภัย ฝนตกหนักและน้ำท่วมฉับพลัน โดยระบุว่าร่องมรสุมกำลังค่อนข้างแรงยังคงพาดผ่านภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน...

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่)

Applied Veterinary Epidemiology

EXAMPLES OF SURVEILLANCE SYSTEMS MONITORING ENDEMIC DISEASE

The two examples selected are the French surveillance system for rabies and the French surveillance system for poultry diseases (RENESA).

□ THE RABIES SURVEILLANCE SYSTEM

This system has been in existence since 1968, the year rabies arrived in France. Its objective was to monitor the spread of the disease in France. Since the introduction of oral vaccination of foxes, the system's objective have been:

- to monitor the prevalence of rabies in wild and domestic animals over the whole country;
• to evaluate how effective the control programme has been.

This surveillance system thus operates at the national level.

In principle, this surveillance e system should aim at total coverage of the population, since ideally every case of rabies in an animal would be recorded. In practice, it only reflects the number of samples with are sent for laboratory analysis...

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓๓ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7	8	6	7																			

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์เล็ก	สุนัข	โรคพิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	พิษณุโลก (1)
	โค	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (1)
	กระบือ	Bovine Tuberculosis	สุรินทร์ (2)
สัตว์ปีก	เป็ดเทศ	New Duck Syndrome	ร้อยเอ็ด (1)
		Parvoviral infection	ศรีสะเกษ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมอุตุฯ ประกาศเตือนว่าจากกรณีคลื่นกระแสลมตะวันตกเคลื่อนเข้ามาปกคลุมอ่าวไทยและประเทศไทย ประกอบกับ มีหย่อมความกดอากาศต่ำอยู่บริเวณอ่าวตังเกี๋ย ลักษณะเช่นนี้ทำให้ทั่วประเทศไทยมีฝนตกชุกหนาแน่น และมีฝนตกหนักบางแห่ง จึงขอให้ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยตามที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านบริเวณจังหวัดน่าน แพร่ อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กาบพลินธุ์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด โยธาธร นครราชสีมา อำนาจเจริญ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี นครนายก และปราจีนบุรี ระวังอันตรายจากสภาวะน้ำท่วมฉับพลันและ น้ำป่าไหลหลากที่อาจเกิดขึ้นในระยะนี้ไว้ด้วย, กรมปศุสัตว์ประกาศเตือนให้เกษตรกรระมัดระวังโรคระบาดในสัตว์ปีกที่อาจเกิดจากเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ A และ เวชภัณฑ์ เพื่อให้สัตว์แข็งแรง ป้องกันโรคปศุสัตว์ในช่วงหน้าฝน โดยโรคระบาดสัตว์ที่พบบ่อยในช่วงฤดูฝน ได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย แอ้งคืดต่อ ไข้สามวัน เฮโมราจิกเซพติก ซิเมีย เป็นต้น ♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Anthrax ที่แคนาดา พบในใบชาน, Lumpy skin disease ที่ อุกันดา พบในโคอยู่ทางภาคตะวันออกของประเทศซึ่งสงสัยจะติดเชื้อ, Eastern Equine Encephalitis ที่สหรัฐ รัฐเวอร์จิเนีย รัฐแมสซาชูเซตส์ และรัฐฟลอริดาพบในม้า, Plague ที่สหรัฐ รัฐแคลิฟอร์เนียพบในสัตว์ฟันแทะ, Epizootic hemorrhagic disease (EHD) ที่สหรัฐ รัฐอิลลินอยส์ พบในกวาง, Salmonellosis ที่สวีเดนเจอแลนด์ พบในแกะ, West Nile Fever ที่โมร็อกโก พบในม้า, Foot and mouth disease ที่แอฟริกาใต้ พบในโค, Botulism ที่สหรัฐ รัฐฟลอริดา พบในเป็ดที่อาศัยในแหล่งน้ำตามสวนสาธารณะ, Newcastle disease ที่สหรัฐ รัฐมินนิโซตา พบในนกน้ำธรรมชาติ ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Adenovirus hemorrhagic disease (AHD) ที่สหรัฐ รัฐโอเรกอน พบในกวางหางดำ เป็นสาเหตุให้กวางตายประมาณ 20 ตัว, European foulbrood ที่นอร์เวย์ พบในผึ้ง, Leptospirosis กระทบทางสาธารณสุข ประกาศเตือนประชาชนให้ระวังโรคนี้หนุที่มีกพบอุบัติการณ์มากในช่วงฤดูฝน เนื่องจากสามารถแพร่ระบาดในแหล่งน้ำได้รวดเร็ว และมีชีวิตอยู่ในน้ำท่วมได้นานไม่น้อยกว่า 3 สัปดาห์ เชื้อสามารถเข้าสู่ร่างกายคนทางผิวหนังที่แช่น้ำเป็นเวลานาน หรือผ่านทางเยื่อเมือก หรือไชเข้าทางบาดแผล รอยขีดข่วน เมื่อเข้าสู่ร่างกายเชื้อจะเข้าสู่กระแสเลือดอย่างรวดเร็ว อาการของโรคนี้หนุที่พบได้บ่อยคือมีไข้สูง หนาวสั่น ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว ตาแดง คลื่นไส้ อาเจียน โดยเฉพาะกล้ามเนื้อที่บริเวณน่อง จะพบมีอาการปวดได้ประมาณร้อยละ 40-100 หากประชาชนมีอาการดังกล่าว ขอให้รีบไปพบแพทย์เพื่อป้องกันการเกิดโรคแทรกซ้อนรุนแรงที่ทำให้เสียชีวิตได้เช่นตับวาย ไตวาย โรคนี้มียารักษาหาย แต่สามารถติดเชื้อและป่วยซ้ำอีกได้ ในปี 2553 นี้ทั่วประเทศพบผู้ป่วยโรคนี้หนุ 1,968 รายมีกระจายทุกภาค เสียชีวิต 20 ราย ♥

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective ต้อ) Applied Veterinary Epidemiology

◇ Regular internal distribution ensure that the surveillance system runs smoothly. It is, in fact, essential for keeping the various people involved motivated. They must receive (or have access to) the information produced by the surveillance system. The information may be distributed by various means: letter, regular bulletins, electronic transfer, etc.

It can be presented in various forms: tables, graphs, maps, etc., some of which make it possible to visualize both the disease's incidence or prevalence and its geographical distribution. See, for example, Fig. 4.2, showing the data on the influenza- type syndrome generated in France by the remote-access computerized surveillance system for transmissible disease of humans.

◇ External distribution covers all parties to whom the information is of interest. This must take place regularly, using similar means to those use for internal distribution. In some cases, the action that need to be taken depends entirely on this distribution, in particular where those individuals or groups directly involved in the surveillance system either do not have direct access to animals or lack the power to take decisions affecting them (for example, where surveillance systems are based on laboratories results).

The frequency with which information is distributed can vary greatly. For surveillance systems involving the surveillance of endemic diseases, it is often done monthly or annually. Thus, the following reports are all produced monthly: the bulletin of the French surveillance system for animals rabies produced by the AFSSA (French Agency for Food Safety) at Nancy, the veterinary epidemiological bulletin sent out by the French Direction Generale de l'Alimentation and the OIE bulletin.

When a vary contagious disease is detected, the information may be broadcast in a matter of hours, both at the national and at the International level (Office International des Epizooties).

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร : ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๕ - ๓๐ ระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม - ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8	7	7																						

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)			
สัตว์ใหญ่	แพะ ม้า	บรูเซลโลสิส โรคโลหิตจางคิดต่อ	สระบุรี (1) เลย (1)	สิงห์บุรี (1)	ลพบุรี (2)	ชัยภูมิ (1)
สัตว์เล็ก	สุกร สุนัข	Glasser's disease พิษสุนัขบ้า	ชัยนาท (1) กรุงเทพฯ (4)			

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สืบเนื่องจากใน 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาเรามีวันหยุดติดต่อกันหลายวัน ในเรื่องของกิจกรรมรณรงค์ค้นหาโรคไข้หวัดนกครั้งที่ 2 (1 -31 กรกฎาคม 2553) ได้สิ้นสุดลงยังไม่พบสัตว์ป่วยตายด้วยโรคไข้หวัดนก และเป็นเวลา 532 วันแล้วที่ประเทศไทยไม่มีรายงานการเกิดโรคไข้หวัดนก นับตั้งแต่ที่รายงานการตรวจพบโรคครั้งสุดท้ายที่ กำแพงเพชร เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน 2551 ให้กับองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ(OIE) นับว่ามาตรการต่างๆ ของกรมปศุสัตว์ก็นับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ และจากการร่วมกันทำงานของเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายตลอดจนการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานราชการอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการเฝ้าระวังยังคงจะเข้มข้นอยู่เหมือนเดิมเนื่องจากพบรายงานการเกิดโรคไข้หวัดนกในประเทศเพื่อนบ้านอย่างต่อเนื่อง ในส่วนของกรรายงานสัตว์ป่วยตายรายวันก็ยังเป็นประเด็นที่จะต้องมีการติดตามสถานการณ์อยู่ตลอดเวลาเหมือนกัน ♥ สภาวะโรคจาก Promedmail : Eastern Equine Encephalitis (EEE) ที่รัฐ Massachusetts และรัฐ Michigan สหราชอาณาจักร พบในม้า, Anthrax ที่อาร์เจนตินา พบในโค ที่อุกานดา พบในฮิปโปโปแตมัส ส่วนที่รัฐโอริสซา อินเดียพบผู้ป่วยที่บริโภคเนื้อโคที่ไม่ถูกสุกลักษณะในขณะเดียวกันทางการได้เฝ้าระวังผู้บริโภคเนื้อโคจากแหล่งเดียวกันถึง 500 ราย, PRRS ที่เวียดนาม พบในสุกร ระบาดไปแล้วกว่า 11 จังหวัด ที่มีอาการคล้ายคลึงกับไข้หวัดใหญ่ไปมาระหว่างพื้นที่ทำให้ยากต่อการควบคุม ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน : Brucellosis ที่รัฐปีนัง มาเลเซีย พบในเด็กชายที่ดื่มนมแพะที่ไม่ได้ผ่านการปรุงสุกอย่างถูกสุขลักษณะ, Influenza pandemic (H1N1) พบที่อินเดีย, Rabies พบรายงานในหลายเมือง ที่ นอร์ธ คาโรไลนา พบในสุนัขจิ้งจอก ที่รัฐเท็กซัส พบในแมวและตัวลั้ง ที่รัฐเท็กซัส พบในตัวลั้ง สุนัข และค่างวาว ที่รัฐโอไอโอว่าและรัฐ เซาท์คาโรไลนา พบในตัวลั้งและพบว่ามีการสัมผัสผู้ป่วย ที่รัฐจอร์เจีย พบในแร็กคูน และสุนัข ที่รัฐนิวเจอร์ซีย์พบในตัวแร็กคูน และพบว่ามีการสัมผัสคน ที่รัฐนิวยอร์ก และรัฐฟลอริดา พบในแมวและพบว่ามีการสัมผัสผู้ป่วย จะเห็นได้ว่าปัญหาโรคพิษสุนัขบ้าในสหรัฐอเมริกาเป็นปัญหาใหญ่ที่ทางการให้ความสำคัญในการเฝ้าระวัง ควบคุมและป้องกันอย่างต่อเนื่อง ♥

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่)

Applied Veterinary Epidemiology

• **veterinary practitioners** (reflecting what is done in human medicine),

Who can be seen as 'look-outs' or 'sentinels'. In this case the sampling process consists of obtaining a selection of veterinary practitioners representative of those in the zone or the country;

• the heads of diagnostic laboratories. The same requirements apply to the results of laboratory tests. The analyses undertaken by the laboratory cannot be truly representative of the spectrum of disease found in an area; they can only specimens submitted and analyses requested by those who have sent in samples;

• **livestock farmers.** Various herd health and productivity systems have been set up in different countries. For example, DAISY in the United Kingdom, DAIRYCHAMP and PIGCHAMP in the United States, GTTT-Gestion Technique des Troupeaux de Truies - dealing with the technical management of pig breeding herds in France);

• **abattoir personnel.** Again, it must be remembered that the animals slaughtered in abattoirs are not necessarily representative of those living in the area;

• those in charge of local dairies and milk collection centres, etc.

Everything that was discussed in chapter III, with respect to data diversity and variation, applies fully to the collection of data in this context, as do the various solutions proposed to reduce the level of error.

When epidemiological surveillance exercises cover the whole animal population, a very large volume of data may be collected.

This is the case of diseases which are the subject of national control or eradication programmes (*bovine brucellosis and tuberculosis*).

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๘ ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8	8																								

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จําแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	กระบือ	Clostridial infection	บุรีรัมย์ (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
		บลูทังค์	สิงห์บุรี (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	Rabies	กรุงเทพมหานคร (1)
	สุกร	Streptococcosis	ศรีสะเกษ (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	Duck plague	เพชรบุรี (1)
		Parvoviral infection	ศรีสะเกษ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **กรมปศุสัตว์ประกาศเตือน** ให้เกษตรกรเฝ้าระวังความสำคัญจัดการเรื่อง โรงเรือนและจัดเตรียมอาหาร ยา และเวชภัณฑ์ เพื่อให้สัตว์แข็งแรง ป้องกันโรคปศุสัตว์ในช่วงหน้าฝน โดยโรคระบาดสัตว์ที่พบบ่อยในช่วงฤดูฝนได้แก่ โรคปากและเท้าเปื่อย โรคแท้งติดต่อ โรคไขสามวัน โรคเสโมราซิกเซพติกซีเมีย เป็นต้น ♥ กรมปศุสัตว์ได้ให้ทุกจังหวัด ดำเนินการเฝ้าระวังโรคไข้หวัดนกในกออพพ เนื่องจาก มีรายงานการระบาดของโรคไข้หวัดนก [Highly pathogenic avian influenza virus ; HPAI (H5N1)] จากการรายงานของ OIE ในสัตว์ปีกธรรมชาติตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 จนถึงปัจจุบัน (8 กรกฎาคม 2553) มีจำนวน 4 ประเทศ (5 จุด) ได้แก่ ประเทศบัลแกเรีย มองโกเลีย รัสเซีย และจีน โดยล่าสุด มีรายงานการเกิดโรคไข้หวัดนกที่ระบาด ประเทศจีน ในนกนางนวล ห่านหัวลวด อีกปากแดงและเป็ดปากสั้น ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Tularemia** ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโคโลราโด พบในแมว, **African swine fever** ที่แคเมอรูน พบการระบาดของโรคในสุกร โดยต้องทำลายสุกรไป 10,450 ตัว, **Anthrax** ที่สโลวาเกีย พบในฟาร์มโค, **Equine herpesvirus** ที่ออสเตรีย เมืองแทสมาเนีย พบการระบาดในม้า ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Avian influenza** ที่อินโดนีเซีย พบผู้เสียชีวิต 1 ราย เป็นเด็กหญิงอายุ 14 ปี ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการยืนยันว่าติดเชื้อไข้หวัดนก ชนิด H5N1, Anthrax ที่สาธารณรัฐโกตดิวัวร์ พบการระบาดในเขต Bouna มีรายงานผู้เสียชีวิต 5 ราย โดยติดเชื้อจากการสัมผัสสัตว์ป่วย, **Influenza pandemic (H1N1)2009** WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2553 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 18,311 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,523 ราย และ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) พบ 1,883 ราย สำหรับประเทศไทย ข้อมูลสถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ 2009 จากสำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค พบว่าแนวโน้มจำนวนผู้ป่วยลดลงเรื่อยๆ ไม่มีผู้เสียชีวิตติดต่อกันหลายสัปดาห์ที่ผ่านมา โดยในปี 2553 ตั้งแต่ 1 มกราคม - 10 กรกฎาคม มีผู้ป่วยยืนยัน 6,977 ราย เสียชีวิต 34 ราย ส่วนไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาลโดยทั่วไปจะมีรายงานผู้ป่วยปีละ 50,000 - 100,000 ราย ซึ่งผู้ป่วยมักเสียชีวิตจากปอดบวม โดยผู้ป่วยโรคปอดบวมที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลจะเสียชีวิตประมาณร้อยละ 2.5 หรือ 1,000 - 2,000 รายต่อปีหากประชาชนได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่จะสามารถลดการป่วยและเสียชีวิตได้

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต้อ) Applied Veterinary Epidemiology

II – HOW A SURVEILLANCE SYSTEM OPERATES The way in which a surveillance system operates will depend on the purpose for which it was set up. The running of each of the following types of system will be dealt with in turn: • surveillance systems for endemic disease in a given area; • surveillance system for exotic disease; • surveillance system aimed at detecting the emergence of new disease; And, finally, the characteristic that are common to all these type of surveillance system will be briefly discussed.

A – SURVEILLANCE SYSTEM FOR ENDEMIC DISEASES

Initially, the discussion will focus on the general running of the type of system; subsequently two example will be described.

1.GENERAL OPERATION The purpose of this type of surveillance system is to **monitor changes in the incidence of the diseases covered or evaluate the progress of a control programme** (see general objectives; Nos 2, 3 and 4).

- Each surveillance system's **objectives** must be precisely defined. These will determine the way in which the surveillance system is set and operates, the type of data and the frequency with which they are collected, what is done with the results, etc.
- The objectives must be set out and agree on by all those involved in the recording system: livestock farmers and their representatives, veterinary practitioners and their representatives, heads of laboratories, administrators, etc.
- If the surveillance system is based on a sample, special care must be taken to ensure that it is **representative**, both initially, and throughout the recording system's life, since this is crucial to the accuracy of the results produced.

The sampling strategy will depend on how the data are collected: a wide rang of the people can be involved in data gathering. The data may be collected by:

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๗ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓

Wk.	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
No.	8																									

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จําแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส CAE	ลพบุรี (2) นครราชสีมา (2) สิงห์บุรี (1) สุพรรณบุรี (1) ชัยนาท (2)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (2)
สัตว์เล็ก	สุกร	PRRSV	ปทุมธานี (1)
		CSFV	ปทุมธานี (1)
คน	คน	Brucellosis (<i>B. melitensis</i>)	ลพบุรี (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	New Duck Syndrome	อุบลราชธานี (1) สุรินทร์ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์ประกาศเตือนในช่วงฤดูฝนเป็นช่วงที่สัตว์กัก เช่น โค กระบือ สุกร แพะ แกะ มักเจ็บป่วยจากโรค โคนลม โคนฝน หรืออื่นเช่นนี้เป็นเวลานาน อาจทำให้ร่างกายสัตว์อ่อนแอ โดยเฉพาะสัตว์ที่ต้องเดินทาง หรือเคลื่อนย้ายจากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่ง หากสัตว์มีสุขภาพที่ไม่แข็งแรง ก็จะไม่ภูมิคุ้มกันต่อโรคต่างๆ ทำให้ติดเชื้อโรคได้ง่าย และยังเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้โรคระบาดต่างๆ แพร่กระจายไปยังที่ต่างๆ ได้อีกด้วย ดังนั้น เกษตรกรจึงควรให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพของสัตว์ให้มีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง โดยต้องดูแลในเรื่องของการจัดการโรงเรือนหรือคอกสัตว์ที่ดี มีหลังคาป้องกันฝน ลม และละอองฝนได้เป็นอย่างดี หรือจัดเตรียมสถานที่ให้สัตว์สามารถหลบฝนได้ มีการจัดเตรียมน้ำ อาหาร ยา และเวชภัณฑ์ให้พร้อม เพื่อเสริมสร้างให้สุขภาพสัตว์แข็งแรง ไม่เจ็บป่วยได้ง่ายๆ และที่สำคัญควรทำวัคซีนแต่ละชนิดให้ตรงตามระยะเวลาที่กำหนดของแต่ละชนิดสัตว์ ♥ สภาวะโรคจาก Promedmail/OIE : Aflatoxin ที่แทนซาเนีย พบสุนัขตาย 45 ตัว จากการกินขนมปังที่มีสารพิษดังกล่าว, Eastern equine encephalitis (EEE) ที่สหรัฐอเมริกา รัฐฟลอริดา และรัฐจอร์เจีย พบการระบาดของโรคในม้า, Peste des petits ruminants ที่ภูฏาน พบในแพะที่เลี้ยงในหมู่บ้าน โดยมีแพะตาย 27 ตัว, PRRS ที่ลาว พบในฟาร์มสุกร โดยมีสุกรตาย 5 ตัว, Avian influenza พบในนกป่าที่ทิเบต เป็นชนิด Highly pathogenic avian influenza virus Serotype: H5N1 ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Campylobacteriosis ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโคโลราโด พบเชื้อ Campylobacter jejuni และ E. coli สเตรน O157:H7 ในน้ำนมแพะที่ไม่ได้ผ่านการพาสเจอร์ไรส์ ส่งผลให้มีผู้ป่วยจากการดื่มนม ประมาณ 30 คน, Brucellosis ที่กาซัคสถาน พบการระบาดในคน และยังพบรายงานในสัตว์ที่เลี้ยงในพื้นที่อีกด้วย, Anthrax ที่มองโกเลียทางตอนเหนือ พบการระบาดของโรคในผู้เลี้ยงสัตว์และคาวัวที่ตายในพื้นที่ เช่น โคน ม้า และ แพะ จะคิดเชื้อชนิดดังกล่าว และที่จีน เมือง Jilin พบผู้ติดเชื้อ 2 ราย, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO สรุปลงสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2553 ว่ามีจำนวนยอดเสียชีวิตทั้งหมด 18,311 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดเสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,516 ราย และ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) พบ 1,883 ราย สำหรับประเทศไทย การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 แก่กลุ่มเสี่ยงที่ผ่านมามีได้ 1.5 ล้านกว่าโดสหรือร้อยละ 76 ของเป้าหมายที่ตั้งไว้ 2 ล้านโดส มีวัคซีนที่สูญเสียจากการเปิดใช้แล้วฉีดไม่หมดประมาณร้อยละ 10-20 ขณะนี้ยังเหลือวัคซีนอีกเพียง 1.5 แสนโดส ดังนั้นหากจังหวัดหรืออำเภอใดต้องการฉีดวัคซีนดังกล่าวแก่ประชาชนกลุ่มอื่น โดยเฉพาะในกลุ่มที่รวมกันหนาแน่น เช่น โรงงาน โรงเรียน ค่ายทหาร เรือนจำ ให้ติดต่อขอวัคซีนได้ฟรี ที่สำนักโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค และรณรงค์ให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่มมารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ ชนิดครอบคลุม 3 สายพันธุ์ ทั้งไข้หวัดใหญ่ 2009 ไข้หวัดใหญ่ชนิดบี และไข้หวัดใหญ่ชนิดเอ เอช 3 เอ็น 2 ซึ่งถือว่าเป็นไข้หวัดใหญ่ตามฤดูกาล ได้เตรียมวัคซีนไว้ทั้งหมด 2.1 ล้านโดส โดยจะฉีดให้กับกลุ่มเสี่ยง 7 กลุ่ม คือ 1.หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์เกินกว่า 7 เดือน 2.ประชาชนที่สูบน้ำหนักควมมากกว่า 100 กิโลกรัม 3.ผู้พิการทางสมอง 4. ประชาชนอายุ 6 เดือนขึ้นไปที่มีโรคเรื้อรัง 10 โรค 5.ผู้สูงอายุเกินกว่า 65 ปีขึ้นไป 6.เด็กอายุตั้งแต่ 6 เดือน-2 ปี และ 7.บุคลากรทางสาธารณสุขและผู้มีหน้าที่กำจัดกากสัตว์ปีก เริ่มให้บริการตั้งแต่ 1 กรกฎาคม-31 ตุลาคมปีนี้

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ตือ)						Applied Veterinary Epidemiology
Table IV 6 lists various animal disease surveillance systems in operation 1998. III-International surveillance systems						
Name of surveillance system	Purpose	Type of disease	Geographical area	Sampling strategy	Degree of autonomy	Datacollection
Disease surveillance system of the office international epizootics (OIE)	Detect and monitor outbreaks of OIE List A disease	Endemic and exotic	International	Whole population	Autonomous system (collaboration: FAO/WHO)	Passive
Regional Animal Disease Surveillance and Control Network (RADISCON)	Detect outbreaks of list A diseases and monitor endemic diseases	Endemic and exotic	29 countries in North Africa, the Middle East and Arab Peninsula	Both sample and whole population	Trade driven, bilateral with help from FAO/WHO/IZT	Both passive and active

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๖ ระหว่างวันที่ ๒๘ มิถุนายน – 4 กรกฎาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8	2	7	8	7	7	7	6	8	8

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส CAE	กำแพงเพชร (1) เพชรบูรณ์ (4) ลพบุรี (1) นครปฐม (1) ชัยภูมิ (2) สุพรรณบุรี (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ตาก (1) อุตรดิตถ์ (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	พิษสุกรน้ำ Porcine Epidemic Diarrhea Edema disease	ปราจีนบุรี (1) กรุงเทพฯ (2) ราชบุรี (1) บุรีรัมย์ (1)
	สุกร	MrNV	ฉะเชิงเทรา (1) ปทุมธานี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สวพ.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายงานสอบสวนโรคระบาดในสุกรที่ อ.ศรีเชียงใหม่ จ.หนองคาย พบสุกรของเกษตรกร 22 ราย ป่วย 335 ตัว จากจำนวนสุกรทั้งหมด 463 ตัว คิดเป็น 67.95% และตาย 24 ตัว คิดเป็น 24.87% โดยมีอาการดังนี้ ซึม ไม่กินอาหาร มีไข้ ตัวแดง ตาอักเสบ และไอบางตัว โรคเกิดในสุกรทุกรุ่นคือ สุกรพ่อแม่พันธุ์ สุกรขุน และลูกสุกร โดยกลุ่มพ่อแม่พันธุ์จะแสดงอาการรุนแรงมากกว่าสุกรขุน ระยะเวลาร่วมป่วยวันแรกจนตายใช้เวลา 3 วัน ผลการชันสูตรทางพยาธิวิทยาพบการที่ระบบทางเดินหายใจรุนแรง ผลการตรวจทางไวรัสวิทยาโคโรนาไวรัส (พีซีอาร์) ให้ผลบวกต่อโรค PRRS เจ้าหน้าที่ได้ทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ว่าโรคนี้อันตรายต่อมนุษย์ และแนะนำให้ผู้ใช้เลี้ยงอามน้ำชำระร่างกาย เปลี่ยนเสื้อผ้าทุกครั้งหลังออกจากคอกหรือฟาร์มเลี้ยง ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : **Glanders** ที่บาหลีเรน พบในอูฐ, **Foot and mouth disease** ที่จีน เมือง Xinjiang พบในฟาร์มสุกร โดยเป็นเชื้อชนิด Type O, **Anthrax** ที่แคนาดา พบในไบซัน และที่สหรัฐฯ รัฐเท็กซัสพบในกวาง, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** **Avian influenza** ที่อินโดนีเซียพบผู้เสียชีวิตเป็นหญิงอายุ 34 ปี สถิติจำนวนยอดผู้ป่วยทั้งหมดของอินโดนีเซียมีจำนวน 166 ราย เสียชีวิต 137 ราย ซึ่งสูงมากที่สุดในโลก, **Anthrax** ที่กรีซสถาน พบผู้สงสัยติดเชื้อ 14 ราย ทั้งหมดอยู่ในความดูแลของแพทย์อย่างใกล้ชิด, **Influenza pandemic (H1N1)2009** WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 27 มิ.ย. 53 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 18,239 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,462 ราย และ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) พบ 1,866 ราย, **Rabies** ที่อินเดีย มีการเฝ้าระวังโรคมกขึ้นหลังจากพบจำนวนผู้ถูกสุนัขกัดที่เข้ามารักษาตัวที่โรงพยาบาลสูงขึ้นจากปีก่อน โดยยอดผู้ถูกสุนัขกัดในเดือนพฤษภาคม 2553 มีจำนวนมากกว่า 100 ราย, **Leptospirosis** สธ ประกาศเตือนว่าโรคมกระบาดในช่วงนี้ การป้องกันโรคนี้นั้น ควรหลีกเลี่ยงการเดินลุยน้ำขังโคลน ถ้ามีบาดแผลตามร่างกาย รอยถลอก รอยขีดข่วน ควรลงน้ำตามหนองน้ำต่างๆ หากจำเป็นต้องลุยน้ำต้องสวมรองเท้าบูทเพื่อป้องกันน้ำไม่ให้เข้าแผล ผู้ที่ต้องทำงานในที่ชื้นแฉะตามไร่นาหลังจากเสร็จภารกิจแล้วให้รีบอาบน้ำ ชำระร่างกายให้สะอาด เช็ดตัวให้แห้ง ในการบริโภคน้ำบ่อควรดื่มให้เดือดเพื่อฆ่าเชื้อ ล้างผักผลไม้ด้วยน้ำสะอาดหลายๆครั้ง ดูแลบ้านเรือนให้สะอาด กำจัดขยะไม่ให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ ปศุสัตว์ให้มิดชิดป้องกันไม่ให้หนูปีปัสสาวะรดอาหาร อาหารที่ค้างคืนให้อุ่นให้เดือดก่อนรับประทาน โดยเฉพาะผู้ที่บริโภคหมู ควรระมัดระวังการติดเชื้อ ให้สวมถุงมือขณะชำแหละและปรุงให้สุก

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่)		Applied Veterinary Epidemiology				
Table IV 6 lists various animal disease surveillance systems in operation 1998.						
II-National surveillance systems						
Name of surveillance system	Purpose	Type of disease	Geographic area	Sampling strategy	Degree of autonomy	Data collection
Surveillance system of bovine tuberculosis, France	Monitor bovine tuberculosis	Endemic	National: France	Whole population	Integrated system	Passive
Microbiological surveillance system for shellfish , France	Monitor the bacteriological contamination of shellfish so as to guarantee their fitness for consumption	Endemic infections	National: France	Sample based	Autonomous system	Active
Surveillance system for foot and month disease, France	Detect any outbreak of foot and month disease	Exotic	National: France	Whole population	Integrated system	Passive

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวมรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๕ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8	2	7	8	7	7	7	6	8	

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	นครนายก (3) เพชรบูรณ์ (1) สุพรรณบุรี (1) สระบุรี (1) ลพบุรี (4)
	ม้า	EIA	เพชรบูรณ์ (1) นครปฐม (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	อยุธยา (2) นครปฐม (2)
สัตว์น้ำ	กุ้ง	MrNV infection	ฉะเชิงเทรา (2)
คน	คน	Bruellosis (<i>B. melitensis</i>)	กรุงเทพมหานคร (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	Duck plague	พิจิตร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สวพ.ภาคเหนือตอนล่าง รายงานผลการชันสูตรเปิดโล่งของ อ. บางกระทุ่ม จ.พิษณุโลก ว่าพบเชื้อรา Aspergillus ในระบบทางเดินหายใจ และช่องอกของซากเป็ดที่ตาย และคาดว่าสาเหตุที่ส่งผลให้เป็ดตายเป็นจำนวนมากก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้เลี้ยงเป็ดและสัตว์ปีกอื่นๆ หมันดูแลตรวจสอบคุณภาพวัตถุดิบอาหารสัตว์อย่างสม่ำเสมอ โดยเลือกซื้อที่ใหม่สด สะอาด ปราศจากเชื้อรา และเก็บรักษาวัตถุดิบอาหารสัตว์ในที่ร่ม อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่เปียกชื้น รวมถึงดูแลจัดการพื้นที่ และสิ่งปฏิกูลให้สะอาดและแห้งอยู่เสมอ ตลอดจนการเลี้ยงและจัดการให้สัตว์ปีกมีสุขภาพดี มีการทำวัคซีนป้องกันโรคตามโปรแกรมที่กำหนด ให้วิตามินและเกลือแร่เพื่อเสริมความแข็งแรงและต้านทานต่อโรค ♥ **สถานะโรคจาก Promedmail/OIE** : Equine piroplasmosis (Babesia caballi) ที่สหรัฐอเมริกา รัฐนิวเม็กซิโก พบในฟาร์มม้า, Botulism ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโคโลราโด พบเป็ดและห่านที่อาศัยอยู่ในสวนสาธารณะและทะเลสาบ สาเหตุการเกิดโรคคาดว่าเกิดจากคุณภาพน้ำเสื่อมลงเนื่องจากในช่วง ก.พ. 53 มีการปล่อยของเสียลงสู่แหล่งน้ำธรรมชาติมากขึ้น, Foot and mouth disease ที่ไต้หวัน พบในฟาร์มสุกร และที่ลาซัสสถาน ได้มีรายงานเพิ่มเติมจากการระบาดของโรคในโค ว่าเกิดจากเชื้อชนิด Type O, Anthrax ที่อุทยานดา ยืนยงการพบเชื้อในอูฐไปโตมัส และช้างใน Queen Elizabeth National Park และการระบาดครั้งนี้ทำให้อูฐไปตาย 30 ตัวและช้างตาย 15 ตัว, Avian influenza ที่รัสเซีย พบในนกป่าธรรมชาติเป็นชนิด HPAI สายพันธุ์ H5N1 ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Anthrax ที่ลาซัสสถาน พบผู้เสียชีวิต 2 ราย เป็นชายที่ทำงานที่โรงฆ่าสัตว์ 1 รายและ หญิง 1 ราย คาดว่าติดเชื้อจากการฆ่าและลอกและการบริโภคเนื้อโคที่ติดเชื้อ ทั้งนี้ในหมู่บ้านพบผู้ป่วยที่ยืนยันการติดเชื้ออีก 5 ราย, Venezuelan equine encephalitis ที่ปานามา เมือง Darien ยืนยันการพบโรคเพิ่มอีก 2 ราย ซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 8 ปี และ 10 ปี ปัจจุบันพบผู้ติดเชื้อทั้งหมด 17 ราย และในจำนวนนี้มีผู้เสียชีวิต 1 ราย, Ciguatera ที่ฟิลิปปินส์ พบผู้ป่วยมีอาการอาหารเป็นพิษจาก ciguatera โดยคาดว่าเกิดจากการบริโภคปลาทะเลที่กินพวกสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวที่ผลิตสารพิษชนิดนี้, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO ระบุสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 20 มิ.ย. 53 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 18,209 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,450 ราย ส่วนประเทศไทย สว.รายงาน การฉีดวัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ใน 9 กลุ่มเสี่ยงตั้งแต่วันที่ 11 ม.ค. 53 จนถึงวันที่ 4 มิ.ย. 53 ฉีดไปแล้ว 1,509,042 คน คิดเป็นร้อยละ 75.5 จากเป้าหมายทั้งหมด 2 ล้าน ใด้ส ดังนั้นเพื่อให้วัคซีนมีประสิทธิภาพต่อประชาชนซึ่งยังเหลืออยู่ในโรงพยาบาลต่าง ๆ อีกประมาณ 4 แสนกว่าใด้ส จึงใด้ขยายให้บริการฉีดให้ประชาชนทั่วไปที่สมัครใด้ด้วย ซึ่งจะช่วยลดการระบาดของโรคใด้, Rabies ที่อาเซอร์ไบจาน พบเด็กชายอายุ 12 ปี เสียชีวิตเนื่องจากโดนสุนัขของตัวเองกัด, ส่วนประเทศไทย สว.ทบทวนการจัดเขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้าร่วมกับกรมปศุสัตว์ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น 3 โซนเพื่อประเมินความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้า คือ โซนเอ เป็นโซนที่ไม่มีรายงานโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์และคนติดต่อกัน 2 ปี พร้อมทั้งจะดำเนินการให้เป็นเขตปลอดโรคใด้ โซนบี มีรายงานโรคในสัตว์แต่ไม่มีรายงานโรคในคนติดต่อกันอย่างน้อย 2 ปี และโซนซี มีรายงานโรคทั้งในสัตว์และคน เป็นพื้นที่ที่ต้องเร่งรัดควบคุมโรคในสัตว์เป็นอย่างดี โดยในปีนี้ได้จัดอบรมองค์กรส่วนท้องถิ่นไปแล้ว 12 จังหวัด เพื่อให้ไปสำรวจพื้นที่ของตนเองว่าอยู่ในโซนใด และดำเนินการสร้างพื้นที่เขตปลอดโรคพิษสุนัขบ้า โดยทุกจังหวัดที่อบรมไปมีแผนและงบประมาณ อย่างน้อย 3 ปี, Leptospirosis สว. ประกาศเตือนให้ประชาชนระวังติดเชื้อโรค Leptospirosis หรือ โรคไข้น้ำหนู ซึ่งโรคนี้พบใด้ตลอดปีแต่จะพบมากในช่วงก.ค.- ก.ย.ทุกปี เป็นช่วงฤดูกาลทำนา มีฝนตก น้ำขังและใด้ ในปี 2553 นี้ ตั้งแต่แคม.ค.-มิ.ย. สำนักระบาดวิทยา รายงานผู้ป่วยโรคนี้ทั่วประเทศ 1,209 ราย เสียชีวิต 14 ราย พบผู้ป่วยทุกภาค มากที่สุดในภาคอีสานพบร้อยละ 69 ภาคใด้มีแนวโน้มผู้ป่วยมากขึ้น ซึ่งพบมากในชุมชนแออัด มีหนูชุกชุม จังหวัดที่พบมากที่สุดใด้แก่ บุรีรัมย์ 168 ราย รองลงมาคือศรีสะเกษ 154 ราย และสุรินทร์ 124 ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดคือวัยทำงาน 25-55 ปี อาชีพที่พบสูงสุดใด้แก่ เกษตรกร 652 ราย โดยคิดเชื้อขณะทำนา ทำสวน ระหว่างการจับปลา จับหนูในนา นอกจากนี้ยังพบใด้ผู้มีอาชีพรับจ้าง นักเรียน ข้าราชการ ทหารตำรวจและพระภิกษุ โดยพบเพศชายมากกว่าหญิง 4 เท่าตัว

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Applied Veterinary Epidemiology

Epidemiology surveillance (Objective ต่) Table IV 6 lists various animal disease surveillance systems in operation 1998. II-National surveillance systems

Surveillance system for disease of bee (RESAN: Reseu d'epidemiologie des maladies des abeilles), France	Determine the relative importance of the various disease of bees	endemic	National: France	Sample based	Autonomous system	Passive

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๕๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E-Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๔ ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8	2	7	8	7	7	7	6		

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	ฉะเชิงเทรา (1) นครราชสีมา (1) พิษณุโลก (1) เพชรบูรณ์ (1)
	โค	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (3)
คน	คน	Brucellosis melitensis	นนทบุรี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สัปดาห์ที่ผ่านมา สว.ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการด้านสุขภาพสัตว์ประจำปี 2553 พร้อมทั้งจัดกิจกรรม KM Show & share 2010 ระหว่างวันที่ 17 - 20 มิ.ย. 53 ณ ร.ล.อภิมหาจักรีดิน พญา สามารถติดตามผลการตัดสินใจรางวัลงานวิจัยและผลงาน KMยอดเยี่ยมได้ทางเว็บไซต์ <http://www.dld.go.th/niah> ♥ พบเป็ดไล่ทุ่งในหลายหมู่บ้านของ อ. บางกระพุ่ม จ. พิษณุโลก ทอยคอกหลังจากเกิดปัญหาภัยแล้ง เกษตรกรต้องค้อนไล่เปิดไปหากินในนาข้าวที่มีแหล่งน้ำ ซึ่งเมื่อกลับมาเปิดก็มีการติดโรคคือ หัวบวม ตาขุ่น เชื้อซึม ขนขุ่น ซักกระดูก บางตัวตายกระทันหัน เจ้าหน้าที่ได้ส่งซากไปตรวจหาสาเหตุการตายและอยู่ระหว่างขั้นตอนชันสูตร ♥ สภาวะ โรคจากPromedmail/OIE : Foot and mouth disease ที่ล่าสุดสถาน รายงานการระบาดของโรคโรคที่หมู่บ้าน Novodolinka เขต Akmola แต่ยังไม่พบสัตว์ตาย, Anthrax ที่อุทยานดา พบฮิปโปโปเตมัส ใน Queen Elizabeth National Park ต้องสงสัยจะติดเชื้อ โดยมีรายงานสัตว์ตาย 2 ตัวขึ้นไป, Domoic acid poisoning ที่สหรัฐฯ รัฐแคลิฟอร์เนีย พบในลิงโคทะเล ซึ่ง Domoic acid เป็นพิษที่เกิดจากสาหร่ายชนิดหนึ่ง ซึ่งเป็นอาหารของปลา เมื่อลิงโคทะเลกินปลาที่มีพิษตกิน ดังกล่าว สารพิษตกินจะไปทำลายที่สมอง ทำให้สัตว์แสดงอาการชักและตาย, Botulism ที่สหรัฐฯ รัฐมิชิแกน พบบนธรรมชาติตามชายหาด และมีรายงานปลาประมาณ 100 ตัวตายคาดว่าเกิดจากการติดเชื้อ Clostridium botulinum, Bovine tuberculosis ที่สหรัฐฯ รัฐโคโลราโด พบโคมนิดเชื้อ 4 ตัว ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Venezuelan equine encephalitis ที่ปานามา เมือง Darien หลังจากพบเด็กอายุ 9 เดือนเสียชีวิต 1 ราย ทางสธ. ได้สรุปยอดผู้ป่วยทั้งหมดมี 28 ราย ซึ่งทั้งหมดไม่ปรากฏอาการรุนแรง และอยู่ในระหว่างการรักษาตัวที่โรงพยาบาล ทั้งนี้ได้ทำการเฝ้าระวังโรคในสัตว์ด้วย, Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบชายอายุ 55 ปี เมือง Kabupaten Wonogiri มีอาการคล้ายโรคไข้หวัดนกเสียชีวิต และอยู่ระหว่างรอผลยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้มีรายงานพบเด็กที่เมือง Kecamatan ต้องสงสัยจะติดเชื้อ 2 ราย ซึ่งได้เสียชีวิตไปแล้ว, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 13 มิ.ย. 53 ว่ามีจำนวนยอดเสียชีวิตทั้งหมด 18,172 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดเสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,427 ราย ถัดมาเป็นเขต WHO Regional Office of Europe (EURO) 4,879 ราย ส่วนพื้นที่ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,838 ราย, สธ. ใน ช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา ตั้งแต่วันที่ 29 พ.ค. 53 - 11 มิ.ย. 53 ไม่มีผู้ป่วยยืนยันและไม่มียางานผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 โดยจำนวนผู้ป่วยสะสมตั้งแต่ 1 ม.ค. 53 - 11 มิ.ย. 53 มีผู้ป่วยยืนยันเท่าเดิม 6,635 ราย เสียชีวิต 32 ราย, Rabies โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้น ตั้งแต่เดือน ม.ค. - พ.ค. 53 มีผู้ป่วยและเสียชีวิตจากโรคนี้แล้ว 13 ราย ใน 7 จังหวัด ได้แก่ กทม. 6 ราย กาญจนบุรี 2 ราย สระบุรี สมุทรปราการ สุพรรณบุรี ตาก และชลบุรี จังหวัดละ 1 ราย โดย 12 รายถูกสุนัขกัด เกินครึ่งเป็นสุนัขมีเจ้าของ อีก 1 รายถูกแมวจรจัดกัด โรคนี้เกิดได้ทุกฤดูกาล ไม่เฉพาะฤดูร้อนเท่านั้น พื้นที่เสี่ยงพิเศษมี 2 จังหวัดคือกทม. และกาญจนบุรี เนื่องจากมีผู้เสียชีวิตเกือบทุกปี สาเหตุน่าจะเกิดจากการไม่ทำวัคซีนในสุนัข

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต้อ)

Applied Veterinary Epidemiology

Table IV 6 lists various animal disease surveillance systems in operation 1998.

II-National surveillance systems

Name of surveillance system	Purpose	Type of disease	Geographical area	Sampling strategy	Degree of autonomy	Data collection
National Animal Health Monitoring System (NAHMS), USA	Animal health surveillance	Endemic	National: United States	Sample Based	Autonomous system	Both active and passive
EQUINELLA surveillance system, Switzerland	Detection of he notifiable disease of the equines and surveillance and monitoring of other diseases: equine influenza, strangles, salmonellosis, etc.	Both exotic and endemic	National: Switzerland	Whole population	Autonomous system	Passive
Surveillance system for rabies in animal, France	Monitor rabies in animals	Endemic	National: France	Whole population	Integrated system	

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒๓ ระหว่างวันที่ ๗ - ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8	2	7	8	7	7	7			

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)		
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	เพชรบูรณ์ (4)	อุดรธานี (1)	นครสวรรค์ (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	นครสวรรค์ (1)	นครปฐม (1)	
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	สุรินทร์ (1)		

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมายังคงมีฝนตกอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่ และกรมอุตุฯพยากรณ์สภาพภูมิอากาศว่าในช่วงวันที่ 17-20 มิถุนายน 2553 มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมทะเลอันดามันและประเทศไทยจะมีกำลังแรงขึ้น ทำให้บริเวณประเทศไทยมีฝนเพิ่มขึ้น ♥ เกิดไฟไหม้ป่าที่ ต.ทะเลน้อย อ.ควนขนุน จ.พัทลุง ทำให้เกิดหมอกควันปกคลุมและส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียงทำให้มีอาการแสบจมูก แสบตา รวมถึง กระบือประมาณ 1,000 ตัว ในพื้นที่เริ่มป่วยด้วยอาการตาแดง และจมูกมีน้ำมูกไหล ร่างกายเริ่มชามอม และการเกิดไฟป่ายังส่งผลกระทบต่อกับกระบือจำนวน 285 ชนิด ขาดแหล่งอาหารและที่วางใจ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Canine distemper** ที่สหรัฐอเมริกา รัฐอลาบามา กำจัดแรคคูนและสุนัขจิ้งจอกที่ติดเชื้อไปกว่า 10 ตัว เพื่อควบคุมโรคไม่ให้แพร่กระจายไปสู่สัตว์เลี้ยง, **Brucellosis** ที่ไอร์แลนด์เหนือ พบในโค, **Anthrax** ที่ ทรานส์นิลสเวรีย พบในสุกร, **Avian influenza** ที่อียิปต์ พบ HPAI (H5N1) ในซากนกป่าแต่ยังไม่มียาฆ่าไก่ป่วยตาย ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Venezuelan equine encephalitis** ที่ปานามา เมือง Darien พบเด็กอายุ 9 เดือนเสียชีวิต 1 ราย และมีเด็กอีก 2 ราย อยู่ในระหว่างการรักษาตัวที่โรงพยาบาล โรคนี้สามารถเกิดได้ทั้งในคนและม้า โดยมีผู้เป็นพาหะนำเชื้อ, **Anthrax** ที่อินเดีย พบผู้ป่วยเพิ่ม 5 ราย รวมผู้ป่วยตั้งแต่ พฤษภาคม 53 เป็น 18 ราย, **Avian influenza** ที่จีน จ. Hubei หลังจากรายงานการพบผู้เสียชีวิตเป็นหญิงตั้งครรภ์อายุ 22 ปี ทางกาได้รับรูปยอกผู้ป่วยทั้งหมดของจีน มีจำนวน 39 ราย เสียชีวิต 26 ราย, **Influenza pandemic (H1N1)2009** WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2553 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 18,156 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,423 ราย ถัดมาเป็นเขต WHO Regional Office of Europe (EURO) 4,879 ราย ส่วนพื้นที่ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,829 ราย, **Leishmaniasis** ที่สเปน รายงานว่าพบผู้ป่วยประมาณ 20 - 80 รายต่อปี ส่วนใหญ่ติดเชื้อจากสุนัข

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่ำ)				Applied Veterinary Epidemiology		
Table IV 6 lists various animal disease surveillance systems in operation 1998.						
Having discussed the various general aspects of epidemiological surveillance work and describe the different type of surveillance system, the next step is to study how surveillance systems operate, initially at those concerned with a single disease or a set of diseases.						
TABLE IV. 6 Example of veterinary surveillance systems (1998) I-Local surveillance systems						
Name of surveillance system	Purpose	Type of disease	Geographical area	Sampling strategy	Degree of autonomy	Data collection
VEGA, France	Monitor the main diseases affecting cattle and sheep	Endemic	Local (Midi-Pyrenees)	Sample based	Autonomous system	Active
VEGA, France	Monitor the incidence of warbles, enzootic infectious pneumonia, listeriosis, salmonellosis, and John's disease in the cattle herd covered by sentinel veterinarians	Endemic	Local (Haute-normandie)	Sample based	Autonomous system	Both active and passive
Alert and animal health information system, Canada (RAIZO): Reseau d'alerte et d'Information Zoosanitaire	Epidemiological surveillance of those disease considered to be of importance	Endemic	Provincia(Quebec)	Whole population	Autonomous system	Both active and passive

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวมรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๘ - ๒๐ ระหว่างวันที่ ๓ - ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8	2	7	8						

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส CAE	ลพบุรี (3) สระบุรี (1) ราชบุรี (1) พิจิตร (1) กำแพงเพชร (1) นครราชสีมา (1) นครราชสีมา (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	ตราด (1) สุราษฎร์ธานี (1) พัทลุง (1) สระบุรี (1)
	แมว	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)
	สุกร	อหิวาต์สุกร	กำแพงเพชร (1) พิจิตร (1)
คน	คน	<i>Brucella melitensis</i>	นนทบุรี (1) ลพบุรี (2)
สัตว์ปีก	ไก่	กัมโบโร	ศรีสะเกษ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ จากการที่มีรายงานการพบโรคมีอาการป่วยคล้ายโรคปากและเท้าเปื่อย ที่ จ. มียาซากิ ประเทศญี่ปุ่น กรมปศุสัตว์จึงมีคำสั่งให้ด่านกักกันสัตว์ระหว่างประเทศทุกด่านชะลอการนำเข้าสัตว์ปีก และซากสัตว์ปีกทุกชนิดจากประเทศญี่ปุ่น ♥ **สถานะโรคจาก Promedmail/OIE : Foot and mouth disease** ที่เนปาล พบในสุกรป่าและควาย, ที่ฮ่องกง พบในสุกร เป็นชนิด type O, Newcastle disease ที่เปรู พบในไก่น้ำ, Echinococcus ที่อุรุกวัย พบในสุนัข, Koi herpesvirus ที่สหรัฐฯ รัฐแคลิฟอร์เนีย พบในปลาคาร์พ, West Nile virus ที่มาดากัสการ์ พบในนกป่า, **Bovine tuberculosis** ที่อังกฤษ พบในสุกรป่า, **Tuberculosis** ที่เนปาล พบในช้าง, **Equine rhinopneumonitis** ที่สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ พบในม้า, **Botulism** ที่สหรัฐฯ รัฐเทนเนสซี พบในม้า, **Bluetongue** ที่การีดา พบในแกะ เป็นชนิด Serotype 4, **Chronic wasting disease** ที่เคนาดา พบทางต้องสงสัยจะคิดเชื่อ รอผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ, Mare reproductive loss syndrome ที่สหรัฐฯ รัฐเคนทักกี พบในม้า, Equine infectious anemia ที่สหรัฐฯ รัฐมอนแทนา พบในม้า, **Rabies** ที่เม็กซิโก พบในโค คาดว่าคิดเชื่อจากค้างคาว, **Avian influenza** ชนิด HPAI H5N1 ที่อิสราเอล พบในอูฐ และที่ลาว พบในฟาร์มไก่ไข่, ชนิด LPAI H7N7 ที่เกาหลีใต้ พบในเป็ด และที่เนเธอร์แลนด์ พบในฟาร์มไก่เนื้อ, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน : Anthrax** ที่โคลัมเบีย พบผู้ป่วยคิดเชื่อจากการบริโภคเนื้อแพะ, **Rabies** ที่แองโกลา พบผู้เสียชีวิตในช่วง 11 - 17 พ.ศ. 53 จำนวน 11 ราย ยอดรวมตั้งแต่ ม.ค. 53 จำนวน 78 ราย โดยมากมีสาเหตุมาจากถูกสัตว์จรจัดกัด, **Hendra virus** ที่ออสเตรเลีย พบผู้สัมผัสกับม้าที่ป่วยตายจำนวน 9 ราย จากผลตรวจทางห้องปฏิบัติการ พบ 6 รายที่ให้ผลลบ ส่วนอีก 3 รายอยู่ในระหว่างการยืนยันผลทดสอบ, **Influenza pandemic (H1N1)2009** WHO สรุปลสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 16 พ.ศ. 53 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 17,919 ราย (ยอดไม่เปลี่ยนแปลง) สำหรับไทย ยอดผู้ป่วยสะสมตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 7 พฤษภาคม 2553 รวม 36,950 ราย เสียชีวิตสะสมรวม 226 ราย มี รายงานผู้รับการรักษาด้วยวัคซีนสะสมเป็น 1,048,569 ราย คิดเป็นร้อยละ 52 ของเป้าหมาย 2 ล้านราย ในจำนวนนี้เป็นบุคลากรสาธารณสุข 275,977 ราย หญิงตั้งครรภ์ 32,190 ราย คนน้ำหนักเกิน 100 กิโลกรัม 30,893 ราย ผู้พิการรุนแรง 15,196 ราย ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 567,604 ราย อสม. 49,954 ราย สมาชิกครอบครัวกลุ่มเสี่ยง 10,822 ราย กลุ่มบุคคลที่อยู่รวมกันเป็นกลุ่ม 49,305 ราย และอื่นๆ 16,628 ราย

มองข้าม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่) Applied Veterinary Epidemiology

TABLE. IV.5 Different procedures used for setting up the epidemiological surveillance for an endemic disease

Degree of autonomy	Type of system	How it is set up	Examples in France
Independent	Autonomous	Surveillance system set up specifically for the purpose	Shellfish surveillance system
Linked to a control programme (by-product of another activity)	Integrated	Making use of data collected by a disease control programme (screening), at local, national or regional level	Brucellosis surveillance system
		Data obtained from laboratory test performed on clinical suspect (diagnostic)	Rabies surveillance system

Thus, the microbiological surveillance system for shellfish is an autonomous surveillance system, since it was specifically set up as such and not as the by-product of any control or routine diagnostic activity (see Table IV. 7).

On the other hand, the data on the current status of **bovine brucellosis** and **tuberculosis** has been collected as a by-product of the national control programme set up in various European countries.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๗ ระหว่างวันที่ ๒๖ เมษายน - ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5	8									

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	โค แพะ	บรูเซลโลสิส	ประจวบคีรีขันธ์ (1)
		CAE	กรุงเทพมหานคร (1)
		บรูเซลโลสิส	ชัยนาท (1) ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข สุกร	พิษสุนัขบ้า	อุบลราชธานี (1)
		PRRS	ชัยนาท (1)
		Edema disease	ยโสธร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : White-nose syndrome ที่สหรัฐอเมริกา รัฐแคลาเวร์ และที่แคนาดา เมือง Quebec พบในค้างคาว, Anthrax ที่ปากีสถาน พบในสิงโต ที่เลี้ยงไว้ในสวนสัตว์, Foot and mouth disease ที่ญี่ปุ่น เมือง Miyazaki พบในการระบาดเพิ่มอีก 5 ราย เป็นฟาร์มสุกร 3 ราย และฟาร์มโค 2 ราย และที่เกาหลีใต้พบการระบาดของเชื้อชนิดไทป์โอ ในโคเนื้อและควางและมีรายงานพบสุกรมีอาการทางคลินิกคล้ายโรค FMD ซึ่งรอผลยืนยันทางห้องปฏิบัติการ และที่จีน ยืนยันพบเชื้อชนิดไทป์โอ ในฟาร์มสุกร, Glanders (Burkholderia mallei) ที่บราซิล และที่ บาห์เรน พบในม้าที่เลี้ยงหมู่บ้าน, Haemorrhagic disease ที่สหรัฐอเมริกา รัฐมินนิโซตา พบในกระต่าย, Rabies ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโคโลราโด และนอร์ฟอล์ก โรดไอแลนด์ พบในสุนัขจิ้งจอก และรัฐเวสต์เวอร์จิเนีย พบในแรคคูน, Tularemia ที่สหรัฐอเมริกา รัฐโคโลราโด พบในบีเวอร์, Ebolavirus ที่สเปน เมือง Asturias พบเชื้อในซากค้างคาว และรอผลยืนยันทางห้องปฏิบัติการ ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน : Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบเด็กหญิงอายุ 4 ปี เสียชีวิต และมีผู้ป่วยต้องสงสัยจะคิดเชื้ออีก 3 ราย เป็นหญิงอายุ 40 ปี และลูกสาวอายุ 14 ปี พร้อมด้วยเด็กชายที่อยู่บ้านใกล้เคียงอายุ 8 ปี ซึ่งทั้งหมดอยู่ในความดูแลของแพทย์, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 25 เม.ย 53 ว่ามีจำนวนยอดผู้เสียชีวิตทั้งหมด 17,919 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 8,316 ราย ส่วนพื้นที่ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,773 ราย สำหรับไทย กรมควบคุมโรครายงานว่า การค้นพบเชื้อไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 6 ราย เป็นชาวสุโขทัย เชียงใหม่ อุบลราชธานี เลยจังหวัดละ 1 ราย และศรีสะเกษ 2 ราย ขณะนี้รักษาตัวอยู่ที่รพ.กลาง ได้รับยาไอซอลทามีนเรียบร้อยแล้ว อาการปลอดภัย โดยในการชุมนุมจะมีประชาชนอยู่รวมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ต้องระมัดระวังเป็นพิเศษ ปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเคร่งครัดคือ กินร้อน ช้อนกลาง และล้างมือ คัดหน้ากากอนามัยเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อสู่คนอื่น หากมีไข้ต้องหยุดพักและรีบไปพบแพทย์ทันที รักษาตัวจนอาการหายดีและในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา มีผู้ป่วยรายใหม่ 230 ราย เสียชีวิต 1 ราย เป็นชายอายุ 72 ปี อยู่เชียงใหม่ มีประวัติเคยป่วยเป็นวัณโรคปอด มีอาการป่วยด้วยอาการ ไข้ ไอ หอบ เสียชีวิตหลังรักษาในโรงพยาบาล 1 วัน ด้วยอาการปอดบวม รวมสถานการณ์ตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2552-23 เมษายน 2553 มีผู้ป่วยยืนยันสะสม 36,926 ราย เสียชีวิต 224 ราย, Streptococcus suis ที่เวียดนาม พบผู้ป่วยคิดเชื้อ 4 ราย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่) **Applied Veterinary Epidemiology**

Where compulsory control measures are in force, the statistic collected will also cover population as a whole.

Surveillance activities can also be based on a **sample**. It may be more or less representative (for example, in France, the surveillance system for diseases of bee, the microbiological surveillance system for shellfish (see Table IV. 7).

The fact that a surveillance system includes the whole population is **neither necessary nor sufficient** to guarantee a good level of surveillance for diseases that occur regularly in a country. This can sometimes mean that the frequency with which some notifiable disease occur is considerably under-estimated.

Surveillance exercises based on a sample may be perfectly adequate for monitoring disease patterns over time. The advantage of this type of epidemiological surveillance are its practical feasibility (producing a limited number of data sets) and its reasonable cost. In fact, it is important to avoid creating 'data graveyards' as represent by vast quantities of data which are of very limited interest, as well as being time-consuming and therefore expensive to process.

Conversely, for surveillance system targeting exotic diseases, the only option is the include the whole population in the surveillance exercise.

4. ACCORDING TO THEIR DEGREE OF AUTONOMY WITH RESPECT TO OTHER ACTIVITIES

A disease surveillance system may be autonomous (independent), in relation to other activities or else linked to (integrated with) a diagnostic activity or control programme.

The primary, or even the sole purpose of a surveillance exercise, may be the collection of data. Alternatively, the data collection may be a 'by product' of a disease control or diagnostic exercise (see Table IV. 5). The first case represents an '**autonomous**' surveillance system, the second, an '**integrated**' surveillance system.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๖ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4	5										

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)	
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	พิษณุโลก (1)	เพชรบูรณ์ (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)	
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2)	ลพบุรี (1)
	สุกร	อหิวาห์สุกร	พิษณุโลก (1)	

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : **Anthrax** ที่อินเดีย พบสิงโต อายุ 27 ปี ป่วยและตาย และที่อาร์เจนตินาพบในโค, **Canine distemper** ที่สหรัฐอเมริกา รัฐจอร์เจีย พบในแรคคูน, **Foot and mouth disease** ที่ญี่ปุ่น เมือง Miyazaki พบในฟาร์มโค เป็นชนิด O ซึ่งถือเป็นรายแรกในรอบสิบปี ส่งผลให้เกาหลีได้สั่งห้ามนำเข้าเนื้อจากญี่ปุ่น, **Pandemic influenza A H1N1** ที่เกาหลี พบสุกรในฟาร์มแห่งหนึ่งป่วยจำนวน 18 ตัว อัตราป่วยคิดเป็น 0.72 % ของจำนวนสุกรทั้งฟาร์ม, ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** : **Avian influenza** ที่อินโดนีเซีย เมือง West Sumatera พบเด็กหญิงอายุ 4 ปี ต้องสงสัยจะติดเชื้อ โดยมีประวัติสัมผัสกับสัตว์ปีกป่วยตายด้วยโรคไข้หวัดนก รวมถึง, ที่กัมพูชา พบชายวัย 27 ปี ป่วยตายโดยเป็นรายแรกของปี และถือเป็นรายที่ 10 ของประเทศและที่เวียดนาม เมือง Bac Kan พบผู้ป่วยรายใหม่ 2 ราย เป็นชายอายุ 22 ปี และเด็กหญิงวัย 2 ปี ขณะนี้ทั้งสองรายอยู่ในระหว่างการรักษาคัดที่รพ. จากการสอบสวนโรคพบว่าทั้งสองรายมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกป่วยและตาย, **Anthrax** ที่บังกลาเทศ พบผู้ต้องสงสัยติดเชื้อ 11 ราย โดยมีประวัติฆ่าแพะ และบริโภคเนื้อที่ป่วยตายไม่ทราบสาเหตุ, RSV สาธารณสุขเตือนผู้ปกครองไทย ให้ระวังเด็กเล็กป่วยจากเชื้อไวรัส“อาร์เอสวี” ผลการศึกษาทั่วโลกล่าสุด พบไวรัสชนิดนี้ทำให้เด็กเป็นปอดบวมหรือปอดอักเสบ เสียชีวิตปีละ 200,000 ราย ขณะในปี 2552 มีเด็กไทยอายุต่ำกว่า 5 ปี ราว 1 ใน 4 ติดไวรัสชนิดนี้ รวมกว่า 10,000 ราย จากกรณีนี้ที่นิตยสารแลนเซต ประเทศอังกฤษ รายงานว่าค้นพบไวรัสที่มีชื่อว่าอาร์เอสวี (RSV : respiratory syncytial virus) เป็นสาเหตุสำคัญที่สุดของการติดเชื้อในปอดของเด็ก ทำให้เกิดโรคปอดบวมหรือปอดอักเสบและโรคระบบทางเดินหายใจ สามารถติดเชื้อได้โดยตรงและเกิดเป็นโรคแทรกซ้อนรุนแรงในกลุ่มทารกที่คลอด ก่อนกำหนด หรือมีความผิดปกติของหัวใจแต่กำเนิด ในประเทศไทยพบโรคนี้ได้ตลอดปี แต่จะพบมากในช่วงฤดูฝน ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน อาการของโรคจะเริ่มจากเด็กเป็นไข้หวัดธรรมดา ก่อนจะมีไข้ ไอ มีน้ำมูก แต่ต่อมาไข้จะสูงขึ้น หายใจลำบาก เด็กจะซึมลง ไม่กินน้ำ ไม่กินนม มีไข้สูง ไอ หายใจหอบเร็วและมีเสียงหวีดหรือฮืด ซึ่งเป็นสัญญาณของอาการปอดบวมต้องรีบพาไปพบแพทย์โดยด่วน ในการป้องกันโรคหวัด โรคปอดบวม ปอดอักเสบ ต้องเพิ่มภูมิคุ้มกันตามธรรมชาติให้แก่เด็ก โดยให้เลี้ยงลูกด้วยนมแม่ เด็กจะได้รับภูมิต้านทานจากแม่ผ่านทางน้ำนม เด็กจะไม่ป่วยง่าย ดูแลเด็กให้มีร่างกายแข็งแรง ล้างมือให้เด็กบ่อยๆ หลีกเลี่ยงพาเด็กไปในสถานที่แออัด ไม่พาเด็กไปใกล้คนป่วยหรือผู้ที่กำลังเป็นหวัด เด็กที่เลี้ยงในห้องแอร์ หรืออยู่ในที่มีอากาศเย็นเช่นในฤดูฝนหรือฤดูหนาว ขอให้ดูแลความอบอุ่น ใส่เสื้อผ้าหนาๆ

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ)

Applied Veterinary Epidemiology

2. ACCORDING TO THE GEOGRAPHICAL AREA COVERED

The geographical area covered by a surveillance system may be:

- **local**, for example that of VIALINE recording system (see Table IV. 7);
- **national**, as are the surveillance systems for the surveillance of rabies and tuberculosis in France (see Table IV. 7);
- **International**; this is the case of the surveillance system managed by the office international des Epizootic for the diseases on the list A (see Table IV. 7).

3. ACCORDING TO THE SAMPLING STRATEGY

Whatever the geographical area concerned, the veterinary surveillance exercise can cover an **entire population or sample**.

□ At the national level, the whole population is involved in two situations:

- **notifiable disease**;
- **compulsory disease control programmes**.

In the first case, data may be collected from the entire population (of one or more species) covered by the legislation. The proportion of cases declared in relation to the real number of case can vary widely. In Europe it is close to 100% for diseases which either pose a great danger to humans (*rabies in domestic animals*) or very contagious (*foot and month disease*). However, the proportion falls to a few percentage point for diseases which are notifiable but which are no very serious in humans, r not very contagious (*for example, swine erysipelas*). The proportion also remains low, even for extremely contagious diseases, in those country where they are endemic (*for example, foot and month disease in certain African countries*).

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๔-๑๕ ระหว่างวันที่ ๕-๑๗ เมษายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7	7	4												

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	CAE บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1) สุพรรณบุรี (1) ลพบุรี (1) นครสวรรค์ (1) นครปฐม (2)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	สุพรรณบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	สงขลา (1) พัทลุง (1) อุบลราชธานี (1)
	แมว	พิษสุนัขบ้า	ยโสธร (1)
	สุกร	PRRS(US Strain)	อุบลราชธานี (1)
	คน	บรูเซลโลสิส	เพชรบูรณ์ (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Tuberculosis ที่สหรัฐฯ รัฐมิชิแกน พบในกวาง, Anaplasmosis ที่แคนาดา พบในโค, Plague ที่สหรัฐฯ รัฐนิวเม็กซิโก พบในสุนัข, Brucellosis ที่โคเรเชีย พบในแกะ, Foot and mouth disease ที่เกาหลีใต้ พบการระบาดของไวรัสชนิดโอ ในโค สุกร และแพะ และที่จีน พบในสุกร, Equine infectious anemia ที่เยอรมนีพบในฟาร์มม้า, Anthrax ที่จีนพบในสุกร, Parvovirus ที่ออสเตรเลีย เมืองควีนส์แลนด์พบในสุนัข, PRRS ที่เวียดนาม พบในฟาร์มสุกร, Rabies ที่สหรัฐฯ รัฐโคโลราโด พบในม้า ซึ่งเป็นเคสที่พบได้บ่อยมาก ส่วนใหญ่จะพบในสัตว์ปีก, Avian influenza ที่อียิปต์เผยแพร่มลงานวิจัย พบว่า HPAI สามารถติดจากสัตว์ปีกไปสู่ได้ ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies ที่สหรัฐฯ รัฐฟลอริดา พบในค้างคาว ซึ่งได้กัดเด็กชายในขณะที่โดนจับเล่น, Avian influenza ที่เวียดนาม ทีมสอบสวนโรคยืนยันว่าผู้ป่วยที่ผ่านมาของเวียดนามยังไม่มีกรณีติดโรคจากคนสู่ปศุสัตว์, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO รายงานยอดผู้เสียชีวิตทั่วโลกมีจำนวนอย่างน้อย 17,798 ราย จาก 213 ประเทศ โดยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบ 1,757 ราย, โรคระบาดในอุจจาระ สธ. ในช่วงฤดูร้อน โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ ขอให้ประชาชนเพิ่มความระมัดระวังในการกินอาหารและน้ำดื่มให้มากกว่าปกติ เพราะเป็นช่วงที่อุณหภูมิเหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของเชื้อจุลินทรีย์และพาหะนำโรค โดยเฉพาะในอาหาร 8 ชนิดที่ต้องใส่ใจเรื่องความสะอาดเป็นพิเศษ เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดโรคระบบทางเดินอาหาร เช่น อุจจาระร่วง อาหารเป็นพิษ อหิวาต์ และไข้ไทฟอยด์ ได้แก่ 1.อาหารปรุงด้วยกะทิ 2.ขนมจีน 3.อาหารทะเลสด 4.อาหารปรุงสุกๆ ดิบๆ เช่น ลาบ ก้อย ยำ ปลา 5.อาหารจุก/กล่อง/ห่อ 6.ส้มตำ 7.อาหารค้างคืน และ 8.น้ำดื่มและน้ำแข็ง ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์สถิติโรคอุจจาระร่วงในปี 2552 ซึ่งมี 1 ล้านกว่าราย เสียชีวิต 108 ราย พบว่าเกิดในผู้สูงอายุได้ประมาณร้อยละ 10 และเกิดในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ประมาณร้อยละ 32 ในรอบ 3 เดือนของปี 2553 นี้มีรายงานป่วยแล้วกว่า 3 แสนราย เสียชีวิต 30 ราย กลุ่มที่ป่วยมากที่สุดเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี พบได้ถึง 1 ใน 3 ของผู้ป่วยทั้งหมด เนื่องจากเด็กวัยนี้นอกจากจะมีภูมิคุ้มกันโรคต่ำแล้ว ยังดูแลตัวเองไม่เป็น กินและหยิบอาหารเข้าปากแบบไร้เดียงสา โอกาสติดเชื้อจึงเกิดขึ้นง่าย ดังนั้นพ่อแม่ควรต้องดูแลเด็กใกล้ชิด ในการป้องกันไม่ให้ป่วย ขอแนะนำประชาชนยึดหลักปฏิบัติที่เป็นนิสัยคือ “กินอาหารร้อน ใช้ช้อนกลาง และล้างมือเป็นประจำ” จะทำให้ทุกคนพ้นจากโรคระบบทางเดินอาหาร

มองข้าม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่ำ) Applied Veterinary Epidemiology

C. CLASSIFICATION OF EPIDEMIOLOGICAL SURVEILLANCE SYSTEMS

This can be classified according to:

- the type of disease involved: whether it is endemic, exotic or new;
- whether the whole target population in cover or only a sample;
- the way in which the data are collected and how they are collated and analyzed.
- the geographical area covered;
- the degree of autonomy with respect to other control activities;

1. ACCORDING TO THE TYPE OF DISEASE The surveillance systems may be concerned with disease which are established in the zone under consideration or which have just appeared. Two type of surveillance system can be identified:

- surveillance system for endemic diseases. They meet one or more of objectives Nos 2,3 and 4: ranking the diseases, determining their importance, evaluating a control programme (see Table IV. 7);
- surveillance systems for exotic or new diseases. Exotic diseases are those which occurred in other countries and not in the country being studies. By definition, the list of diseases which are exotic will vary from country to country: thus, African horse sickness is exotic to France, but endemic in Senegal; conversely, Aujeszky's disease is exotic to Senegal but endemic in France.

A specific case, which is fortunately frequent, is the emergence of a hitherto unknown disease.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๘๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวมรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๓ ระหว่างวันที่ ๒๕ มีนาคม - ๔ เมษายน ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7	7													

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	โค	Blackleg	อุดรดิตต์ (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	สุพรรณบุรี (4) นครราชสีมา (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)
	สุกร	อหิวาต์สุกร	นครศรีธรรมราช (1)
		PEDV	ขอนแก่น (1) สระบุรี (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	พาร์โวไวรัส	อ่างทอง (1) ศรีสะเกษ (2)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาหลายภูมิภาคมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด และในระยนี้บางพื้นที่ยังมีฝนที่คาดหมายกับลมกระโชกแรง ทางกรมอุตุนิยมวิทยาคาดว่าสภาพอากาศจะยังคงร้อนต่อเนื่องไปอีกหลายวัน จึงเตือนให้ประชาชนพร้อมรับมือกับอากาศร้อน ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE :** Canine distemper ที่รัฐแคลิฟอร์เนีย สหรัฐฯ พบการกระจายของโรคในแรคคูน สุนัข สุนัขจิ้งจอก และสกังค์, Botulism ที่รัฐวิสคอนซิน สหรัฐฯ พบในม้าซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ป่วยตาย, Equine herpes virus ที่รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐฯ พบในฟาร์มม้า 6 แห่ง, Foot and mouth disease ที่จีน เมือง Shanxi พบโคติดเชื้อชนิด type O จำนวน 18 ตัว, Anthrax ที่นามิเบีย ตั้งแต่ 1 ก.พ. 53 พบม้าลายใน Etosha National Park ตาย 90 ตัว โดยยื่นยันว่าติดเชื้อ 29 ตัว, Corynebacterium (Pigeon fever) ที่รัฐเนวาดา สหรัฐฯ พบในม้า, Trichomoniasis ที่รัฐนิวเม็กซิโก สหรัฐฯ พบในโค ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Avian influenza ที่อียิปต์ได้รายงานผู้ป่วยรายใหม่เพิ่ม 2 ราย โดยรายแรกเป็นหญิงวัย 30 ปีจากเมือง Damietta ซึ่งอาการอยู่ในระยะวิกฤต อีกรายเป็นเด็กชายอายุ 3 ปี จากเมือง Beni Suaif ได้เข้ารับการรักษาตัวเมื่อวันที่ 18 มี.ค. 53 และเสียชีวิตเมื่อวันที่ 24 มี.ค. 53 ปัจจุบันที่อียิปต์มีรายงานผู้ป่วยสะสม 108 ราย โดยมีจำนวนผู้ป่วยในปียี่ 53 ทั้งหมด 18 ราย และมีผู้เสียชีวิตสะสมเป็นจำนวน 33 ราย โดยปี 53 พบ 6 ราย, ที่เวียดนาม พบเด็กหญิงอายุ 3 ปี จากเมือง Binh Duong ได้เข้ารับการรักษาตัวเมื่อวันที่ 10 มี.ค. 53 และเสียชีวิตเมื่อวันที่ 17 มี.ค. 53 ปัจจุบันเวียดนามมีจำนวนผู้ป่วยสะสม 117 ราย เสียชีวิต 59 ราย ซึ่งในปี 53 พบผู้ป่วย 6 ราย เสียชีวิต 2 ราย, Influenza pandemic (H1N1)2009 สธ.รายงานสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อนี้ขยายตัวในทั่วทุกภาค สาเหตุสำคัญที่ทำให้โรคแพร่ระบาดต่อเนื่อง ส่วนหนึ่งมาจากประชาชนละเลยการป้องกันโรค เช่น ไม่หยุดพักหรือหยุดงานหลังป่วย ไม่สวมหน้ากากอนามัย และไม่ล้างมือบ่อยๆ โดยเฉพาะภายหลังจับสิ่งของสาธารณะ เช่น ลูกบิดประตู ราวบันได โทรศัพท์ ซึ่งน่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในฤดูฝนในเดือน พ.ค.จนถึงส.ค. ที่จะมาถึง ซึ่งเป็นฤดูกาลที่พบการระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่รวมทั้งไข้หวัดนก หากไม่มีมาตรการป้องกันควบคุมที่เข้มข้น อาจเกิดการระบาดของ 2 โรคนี้ และอาจผสมข้ามสายพันธุ์ทำให้โรครุนแรงขึ้น ได้เน้นย้ำให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขทุกจังหวัด รมรงค์ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ทั้งการให้ความรู้กระตุ้นเตือนประชาชนทุกพื้นที่ให้เห็นความสำคัญ และปฏิบัติตนเพื่อการป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ และไข้หวัดนกอย่างต่อเนื่อง

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ)

Applied Veterinary Epidemiology

The results obtained from surveillance and monitoring are not just relevant to individuals but to the **community as whole**. They should provide information which not only of private, but of general interest. Thus, a system design for notifying lesions during meat inspection and informing individual livestock producers for outside the field of general interest, being simply an exercise in providing individuals with information.

In animal health surveillance, **four objectives** can be identified.

• **OBJECTIVE No. 1: to detect a new or exotic disease when it appears** in a given geographical area, so as to instigate control measures as early as possible. In France, the surveillance system for foot and month disease fulfils this type of objective (see Table IV. 7).

• **OBJECTIVE No. 2: to enable the various disease found in a single population to be ranked according to their (veterinary, economic, etc.) important** so as to be able to establish priorities for dealing with them. In France, the surveillance system for bees exist to fulfils this type of objective (see Table IV. 7).

• **OBJECTIVE No. 3: to establish how important a disease really is (its incidence, prevalence, economic losses, etc.)** and how it is evolving, so as to assist the decision-making process by indicating how its should be controlled or how an existing programme should be modified. This, for example, is the purpose of the French surveillance system for the rabies in animals (see Table IV. 7).

• **OBJECTIVE No. 4: to evaluated the impact of a disease control programme**, by monitoring disease in the disease's incidence. This type of objective is fulfilled by the epidemiological surveillance systems for bovine tuberculosis, bovine brucellosis and enzootic bovine leucosis, which were set up of a result of the national disease control programmes for this three disease in various European country (see Table IV. 7). This objectives can be met by using four different type of disease surveillance system.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๒ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8	7														

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)		
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส CAE	ปทุมธานี (1) นครราชสีมา (1)	สุพรรณบุรี (1)	ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข สุกร	พิษสุนัขบ้า อหิวาต์สุกร	กรุงเทพมหานคร (1)		กำแพงเพชร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Contagious equine metritis ที่สหราชอาณาจักรอังกฤษ พบในม้าอายุ 10 ปี, African swine fever ที่รัสเซีย เมือง Kabardino-Balkaria พบในสุกร โดยมีสุกรในฟาร์มตาย 4 ตัว, White-nose Syndrome (WNS) ที่แคนาดา เมืองจอนทาร์โอ พบในค้างคาวชนิด Little Brown Bats (*Myotis lucifugus*) และ Northern Long-eared Bats (*M.septentrionalis*), Bovine ephemeral fever ที่ออสเตรเลีย เมืองควีนส์แลนด์ พบในโค, Avian influenza ที่ประเทศเวียดนาม พบการระบาดของเชื้อ highly pathogenic avian influenza H5N1 จำนวน 5 รายในช่วง 28 ก.พ.53 ถึง 15 มี.ค. 53 เป็นไก่ที่เลี้ยงในฟาร์ม 3 ราย และเลี้ยงหลังบ้าน 2 ราย ส่งผลให้ไก่ตาย 2,442 ตัวและทำลาย 2,766 ตัว ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Avian influenza ที่อียิปต์ พบผู้ป่วยรายที่ 107 เป็นเด็กชายอายุ 4 ขวบ, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO สรุปสถานการณ์ทั่วโลกเมื่อวันที่ 21 มี.ค. 53 ว่ามีจำนวนยอดเสียชีวิตทั้งหมด 16,931 ราย โดยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของ WHO Regional Office for the Americas (AMRO) มียอดผู้เสียชีวิตมากที่สุดถึง 7,673 ราย ส่วนพื้นที่ WHO Regional Office for South-East Asia (SEARO) มีผู้เสียชีวิตอย่างน้อย 1,709 ราย, สห.รายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดใหญ่ 2009 มีผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ 2009 สะสมจำนวน 35,978 ราย โดยรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา วันที่ 13-19 มี.ค. 53 มีผู้ป่วยติดเชื้อเพิ่มขึ้น 532 ราย ผู้เสียชีวิต 1 ราย เป็นชายอายุ 58 ปีที่โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสายบุรี จังหวัดปัตตานี มีโรคประจำตัวคือ โรคหอบหืดและเบาหวาน รวมยอดผู้เสียชีวิตสะสม 219 ราย กรณีที่มีข่าวว่ามีผู้สื่อข่าวติดเชื้อจากการไปทำข่าวการประชุมนั้น จากการติดตามผลจากโรงพยาบาลวิภาวดี พบว่า ผลการตรวจเบื้องต้นให้ผลบวก ซึ่งโรงพยาบาลได้ให้ยาโอเซลทามามีเวียร์ทันที ขณะนี้อาการดีขึ้น และมีผู้ชุมนุม 1 ราย เป็นชายอายุ 40 ปี มีอาการป่วยเป็นโรคไข้หวัดใหญ่ ผลตรวจยืนยันจากกรมวิทยาศาสตร์ ยืนยันชัดเจนว่าเป็นเชื้อไข้หวัดใหญ่ 2009 ขณะนั้นนอนรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลกลาง

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ)		Applied Veterinary Epidemiology
TABLE IV. 4 Veterinary surveillance or information system: distinction between the approach used in surveillance and for research		
	Primary objective: epidemiological surveillance	Primary objective: epidemiological research
Reason for collecting the data	Description of the health status of population Monitoring the development of the situation including: triggering and alert when an anomaly occurs, attempting to forecast future disease patterns	Detailed observational study of health phenomenon Study of risk factor
Frequency with data are collected	Continuous over time	Of limited duration
How the data are collected	Standardized procedures Large number of people involved	Procedure adapted according to the hypotheses to be test Few people involved
Volume of data collected per individual	Minimal	Copious and detailed
Data analysis	Normally plain Reveals change in the incidence Representative samples from populations	Usually complex Data with risk factor Comparison of affected individuals with
Dissemination of the results	Usually regular and rapid	Irregular tends to be slow
Possible secondary effected	The descriptive information obtained may give rise to research hypotheses and intervention	The study based on and initial hypothesis may lead to further hypotheses
Examples	Rabies surveillance system foot and month disease surveillance system	Epidemiological research network in Britnany: studies of risk factors involved in the post- partum pathology of dairy cows

B. GENERAL OBJECTIVES OF SURVEILLANCE ACTIVITIES

Epidemiological surveillance is a **decision-support tool**. In fact, the best disease control decisions are inevitably base on knowledge of a disease's current status and how it changes in time and space.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๑ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6	8															

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	โค	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	สุพรรณบุรี (1) ชัยนาท (2) ลพบุรี (2)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2)
	สุกร	Edema disease	อุบลราชธานี (1)
สัตว์น้ำ	ปลา	Koi herpes virus	กรุงเทพมหานคร (1)
สัตว์ปีก	นกพิราบ	Pox	สุพรรณบุรี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมา ถึงแม้จะเกิดพายุฤดูร้อนในหลายจังหวัดทางภาคเหนือ ภาคตะวันตก และภาคอีสาน แต่ประเทศไทยยังคงประสบปัญหาภัยแล้งใน 51 จังหวัด แบ่งเป็นภาคเหนือ 15 จังหวัด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 14 จังหวัด ภาคกลาง 8 จังหวัด ภาคตะวันออก 7 จังหวัด และภาคใต้ 7 จังหวัด รวม 382 อำเภอ ราษฎรเดือดร้อน 6,482,604 คน พื้นที่การเกษตรคาดว่าจะเสียหายรวม 147,482 ไร่ สำหรับสภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำในอ่างทั้งหมด 42,003 ล้านลูกบาศก์เมตร หรือคิดเป็นร้อยละ 60 ของความจุอ่างทั้งหมดซึ่งน้อยกว่าปี 2552 อยู่มาก (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย) ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : *Bovine tuberculosis* ที่สหราชอาณาจักร อังกฤษ พบในแกะและสุกรป่า, *Foot and mouth disease* ที่จีน เมืองปักกิ่งพบโคมดองสงสัยจะติดเชื้อ, *Rabies* ที่ปาเลสไตน์ พบในสุนัขป่า, *Bruceellosis* ที่รัสเซีย เมือง Volgograd พบในโค, *Avian influenza* ที่โรมาเนีย จ.Tulcea พบการระบาดของเชื้อ H5N1 ในไก่ที่เลี้ยงในบริเวณหลังบ้าน, OIE รายงานการตรวจพบโรคตั้งแต่ต้นปี พบการระบาดใน 8 ประเทศ ได้แก่ ประเทศอินเดีย บังกลาเทศ เวียดนาม อิสราเอล กัมพูชา พม่า เนปาล ภูฏาน รวม 52 จุด พบที่เวียดนามมากที่สุด 23 จุด ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** *Anthrax* ที่สกอตแลนด์ สรุยอดผู้ป่วยสะสมทั้งหมด 27 ราย เสียชีวิต 10 ราย, *Avian influenza* ที่เวียดนามพบผู้เสียชีวิตเป็นเด็กหญิงวัย 3 ขวบทางตะวันตกของจ.Binh Duong ซึ่งเป็นรายที่ 2 ของปี ทำให้ยอดผู้เสียชีวิตสะสมในเวียดนามมีจำนวน 59 ราย, สาธารณสุขรายงานสถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคนว่า หลังพบผู้ป่วยยืนยันเป็นโรคไข้หวัดนกรายสุดท้ายเมื่อเดือนสิงหาคม 2549 จนถึงขณะนี้ยังไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ และตั้งแต่ปี 2546 จนถึง 17 ก.พ. 2553 WHO รายงานทั่วโลกมีผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไข้หวัดนก 477 ราย เสียชีวิต 286 รายใน 15 ประเทศ มากที่สุดคืออินโดนีเซียป่วย 162 เสียชีวิต 135 ราย รองลงมาคือเวียดนามป่วย 112 ราย เสียชีวิต 57 ราย ออสเตรเลียป่วย 99 ราย เสียชีวิต 30 ราย ไทยป่วย 25 ราย เสียชีวิต 17 ราย, *Influenza pandemic (H1N1)2009* สาธารณสุข.รายงานสถานการณ์โรคล่าสุดว่า ระหว่างวันที่ 6 - 12 มี.ค. 2553 พบผู้ป่วยเพิ่ม 552 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต สรุพบยอดผู้ป่วยสะสม 35,466 ราย และเสียชีวิตสะสมรวม 218 ราย, **โรคอื่นๆ** จากสถานการณ์หมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือ ทำให้พบผู้ป่วยโรคทางเดินหายใจ ภูมิแพ้ หลอดลม และปอดอักเสบเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประชาชนควรสวมหน้ากากอนามัย และงดออกกำลังกายกลางแจ้ง

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective คือ)

Applied Veterinary Epidemiology

The distinction between these two main categories of surveillance or information system, in terms of their ultimate objective and the way in which they operate, is worth commenting on.

Epidemiological surveillance is a part of descriptive epidemiology, whereas epidemiological research falls within the scope of analytical epidemiology. The basic reason for which data are being collected in each case is thus quite different.

By definition, epidemiological surveillance is a process which continues year in and year out, whereas research work will only be carried out for as long as is necessary in order to answer the question set (although, quite often, several years may be needed to find the answer).

Data collection is also different, depending on which procedure is involved: in epidemiological surveillance, often only a few data points are collected per individual, but the number of people taking a part is large. In research work, a lot of data points are collected from each individual, but far fewer people are involved.

The data collected in a surveillance exercise are analyzed using simple methods, which can enable the results to be regularly and rapidly disseminated, at intervals determined by the requirements of the programme. In research work, the nature and volume of the data collected require complex, time-consuming analyses. The results may not be available for some time, possibly even several years after the data was collected.

It is important to keep in mind this distinction between the two categories of animal health information or surveillance system.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8	6																

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	สุพรรณบุรี (3) ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)
สัตว์น้ำ	ปลา	Koi herpes virus	กรุงเทพมหานคร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์ร่วมกับกรมควบคุมโรค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าทั่วประเทศตั้งแต่วันที่ 1 มี.ค. 53 ถึง 30 เม.ย. 53 ติดตามรายละเอียดได้ในเวปไซด์กรมปศุสัตว์ ♥ สภาวะโรคจาก Promedmail/OIE : Chronic wasting disease ที่สหรัฐฯ รัฐยูทาห์ พบในกวาง elk, Atypical scrapie ที่ออสเตรเลียพบในแกะ, Bovine spongiform encephalopathy (BSE) ที่แคนาดา พบในโคเนื้อ และเบดเจอร์, Avian influenza ที่เดนมาร์ก พบ LPAI (H7) ในนกน้ำและไก่ ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Listeriosis ที่แคนาดา เมือง Ontario พบผู้เสียชีวิต 2 ราย และผู้ติดเชื้อในช่วง ม.ค. ถึง 11 มี.ค. 53 มีจำนวน 14 ราย โดยคาดว่าอย่างน้อย 2 รายได้รับเชื้อจากการบริโภคแฮมและไส้กรอก, Rabies ที่อินโดนีเซีย เมืองบาหลี รายงานยอดผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าตั้งแต่ ก.ย. 52 - ปัจจุบัน มีจำนวน 39 ราย, Avian influenza WHO สรุปลงานการณั้โรคในคนที่อียิปต์ พบการเกิดโรครายใหม่อีก 2 ราย เป็นหญิงตั้งครรภ์วัย 20 ปี ใน จ. Qaliobia เข้ารับการรักษาที่ รพ. เมื่อวันที่ 5 มี.ค. 53 และได้เสียชีวิตเมื่อวันที่ 9 มี.ค. 53 ส่วนอีกรายเป็นเด็กชายอายุ 6 เดือน อาศัยใน จ. Kfr Elsheikh ซึ่งได้รับยา oseltamivir และเฝ้าดูอาการใน รพ. ตั้งแต่วันที่ 2 มี.ค. 53 โดยทั้ง 2 ราย มีประวัติสัมผัสกับสัตว์ปีกที่ป่วยและตาย, เวียดนาม พบหญิง วัย 25 ปี ติดเชื้อ โดยเริ่มป่วยและเข้ารับการรักษาตัวที่ รพ. ในวันที่ 5 มี.ค. 53, Influenza pandemic (H1N1)2009 WHO รายงานยอดผู้เสียชีวิตทั่วโลกมีจำนวนอย่างน้อย 16,713 ราย จาก 213 ประเทศ โดยในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้พบ 1,664 ราย, สธ. รายงานสถานการณ์โรคล่าสุดว่าขณะนี้ไม่มีผู้ติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ 2009 จำนวน 34,894 ราย มีผู้เสียชีวิตสะสมตั้งแต่เดือนเม.ย. 52 ถึงปัจจุบัน (8 มี.ค.53) ทั้งหมดรวม 218 ราย โดยมีผู้เสียชีวิตในสัปดาห์ที่ผ่านมา 6 ราย ในจำนวนนี้มี 2 รายที่ได้รับการรักษาเข้า รายแรกที่จังหวัดชลบุรี เป็นเด็กชายอายุ 1 เดือน รายที่ 2. ที่กทม. เป็นชายอายุ 60 ปี มีรายงานป่วยเป็นโรคเบาหวาน และโรคถุงลมโป่งพอง ส่วนอีก 4 ราย เป็นโรคเรื้อรัง รายที่ 1 ที่ จ. นครนายก เป็นหญิงอายุ 18 ปี อ้วน เป็นโรคเบาหวาน และโรคตับ รายที่ 2 ที่ จ. พิษณุโลก เป็นชายอายุ 58 ปี ป่วยเป็นมะเร็งปอด มีความดันโลหิตสูง รายที่ 3. ที่ จ. ลำปาง เป็นหญิงอายุ 71 ปี ป่วยเป็นโรคถุงลมโป่งพอง และรายที่ 4. ที่ กทม. เป็นหญิงอายุ 83 ปี ป่วยเป็นโรคเบาหวาน หัวใจขาดเลือด ความดันโลหิตสูง และไตวายเรื้อรัง, โรคระบาดในอุจจารีโอน สธ. ออกประกาศเตือนประชาชน ระวัง 6 โรคอันตรายหน้าร้อน เนื่องจากขณะนี้ประเทศไทยกำลังเข้าสู่ฤดูร้อน หลายพื้นที่อาจร้อนจัดและประสบปัญหาภัยแล้ง ซึ่งอากาศที่ร้อนและแห้งแล้งจะเหมาะกับการเจริญเติบโตของเชื้อโรค โดยเฉพาะแบคทีเรียอย่างมาก ยิ่งพื้นที่ที่ขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ที่สะอาด ยิ่งมีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดการระบาดของโรคติดต่อทางอาหารและน้ำ โรคที่มักเกิดในฤดูร้อนมักเป็น โรคที่ติดต่อทางอาหารและน้ำ ได้แก่ โรคอุจจาระร่วง อาหารเป็นพิษ บิด ไทฟอยด์ อหิวาตกโรคและรวมถึงโรคพิษสุนัขบ้า ผู้ที่เลี้ยงสุนัขหรือแมวควรมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้สัตว์เป็นประจำทุกปี

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance (Objective ต่อ) Applied Veterinary Epidemiology

3. SURVEILLANCE SYSTEM FOR ENDEMIC DISEASE

In the area of epidemiological monitoring an surveillance, for information to be produced, collaboration between a group (or groups) of people and institutions is required. As discussed at the beginning of Section A above, in this chapter the term 'surveillance system' will be used to describe the various scheme of this type.

Thus, a veterinary or epidemiological surveillance system consist of a group of people and organizations, structured so as to ensure effective surveillance of one or more diseases in a given geographical area. The role played by a surveillance system in monitoring disease is similar to that played by a survey in descriptive epidemiology. It is the tool with makes it possible to obtain data. The link in the system, the people involved and the way in which it operates can vary a lot. Nevertheless, a characteristic common to all surveillance system is the existence of a **central unit** where data are collated and analyzed and from which the system is organized and coordinated.

The main aspects relating to running of a surveillance system will be discussed below. At this point, it can be said that a great number of people are involved, at one point or another, in the data collection and processing chain and that such a system can fulfil very different roles.

It is useful to make the **distinction between two main types** of information or surveillance system in epidemiology. On the one hand, there are those basically concern with **epidemiological surveillance and monitoring** and, on the other, those whose main objective is **epidemiological research**. The ways is which these two types of system operate are outlined in Table IV. 4. As a general rule, an animal health surveillance health system designed to be the place for a long period, to collect a small number of data point from is individual, to use simple methods for analyzing the data and to rapidly disseminate the results obtained whereas the characteristics of information system serving epidemiological research are, most often, exactly the opposite.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ มีนาคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7	8																	

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)		
สัตว์ใหญ่	กระบือ	Bovine Tuberculosis	สุรินทร์ (1)	ศรีสะเกษ (1)	
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2)	ละโว้ง (1)	สมุทรปราการ (1)
	สุกร	PRRS	ลพบุรี (1)	ระยอง (1)	
สัตว์ปีก	เป็ด	กาฬโรคเป็ด	นครสวรรค์ (1)		

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ สอ. รายงานโรคปากและเท้าเปื่อยประจำเดือน ก.พ. 53 พบ 7 ตัวอย่าง เป็นโค 6 ตัวอย่างจาก เชียงใหม่ พะเยา ลำปาง และลำพูน และเป็นกระบือ 1 ตัวอย่างจาก เชียงราย เป็น type O ทุกตัวอย่าง ♥ สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Foot and mouth disease ที่ศรีสะเกษสถาน เมือง Naryn พบในโค ยังไม่ทราบType, ที่จีน เมือง Guangdong พบในสุกร เป็น Type O และที่เวียดนาม พบในโค กระบือ และสุกร ยังไม่ทราบType, African horse sickness ที่กานาพบในฟาร์มม้า เป็น serotype 2, Trypanosomiasis ที่อุกันดา พบในโค, Bovine ephemeral fever ที่ออสเตรเลีย เมืองควีนส์แลนด์ พบในโค, Anthrax ที่อินเดีย พบในซากสุกรป่า, Lumpy skin disease ที่ซิมบับเว จ. Mashonaland West พบในโค, Stenotrophomonas maltophilia ที่เคนยาพบในน้ำโดยเป็นเชื้อแบคทีเรียแกรมลบที่เป็นสาเหตุใหม่ก่อโรคนิเวศทางเดินหายใจของม้า โดยตรวจพบจากการเพาะเชื้อสิ่งคัดหลั่งในหลอดลมส่วนล่างจากม้าที่มีประวัติการไอเรื้อรัง เชื้อคือต่ออายุปฏิชีวนะหลายชนิดเช่น เพนนิซิลิน ไรเฟมพิซิน เซฟาโลสปอริน และกลุ่มอะมิโนไกลโคไซด์ การรักษาแนะนำให้ใช้เตตราไซคลีนเป็นระยะเวลา 10 - 14 วัน, Rabies ที่สหรัฐอเมริกา พบในสุนัขจิ้งจอก ซึ่งเป็นรายที่ 2 นับจาก ม.ค. 53, Chronic wasting disease ที่สหรัฐอเมริกา รัฐมิซูรี พบในกวางหางขาว, Avian influenza ที่ประเทศเวียดนาม จ.Khanh Hoa พบการระบาดของเชื้อ H5N1 ส่งผลให้ไก่ตายมากกว่า 10,000 ตัว ♥ สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Anthrax ที่ฟิลิปปินส์ เมือง Cagayan พบผู้เสียชีวิต 1 ราย และคาดว่าผู้ติดเชื้อประมาณ 400 ราย จากการบริโภคเนื้อกระบือ, Rabies ที่อิสราเอล เมือง Beit She'an มีเด็ก 11 คนเข้ารับการรักษาฉุกเฉินหลังจากสัมผัสกับสุนัขบ้า, Avian influenza WHO สรุปลสถานการณ์โรคในคนที่อียิปต์ พบผู้ป่วย 104 ราย มีผู้เสียชีวิต 30 ราย และที่เวียดนามพบผู้ป่วย 115 ราย มีผู้เสียชีวิต 58 ราย, Influenza pandemic (H1N1)2009 สร.รายงานสถานการณ์โรคล่าสุดว่า ระหว่างวันที่ 21 - 27 ก.พ. 2553 พบผู้ป่วยเพิ่ม 937 ราย เสียชีวิตเพิ่ม 3 ราย จากเชียงใหม่ 1 ราย เป็นชายอายุ 28 ปี อยู่ในกลุ่มเสี่ยงพบป่วยโรคไต หัวใจโต ดับแข็งจากสุรา ที่ชลบุรี 2 ราย เป็นหญิงอายุ 28 ปี เริ่มป่วยวันที่ 1 ก.พ.2553 ได้รับยวันที่ 7 ก.พ. 2553 อีก 1 ราย เป็นชายอายุ 55 ปี เริ่มป่วยวันที่ 14 ก.พ. 2553 ได้รับยวันที่ 18 ก.พ. 2553 สรุปลแล้วพบยอดผู้ป่วยสะสม 34,273 ราย และเสียชีวิตสะสมรวม 212 ราย จากการติดตามการแพร่ระบาด พบมีการระบาดใน 2 กลุ่ม ที่จังหวัดขอนแก่น และมุกดาหาร ซึ่งเกิดจากกิจกรรมเข้าค่าย ของโรงเรียนประถมและมัธยมศึกษา, Dengue สร.ประกาศเตือนประชาชนให้ระวังโรคไข้เลือดออกกระบาดและรายงานสถานการณ์โรค ตั้งแต่ วันที่ 1 ม.ค. ถึงสิ้นเดือนก.พ. 53 พบว่า จำนวนผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกเพิ่มสูงขึ้นมา มีจำนวนถึง 4,425 คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 51 เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 52 และมีผู้เสียชีวิต 3 คน โดย จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับรายงานมากที่สุดคือภาคกลาง 2,476 คน อยู่ในเขตกทม. 833 คน รองลงมาได้แก่ ภาคใต้ 1,057 คน ตะวันออกเฉียงเหนือ 544 คน และเร่งรัดการรณรงค์ใน 3 มาตรการ 1.จัดการสิ่งแวดล้อมไม่ให้น้ำขังในพื้นที่ที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งเป็นพาหะสำคัญของโรคนี 2.มาตรการในการควบคุมลูกน้ำยุงลาย 3.มาตรการในการกำจัดยุงลายตัวแก่ ได้สั่งการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพ่นยากำจัดยุงและรณรงค์ให้ประชาชนเข้าใจ วิธีการป้องกันไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์ลูกน้ำ เช่น ปิดฝาภาชนะที่มีน้ำขัง เปลี่ยนน้ำที่ขังเป็นเวลานานทุก 7 วัน เช่นน้ำที่หล่อจากตู้กับข้าว และปล่อยปลาในแหล่งน้ำธรรมชาติบางส่วนที่เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง ปรับปรุงเรื่องภาชนะต่าง ๆ ที่มีน้ำขัง เป็นต้น

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่)	Applied Veterinary Epidemiology	
The steps require in order to detect the appearance of an exotic disease as quickly as possible are different from those needed in order to produce regular estimates, which are both precise and accurate, of the incidence of an endemic disease (The word 'endemic', as used here, refers to a disease which is constantly present in a country). When the surveillance exercise aims at detecting a new disease, preferably the first case of the new disease, it must first detect that case and then set off an alarm. However, when monitoring a non-notifiable endemic disease, the main concern, as in the case of a survey, is how to obtain a representative sample (see Table IV. 3).		
TABLE IV. 3 Characteristics of surveillance direct at new or exotic diseases		
	Surveillance and monitoring of endemic disease	Surveillance system for exotic or new diseases
Purpose of the exercise	To detection what the disease's current status is	To detect the presence of the disease
Method	Report all of outbreaks or work on a representative sample	Report all suspect case and instigate an investigation

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๘ ระหว่างวันที่ ๒๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8	7																		

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	นครราชสีมา (1) สุพรรณบุรี (1)
	แกะ	บรูเซลโลสิส	ชัยนาท (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	สระบุรี (1) กรุงเทพมหานคร (1) สมุทรปราการ (1)
	สุกร	อหิวาห์สุกร	นครนายก (1)
สัตว์น้ำ	กุ้ง	Yellow Head Virus	ชลบุรี (1)
	ปลา	Koi Herpesvirus	กรุงเทพมหานคร (1)
คน	คน	บรูเซลโลสิส	ชัยนาท (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ กรมปศุสัตว์ได้จัดงานกระบือและโคเนื้อแห่งชาติ ครั้งที่ 16 ระหว่าง 4 - 7 มีนาคม 2553 ณ ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์นครราชสีมา อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา ติดตามรายละเอียดได้ในเว็บไซต์กรมปศุสัตว์ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE: Avian influenza** ที่ ภูมิภาค พบการรายงานโรคครั้งแรกในไก่ที่เลี้ยงในหมู่บ้านโดยเป็นชนิด highly pathogenic avian influenza virus Serotype: H5N1, Rabies ที่สหรัฐฯ รัฐเทกซัส พบในม้า ซึ่งเป็นรายแรกในพื้นที่ที่พบโรคในม้า, รัฐอาร์คันซัส พบในสุนัขที่ไม่ได้ทำวัคซีน และมีประวัติสัมผัสกับสัตว์, รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบในแรคคูนที่จับได้ในขณะที่กำลังกินสุนัข, Rift Valley fever ที่แอฟริกาใต้ พบในฟาร์มแกะ, Anthrax ที่ซิมบับเวพบในวัว ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน: Q fever** ที่เนเธอร์แลนด์ พบผู้เสียชีวิตรวมทั้ง 8 คน และพบผู้ติดเชื้อในพื้นที่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้เลี้ยงและผู้ผสมพันธุ์แพะรวมถึงสมาชิกครอบครัว และยังพบรายงานการติดเชื้อในตัวคนสัตว์แพะด้วย จากการจำแนกเชื้อในตัวผู้ป่วย พบเชื้อ *Coxiella burnetii*, Avian influenza ที่อิตาลีรายงานพบผู้ป่วยรายใหม่โดยเป็นรายที่ 103 ของประเทศ ซึ่งเป็นเด็กชายอายุ 14 ปี ใน จ. Qalyubia และรายงานย้อนหลังรายที่ 100 เป็นเด็กชายอายุ 10 ปี ที่ จ. Dakahlia ซึ่งทั้ง 2 รายได้รับการรักษาที่ รพ. แล้ว, เวียดนาม พบผู้ป่วยเป็นเด็กหญิงอายุ 3 ขวบ จากครอบครัวที่เลี้ยงสัตว์ปีกในบริเวณบ้าน และมีประวัติพบคนกระจอกเทศตายในรอบบริเวณบ้านพัก และที่เมือง Tien Giang มีรายงานผู้เสียชีวิตรายแรกของปี เป็นหญิงอายุ 38 ปี โดยเสียชีวิตหลังจากรักษาตัวที่ รพ. 2 วัน จากการสอบสวนโรคพบว่ามีการรับประทาน ซ้ำและนกกเป็ดน้ำที่นำมาประกอบอาหาร, Influenza pandemic (H1N1)2009 สธ. รายงานผลการสอบสวนโรค ในกรณีที่มีหญิงตั้งครรภ์ชาวอุษาคเนย์เสียชีวิตภายหลังคลอดขึ้นป้องกันโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ว่าผลการตรวจสอบเบื้องต้นได้ข้อสรุปชัดเจนว่า ไม่น่าจะเกี่ยวข้องกับการติดเชื้อ เนื่องจากผลการตรวจไม่พบสารพันธุกรรมของไวรัสไข้หวัดใหญ่ 2009 แต่อย่างใด, Rabies ที่อินเดีย รัฐจาร์ขัณฑ์ (Jharkhand) พบชายอายุ 30 ปี โคนสุนัขที่อาศัยบริเวณข้างถนนกัด และได้ฆ่าสุนัขพร้อมทั้งนำหัวไปมารับประทานดิบๆ เนื่องจากเชื่อว่าจะสามารถป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ ซึ่งสุนัขตัวนี้ได้กัดคนในหมู่บ้าน 7 คนในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมา, สธ. รายงานว่า WHO และ OIE ได้ประกาศเป้าหมายให้ทุกประเทศ เร่งกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดภายในปี พ.ศ. 2563 หรือค.ศ. 2020 เนื่องจากโรคดังกล่าวเป็นสาเหตุการเสียชีวิตของคนทั่วโลกปีละไม่ต่ำกว่า 55,000 ราย โดยเฉลี่ยชั่วโมงละ 6 ราย ในจำนวนนี้ร้อยละ 95 หรือประมาณ 52,250 รายอยู่ในแถบเอเชียและแอฟริกา ซึ่งเป็นเด็กอายุต่ำกว่า 15 ปี ร้อยละ 30-60 และในประเทศไทย มีผู้เสียชีวิตปีละ 10-20 ราย จากเดิมที่เคยมีคนเสียชีวิตปีละกว่า 300 ราย ผู้ถูกสุนัขกัดพบว่าส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปี สัตว์ที่กัดมากกว่าร้อยละ 80 เป็นสุนัขมีเจ้าของ และไม่ทราบประวัติการฉีดวัคซีนถึงร้อยละ 47 สถานการณ์ผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าในปี 2552 มี 24 ราย เป็นผู้ใหญ่ 19 ราย เด็ก 5 ราย อยู่ในภาคกลาง 20 ราย ได้แก่ กทม. 7 ราย กาญจนบุรี 4 ราย สงขลา 3 ราย สุพรรณบุรี ราชบุรี ระยอง จังหวัดละ 2 ราย ปรจันบุรี สมุทรสาคร นนทบุรี ตาก จังหวัดละ 1 ราย ในปี 2553 นี้มีรายงานแล้ว 6 ราย ที่ กทม. 3 ราย กาญจนบุรี สระบุรี และสมุทรปราการ จังหวัดละ 1 ราย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective คือ) Applied Veterinary Epidemiology

Conversely, neither prophylactic nor sanitation measure implemented in order to control disease necessarily generate information of use in surveillance work. Thus, the compulsory vaccination of dogs and cats for rabies in the affected local government areas of France does not produce any surveillance data; nor does the sanitary control measure of placing every biting animal under observation for 15 data, which is compulsory in France. The control measure exist, in that such animal are usually visited three times at weekly intervals. However, the data collection are not used for animal health surveillance, since they are not systematically gathered, collated or analyzed, nor is the information disseminated.

1.SURVEILLANCE SYSTEM FOR NEW OR EXOTIC DISEASES

Epidemiological surveillance exercises are sometimes set up with the very specific objective of detecting the appearance of the disease, in particular of an exotic disease, either introduced via another country, or a truly new disease, as was the case for BSE, swine vesicular disease, canine parvovirus, and porcine reproductive and respiratory syndrome (see Table IV. 3).

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๗ ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8	8																			

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	สุพรรณบุรี (1)
	โค	บรูเซลโลสิส	สิงห์บุรี (1) ชลบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (1)
	สุกร	อหิวาห์สุกร	อุดรธานี (1)
สัตว์น้ำ	กุ้ง	White Spot Syndrome Virus	ระนอง (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **สภาวะโรคจากPromedmail/OIE : Foot and mouth disease** ที่ได้หวั่น เมือง Penghu หลังจากที่ได้รายงานการพบโรคในสุกร ทางห้องปฏิบัติการได้รายงานเพิ่มเติมว่าเป็นเชื้อ type โอ, Classical swine fever ที่รัสเซีย ตั้งแต่ต้นปีที่ผ่านมา พบการระบาดในสุกรป่า 3 ครั้ง, Besnoitiosis (*Besnoitia besnoiti*) เป็นโรคอุบัติใหม่โดยพบในโคที่ประเทศในแถบยุโรป ซึ่งเกิดจากเชื้อโปรโตซัวที่คล้ายกับ เชื้อ Toxoplasma โดยมีแมลงวันบ้านเป็นพาหะนำโรค ทำให้เกิดโรคได้ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง โดยมากโคมักไม่แสดงอาการ และอาจพบเพียงตุ่มน้ำที่อ่อนนุทา หรือช่องคลอด ปัจจุบันยังไม่มียาที่ให้ผลดีในการรักษา, Canine distemper ที่รัฐฟลอริดา สหรัฐฯ พบโรคในแรคคูนและสุนัขจิ้งจอก ซึ่งทางสัตวแพทย์ในพื้นที่กังวลว่าจะเกิดการแพร่เข้าสู่สัตว์เลี้ยงของประชาชน, White nose syndrome ที่รัฐเทนเนสซี สหรัฐฯ พบในค้างคาว, Avian influenza ที่ประเทศเวียดนาม พบการระบาดของเชื้อ H5N1 ในฟาร์มเป็ดของพื้นที่ 2 จังหวัดได้แก่ทางตอนเหนือของ จ.Nam Dinh และทางตอนใต้ของ จ. Soc Trang ซึ่งได้มีการควบคุมโรคโดยการทำลายสัตว์ปีกทั้งฝูง

♥ **สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies** สธ.รายงานพบเจ้าหน้าที่จากกระทรวงสาธารณสุขเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า หลังถูกรื้อดไวเลอร์อายุ 3 ปี ที่เลี้ยงไว้เพื่อขายในสวน จตุจักรกัด จากการสอบสวนพบว่าผู้เสียชีวิตคิดว่าป็นสุนัขของตนเองและได้ฉีดวัคซีนให้แก่สุนัขเรียบร้อยแล้ว จึงไม่ได้เข้ารับฉีดวัคซีนให้แก่ตนเองหลังจากโดนกัด กรมปศุสัตว์เตือนประชาชนให้นำสุนัขและแมวไปฉีดวัคซีนเป็นประจำทุกปี โดยไม่ต้องรอหน้าร้อน และที่สหรัฐฯ รัฐจอร์เจีย เมืองแคมเดน หลังจากมีรายงานการพบโรคในแมวจรจัดเมื่อวันที่ 11 ก.พ. 53 ทางกรมได้ประกาศเตือนประชาชนให้ตระหนักถึงการป้องกันตนเองและสัตว์เลี้ยงให้ปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้าโดยให้หลีกเลี่ยงการใกล้ชิดกับสัตว์จรจัดและสัตว์ป่า ควรฉีดวัคซีนและหมั่นสังเกตพฤติกรรมสัตว์เลี้ยงของตนเอง ถ้าพบความผิดปกติให้รีบแจ้งแก่ทางเจ้าหน้าที่, Avian influenza ที่อียิปต์รายงานพบผู้ป่วยรายใหม่ 4 ราย โดยจาก จ. Kafr El-Sheikh เป็นเด็กชายอายุ 13 ปีและ หญิงอายุ 30 ปี และจาก จ. Meonfy เป็นชายอายุ 32 ปี กำลังอยู่ระหว่างการรักษาตัว และมีผู้เสียชีวิต 1 ราย เมื่อวันที่ 13 ก.พ. 53 โดยเป็นหญิงตั้งครรภ์อายุ 29 ปี ซึ่งปัจจุบันอียิปต์มีรายงานผู้ป่วยทั้งหมด 102 ราย, Influenza pandemic (H1N1)2009 สธ.รายงานสถานการณ์โรคล่าสุดว่าตั้งแต่ปีที่ผ่านมาจนถึงขณะนี้ (21 ก.พ. 53) พบผู้ป่วยยืนยันติดเชื้อไข้หวัดใหญ่ 2009 สะสมจำนวน 33,336 ราย และพบการระบาดในโรงเรียนและในโรงพยาบาลใน 3 จังหวัด คือปราจีนบุรี ยโสธร และอุบลราชธานีด้วย สัปดาห์ที่ผ่านมาเสียชีวิตเพิ่ม 3 ราย ในจำนวนนี้ 2 รายอยู่ในกลุ่มเสี่ยง รายแรกเป็นเด็กอายุ 2 ปีที่กทม. เป็นโรคปอดเรื้อรัง รายที่ 2 เป็นหญิงอายุ 65 ปีป่วยเป็นโรคเบาหวานและโรคไต เสียชีวิตที่จ. เชียงใหม่ ส่วนรายที่ 3 เป็นเด็กอายุ 6 ปีที่ จ.พิษณุโลก ไม่มีโรคประจำตัว ซึ่งขณะนี้ยังเน้นเรื่องการให้ยาในทันทีในกลุ่มเสี่ยงที่พบว่าป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ 2009 เพื่อลดการเสียชีวิต โดยยอดผู้เสียชีวิตสะสมตั้งแต่ปีที่ผ่านมาจนถึงวันศุกร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2553 รวม 209 คน

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ข้อ)	Applied Veterinary Epidemiology
Disease control + Epidemiological surveillance - In this way, disease control needs the information produced by surveillance exercises, and, in its turn, also often produces information which is of use in epidemiological surveillance work (see Table IV.2). As for epidemiological surveillance, it exist in order to improve the decisions taken in the context of the control. It is thus appropriate to make a distinction between the two activities. Each can exist without the other. A surveillance and monitoring exercise can be set up without a direct link to, or regular application of, disease control activities. Thus surveillance based on laboratory results for different disease provides interesting data, but need not necessarily lead to measure to reduce the incidence of the given disease.	
Table IV. 2 Collection of the data of use in animal health surveillance during the course of a disease control programme (for the example of bovine brucellosis).	
Disease control activities	Resulting surveillance data
Blood and milk samples taken for screening purposes	Processing and analysis of laboratory data at the local level
Laboratory test and examination	following by collating data at the national level
Disease elimination from an infected herd	Processing and analysis of data (slaughter, etc.) at the local level

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๖ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8	8																				

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)	
สัตว์ใหญ่	แพะ กระบือ	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (2)	ชัยนาท (1)
		Bovine Tuberculosis	สุรินทร์ (1)	ศรีสะเกษ (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	Porcine circovirus	นนทบุรี (1)	
		Micoplasmosis	บุรีรัมย์ (1)	
		Edema disease	ชัยภูมิ (1)	
สัตว์น้ำ	กุ้ง	White Spot Syndrome Virus	ระนอง (1)	

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ช่วงนี้สภาพอากาศเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเป็นภาวะเสี่ยงต่อการเกิดโรคระบาดสัตว์ได้ง่ายโดยเฉพาะโรคในสัตว์ปีก และเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมในการป้องกันโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้น กรมปศุสัตว์จึงได้กำหนดให้ดำเนินโครงการรณรงค์ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรค การปรับปรุงเครื่องถ่ายฟาร์มสารพัด และการซ่อมแซมเศษขี้มูลและเตรียมความพร้อมและการเฝ้าระวังโรคใช้หัตถ์กันขึ้น รายละเอียดติดตามได้ในเว็บไซต์กรมปศุสัตว์ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Foot and mouth disease** ที่ได้วัน เมือง Penghu พบรายงานโรคในสุกรโดยเป็นเคสแรกของปี พบการระบาดของโรคครั้งที่ 6 ในรอบปี โดยเกิดที่ฟาร์มโคทางตอนเหนือของกรุงโซ, **Brucellosis** ที่เยอรมนี พบรายงานในสุกรที่ฟาร์มในเมือง Brandenburg และที่รัฐไวโอมิง สหรัฐฯ พบในกวาง, **Echinococcus** ที่รัฐไอดาโฮ สหรัฐฯ พบในสุนัขจิ้งจอก, **Leishmaniasis** ที่อาร์เจนตินาพบในสุนัขซึ่งเป็นชนิด visceral type, **Ephemeral fever** ที่เมืองควีนส์แลนด์ ออสเตรเลียพบในโค, **White nose syndrome** ที่รัฐเวอร์มอนต์ สหรัฐฯ พบในค้างคาว, **Avian influenza** พบการระบาดของเชื้อ H5N1 ในฟาร์มไก่ที่ประเทศพม่า กัมพูชา เนปาล และเวียดนาม ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies** ที่รัฐแคนซัส สหรัฐฯ พบสุนัขติดเชื้อ 1 ตัว โดยคาดว่าติดเชื้อจากการต่อสู้กับสกังค์ และได้ทำการฉีดวัคซีนให้แก่ผู้สัมผัสกับสุนัขจำนวนทั้งหมด 8 ราย, **Avian influenza** ที่อินโดนีเซีย ยืนยันพบผู้ติดเชื้อ 1 ราย โดยเป็นเพศหญิง อายุ 25 ปี อาศัยอยู่ที่ทางตอนใต้ของเมืองจาการ์ตา และเสียชีวิตเมื่อวันที่ 25 ม.ค. 53 จากการสอบสวนคาดว่าติดเชื้อจากการสัมผัสกับสัตว์ปีกโดยตรง ปัจจุบันที่อินโดนีเซียพบยอดผู้ติดเชื้อสะสมทั้งหมด 163 ราย และเสียชีวิต 135 ราย และที่อียิปต์รายงานพบผู้ป่วยรายใหม่ 3 ราย ซึ่งเป็นรายที่ 95 - 97 ของประเทศโดยเป็นหญิงอายุ 40 ปี จากเมือง Banha, หญิงอายุ 29 ปี จากเมือง Elsada และชายอายุ 37 ปี จากเมือง Helwan ตามลำดับ ทุกรายได้รับการรักษาด้วยยา Oseltamivir จนมีอาการอยู่ในระดับที่ปลอดภัย, **Influenza pandemic (H1N1)2009** สธ. รายงานสถานการณ์โรคล่าสุดว่า ขณะนี้มีผู้ติดเชื้อในทวีปใหญ่ 2009 จำนวน 32,953 คน เสียชีวิตในสัปดาห์ที่ผ่านมา 5 คน มีผู้เสียชีวิตสะสมตั้งแต่วันที่ เดือนเม.ย. 52 - ปัจจุบัน ทั้งหมดรวม 206 คน โดยในจำนวน 5 คน ที่เสียชีวิตในสัปดาห์ที่ผ่านมา 4 คนเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มเสี่ยงได้แก่ 1.โรคอ้วนเป็นผู้หญิง ชาวจ.สุรินทร์ 2.โรคหัวใจและไตวาย เป็นหญิงชาว.จ. เชียงใหม่ 3.ภาวะทุพโภชนาการ เป็นเด็กชาย ชาวจ.น่าน 4.หญิงตั้งครรภ์ ป่วยเป็นโรคหัวใจและโรคเลือด ชาว กทม. ส่วนคนที่ 5. เป็นเด็กชายอายุ 9 ขวบ จ.เชียงใหม่ ไม่มีโรคประจำตัว ผลการฉีดวัคซีนตั้งแต่วันที่ 11 ม.ค. 53 ถึงวันที่ 11 ก.พ. 53 ฉีดแล้ว 235,078 คน คิดเป็นร้อยละ 11 ของเป้าหมายที่กำหนดไว้ กลุ่มที่เข้ารับการฉีดมากที่สุดคือ กลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ร้อยละ 36

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective คือ)	Applied Veterinary Epidemiology	
Surveillance involves data collection, processing and analysis (see Table IV.1). surveillance. However, they are often associated, or even interdependent.		
	Aim	Means
Disease control	Reduction in the incidence of the disease	- Vaccination - Test and slaughter - Disinfection, etc.
Epidemiological surveillance	Product of information about disease	- Data collection - Data processing - Data collection and analysis - Dissemination of the information produce

Table IV.1 Different between surveillance and disease control in terms of their ultimate aims and the mean archive them

In fact, some of the steps involved in disease control (such as screening for the infection) often produce data such as that collection and processed in a surveillance exercise. Furthermore, in order to be effective, disease control must be base on a good understanding of the current status of the disease in question (provide first and foremost by epidemiological surveillance) and a knowledge of its analytical epidemiology. Similarly, surveillance and monitoring produce information with a view to supporting disease control work (see the definition of epidemiological surveillance give above).

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวมรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๕ ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6	8																					

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	ประจวบคีรีขันธ์ (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	Glasser's disease	นครปฐม (1)
	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2)
สัตว์ปีก	เป็ด	Aspergillosis	ลพบุรี (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ช่วงนี้เป็นช่วงอากาศเปลี่ยนแปลงบ่อย อาจทำให้สัตว์เจ็บป่วยจากภาวะอากาศเปลี่ยนแปลงได้ โดยเฉพาะโรคที่อาจเกิดขึ้นในสัตว์ปีก เจ้าหน้าที่ควรเตือนให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์หมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์เลี้ยงของตนเอง ♥ กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินโครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดคัยคลองตรุษจีนปี 2553 ขึ้นเพื่อส่งเสริมให้มีการผลิตเนื้อสัตว์ปีกที่จะใช้ในพิธีไหว้เจ้าและบรรพบุรุษช่วงเทศกาลตรุษจีน ให้มีความสะอาดและปลอดภัยต่อผู้บริโภค และเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนได้เลือกซื้อเนื้อสัตว์ปีกที่ได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์ และกำหนดให้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์ปีกในการพิสูจน์โรคใช้หัตถ์ โดยมิเป้าหมายในโรงจกสัตว์ปีกทุกแห่งที่เข้าร่วมโครงการเนื้อสัตว์ปีกปลอดคัยฯ และให้เริ่มเก็บตัวอย่างตั้งแต่วันที่ 8 ก.พ. 2553 รายละเอียดติดตามได้ในเวปไซต์กรมปศุสัตว์ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE : Bluetongue** ที่แอลจีเรีย พบในฟาร์มโค เป็น serotype 4, **Equine piroplasmosis** ที่รัฐยูทาห์สหรัฐ พบม้าตายและก่อนหน้าที่มีรายงานพบโรคในรัฐเท็กซัส, **Equine infectious anaemia** ที่เบลเยียม พบในม้า, **Pneumonia** ที่รัฐมอนทานา สหรัฐ พบในแกะบิกฮอร์นซึ่งพบการระบาดเป็นฝูงที่ 4 ในช่วงฤดูหนาวนี้, **Newcastle disease** ที่อิสราเอล พบในฟาร์มไก่เนื้อ, **Anthrax** ที่สวีเดน พบในโคเนื้อทางตอนใต้ของประเทศซึ่งเป็นการระบาดในรอบ 27 ปี, **Foot and mouth disease** ที่รัสเซีย พบละมั่งต้องสงสัยจะติดเชื้อ, **Influenza pandemic (H1N1)2009** มีรายงานการวิจัยว่าเชื้อสามารถติดเข้าสู่ระบบสืบพันธุ์ในไก่วงได้ซึ่งส่งผลให้เกิดไขคุด, **Influenza pandemic (H1N1)2009** ที่ได้หวั่น และที่รัฐอินดีแอนา มินนิโซตา และ เซาท์ คาโรไลนา สหรัฐพบในสุกรและที่รัฐโอไอโอ สหรัฐพบในแมว, **Bovine tuberculosis** ที่เมืองนอร์ทโพรแลนซ์ นิวซีแลนด์ พบในสุกร, **Contagious caprine pleuropneumonia** ที่ทาจิกสถาน พบในแพะ ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน : Rabies** ที่รัฐนิวเจอร์ซีย์ สหรัฐฯ พบผู้ถูก Coyote (สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมมีลักษณะคล้ายสุนัขป่า) กัดที่แขนและขา ระหว่างที่เดินในสวนสาธารณะ ซึ่งได้รับการรักษาตัวที่ รพ.และเฝ้าระวังเรื่องติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า และทางการได้ประกาศเตือนการระบาดของโรคในแรคคูนที่ Central park ซึ่งพบแรคคูนติดเชื้อ 28 ตัวในเดือน ม.ค.ที่ผ่านมา, **Influenza pandemic (H1N1)2009** สธ. รายงานผลการฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ 2009 ตั้งแต่วันที่ 11 ม.ค. - 5 ก.พ. 2553 กลุ่มเสี่ยงเข้ารับบริการฉีดแล้ว 160,179 คน ประกอบด้วยบุคลากรทางการแพทย์ 102,368 คน หญิงตั้งครรภ์อายุครรภ์ 3 เดือนขึ้นไป 14,681 คน คนอ้วนน้ำหนักตัวเกิน 100 กิโลกรัม 4,542 คน ผู้พิการ 1,269 คน และผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 36,917 คน ทั้งนี้ยอดการฉีดวัคซีนยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ จากการวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหาหนึ่งที่พบคือประชาชนไม่เชื่อมั่นในความปลอดภัยของวัคซีน เนื่องจากข่าวที่ปรากฏในสื่อ แต่สธ.ยังคงให้บริการฉีดวัคซีนให้กับกลุ่มเสี่ยงต่อไป โดยเน้นการให้ข้อมูลอย่างรอบด้านเพื่อประกอบการตัดสินใจ, WHO รายงานว่าผู้ป่วยหลายรายในจำนวนผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวเฮติในช่วง 2-3 วันที่ผ่านมามีอาการของโรคท้องร่วง โรคหัด และโรคบาดทะยัก และคาดว่าอาจเกิดการแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็วในค่ายผู้ประสบภัยแผ่นดินไหวเฮติ หน่วยงานของสหประชาชาติริเริ่มดำเนินการที่จะให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคท้องร่วงหัด และบาดทะยัก

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective คือ) Strictly speaking, an information system has as its ultimate goal to provision of information which can be of use in disease control, rather than just the production of data sets. So its should be more than just a simple veterinary database. It can feed into a decision-support system, which is clearly directed at the decision-makers. A more specific sub-category is herd health and productivity schemes. In the chapter, more wide- ranging and complex schemes will be described, and the term surveillance system will be used as a general term to describe these. 1.SURVEILLANCE AND DISEASE CONTROL It is sometimes difficult to establish the boundary between simples surveillance exercises and actual disease control programmes. It is worth looking at the reason for this and explaining how the two concept differ. Taken in the widest sense, disease control includes <i>all the various prophylactic and sanitary measures used with the objective of preventing the occurrence of the disease, limiting it spread and working towards its eventual elimination or eradication.</i> Its ultimate goal are also different from those of epidemiological surveillance. The aim of disease control activities is to reduce the prevalence or incidence of the disease. The purpose of surveillance and monitoring is to provide information which can be used by decision-makers. Control activities make use of prophylactic (vaccination, etc.) or sanitary measures (<i>screening, quarantine, slaughter, disinfection, movement controls, etc.</i>)	Applied Veterinary Epidemiology

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐-๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๓๑ มกราคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5	6																						

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	กระบือ	Bovine Tuberculosis	บุรีรัมย์ (1)
	แพะ	บรูเซลโลสิส	สระบุรี (1)
	โค	บรูเซลโลสิส	ลพบุรี (1)
สัตว์เล็ก	สุกร	Edema disease	ศรีสะเกษ (1)
	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	กรุงเทพมหานคร (2) สุราษฎร์ธานี (1)
สัตว์น้ำ	จระเข้	เมลลิออยโดสิส	นครสวรรค์ (1)
สัตว์ปีก	เป็ด	กาฬโรคเป็ด	กำแพงเพชร (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : Foot and mouth disease ที่เกาหลีใต้ พบการระบาดของโรคครั้งที่ 6 ในรอบปี โดยเกิดที่ฟาร์มโคทางตอนเหนือของกรุงโซล , Influenza pandemic (H1N1)2009 ที่ฝรั่งเศส พบในไก่งวง, Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบไกในทางภาคตะวันออกเฉียงของเมืองลำปางได้ป่วยตายมากกว่าพันตัวด้วยเชื้อ H5N1, Anthrax ที่รัฐโอริสสา อินเดีย พบโคและแพะในหลายหมู่บ้านต้องสงสัยจะติดเชื้อ ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน Rabies** ที่รัฐแคลาเวร์ สหรัฐ ได้ทำการล่าแรคคูนในเมืองวิลลิ่งมิงตันหลังจากได้รับรายงานว่ามียะชาน 2 รายและสุนัข 1 ตัวถูกแรคคูนที่คาดว่าจะมีเชื้อพิษสุนัขบ้ากัด และที่กรุงมอสโก รัสเซีย มีสุนัขบ้าไล่กัดคนถึง 14 ราย, Avian influenza ที่อินโดนีเซีย พบผู้ต้องสงสัยติดเชื้อเสียชีวิต 1 ราย จากการสอบสวนโรคมีประวัติฆ่าหะเลไก่ และที่อียิปต์สรุปผู้ป่วยรายใหม่ในปี 53 ซึ่งเป็นรายที่ 91 - 94 ของประเทศโดยเป็นเพศชาย 3 ราย และหญิง 1 ราย อายุระหว่าง 1 ขวบ ถึง 45 ปี ทุกรายมีประวัติสัมผัสไก่ที่ป่วยและตาย และได้รับการรักษาด้วยยา Oseltamivir จนมีอาการเป็นปกติแล้ว, Influenza pandemic (H1N1)2009 สร.รายงานผลการฉีดวัคซีนใน 5 กลุ่มเสี่ยงตั้งแต่วันที่ 11 ม.ค. 53 จนถึงวันที่ 29 ม.ค. 53 มีผู้รับบริการฉีดแล้ว 83,165 ราย เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 53,824 ราย หญิงตั้งครรภ์ 9,367 ราย คนอ้วน 2,197 ราย ผู้พิการ 536 ราย ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง 17,241 ราย และได้รับรายงานอาการหลังฉีดวัคซีน จำนวน 52 ราย ที่ต้องสอบสวน 7 ราย เป็นบุคลากรสาธารณสุข 2 ราย ที่จ.กาฬสินธุ์และอุตรธานี เป็นหญิงตั้งครรภ์ 5 ราย อยู่ในกทม., มหาสารคาม, พัทลุงอย่างละ 1 ราย และสตูล 2 ราย ในจำนวนนี้สามารถสรุปได้แล้วว่าไม่เกี่ยวข้องกับการฉีดวัคซีน 1 ราย คือบุคลากรสาธารณสุขที่จ.กาฬสินธุ์ ยังคงเหลืออีก 6 ราย อยู่ในขั้นตอนการสอบสวน สำหรับหญิงตั้งครรภ์ที่พัทลุง อายุ 38 ปี ตั้งครรภ์ 24 สัปดาห์ ฉีดวัคซีนเมื่อ 12 ม.ค. 53 เริ่มมีอาการแพ้ภูมิตนเอง เมื่อ 15 ม.ค. 53 โดยมีอาการปวดคออักเสบ ตัวบวม ส่วนเด็กในครรภ์ไม่ได้รับผลกระทบ ดันปกติ ขณะนี้รักษาตัวที่ร.พ.สงขลานครินทร์ หาดใหญ่ แม่หายเป็นปกติแล้ว โดยหญิงตั้งครรภ์ที่ต้องสอบสวนทั้ง 5 รายดังกล่าว สร.ได้ส่งให้คณะกรรมการสอบสวนว่าเกิดจากการฉีดวัคซีนหรือไม่ ทั้งนี้การฉีดวัคซีนป้องกันไข้หวัดใหญ่ 2009 ทั่วโลกมีระบบการเฝ้าระวังอาการหลังได้รับวัคซีนเพื่อความปลอดภัย โดยWHOมีรายงานพบอาการหลังได้รับวัคซีนจากประเทศต่างๆ เช่นกัน รวมทั้งมีรายงานในหญิงตั้งครรภ์ในหลายประเทศเช่น แคนาดา กระจายวัคซีน 25 ล้านโดส พบอาการหลังฉีด 5,707 ราย โดยเกิดในหญิงตั้งครรภ์ 26 ราย ได้หวั่น มีผู้ฉีด 5.6 ล้านราย พบอาการหลังฉีด 1,051 ราย เกิดในหญิงตั้งครรภ์ 19 ราย ประเทศเดนมาร์ก มีผู้ฉีด 4.2 ล้านราย พบอาการหลังฉีด 547 ราย เกิดในหญิงตั้งครรภ์ 2 ราย

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ) Applied Veterinary Epidemiology

I- GENERAL ASPECTS Having made the distinction between surveys and epidemiological surveillance, it is appropriate to distinguish between surveillance and disease control, and to define some of the many terms encountered. Following on from this, the general objectives of epidemiological surveillance work will be dealt with, as well as the different types of surveillance system encountered.

A DEFINATIONS The terminology used in the field of animal health surveillance and monitoring varies From scheme to scheme and country to country. Some terms are increasingly acquiring a more specific meaning: for example, **surveillance** is used to describe the continuous collection of data often covering several disease and species, and based on 'active' data collection (see below). **Monitoring**, on the other hand, tends to refer to more routine activities, relating to one disease or one species, or to 'passive' data collection. However, for many authors, the terms **epidemiological surveillance** and **monitoring** tend to be used fairly interchangeably.

Systems for collecting, analyzing and disseminating veterinary data have been given many different names. In the francophone literature the general term is **epidemiological surveillance network**. In the anglophone literature, depending on their complexity, how many disease and how large and area are cover, and the semantic preferences of the describing them, epidemiological surveillance and monitoring exercises are variously described as **veterinary or disease reporting or recording or schemes or systems, veterinary databases or veterinary information systems**.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7	5																							

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	นครปฐม (2)
	โค	ปากและเท้าเปื่อย ไทป์ โอ	ลำพูน (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ ในรอบสัปดาห์ที่ผ่านมาเป็นช่วงที่มีอากาศแปรปรวน ภาคเหนือและอีสานมีอากาศหนาวเย็นกว่าเดิมเล็กน้อย และมีฝนตกกระจายทั่วประเทศ ซึ่งอาจทำให้สัตว์เจ็บป่วยจากภาวะอากาศเปลี่ยนแปลง เกษตรกรหรือผู้เลี้ยงสัตว์เลี้ยงควรรู้สังเกตอาการผิดปกติในสัตว์เลี้ยงของท่านให้ดี หากพบสัตว์ป่วยตายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ ♥ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับคณะเกษตรศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่นจัดงานวันเกษตรภาคอีสานระหว่างวันที่ 22 - 31 มกราคม 2553 ณ อุทยานเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยขอนแก่น ภายในงานมีการประกวดสัตว์ และการแสดงนิทรรศการจากหน่วยงานต่างๆ ♥ **สถานะโรคจากPromedmail/OIE** : Foot and mouth disease ที่เมืองปักกิ่ง จีน พบในฟาร์มโคนมเป็น serotype A, Equine infectious anaemia (EIA) ที่อังกฤษ พบในม้า 2 รายจากทั้งหมด 9 รายที่นำเข้าจากโรมาเนีย, Chronic wasting disease (CWD) ที่รัฐเวสต์เวอร์จิเนีย สหรัฐฯ มีรายงานการพบโรคมากขึ้นในกวางที่มาจากการล่าสัตว์ โดยในปี 2552 พบทั้งหมด 16 ราย ♥ **สถานะโรคที่เฝ้าระวังในคน** : Rabies ที่รัฐนิวยอร์ก สหรัฐฯ ในรอบ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมาพบแรกคลุมติดเชื้อ 8 ราย ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปีก่อนในช่วงเวลาเดียวกันมาก เจ้าหน้าที่มีมาตรการฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้แก่แรคคูน พร้อมตั้งสายด่วนสำหรับประชาชน ให้ช่วยรายงานเมื่อพบสัตว์ที่แสดงอาการคล้ายโรคพิษสุนัขบ้า และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนระวังอย่าให้สัตว์เลี้ยงของตนเข้าไปใกล้แรคคูนหรือสัตว์ป่าชนิดอื่นๆ และที่รัฐแมริแลนด์ สหรัฐฯ พบลูกโคในศูนย์การศึกษาสำหรับเด็กคิดเชื้อ 1 ราย เจ้าหน้าที่ได้ประกาศเตือนให้ผู้ที่โดนสัตว์กัดหรือสัมผัสสัตว์เข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค, Anthrax ที่บัวโนส ไอเรส อาร์เจนตินา มีหญิง 1 รายติดเชื้อจากการสัมผัสโคที่ตายกะทันหันโดยไม่ได้สวมถุงมือ ซึ่งได้พบ cutaneous lesion ที่มือ, Avian influenza ที่อียิปต์พบผู้ป่วยเป็นหญิงวัย 20 ปี ติดเชื้อชนิด Highly pathogenic avian influenza H5N1 จากการสอบสวนโรค พบว่าผู้ป่วยมีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกป่วยตาย รายนี้เป็นรายที่ 91 ของอียิปต์, Influenza pandemic (H1N1)2009 สาธารณสุขเร่งรัดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสร้างภูมิคุ้มกันโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ใช้มาตรการ 4 อย่าง คือ ใส่หน้ากากอนามัย ปิดปากและจมูกเมื่อป่วยเพื่อป้องกันแพร่เชื้อให้คนอื่น หมั่นล้างมือบ่อยๆ และทำความสะอาดจุดสัมผัสต่าง ๆ หลีกเลี่ยงเข้าไปในที่แออัด และหยุดพักงานเมื่อป่วยเป็นหวัดจนกว่าจะหาย รวมทั้งมาตรการกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือ ไม่สูบบุหรี่ หมั่นออกกำลังกาย และรับประทานอาหารครบ 5 หมู่เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันเชื้อให้กับตนเอง และเร่งประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนกลุ่มเสี่ยงมีอาการรุนแรงหากป่วยเป็นไข้หวัดใหญ่ ซึ่งมีทั้งหมด 1,969,750 คน ไปรับการฉีดวัคซีนที่โรงพยาบาลใกล้บ้าน ประกอบด้วย กลุ่มแพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่ด่านหน้า หญิงตั้งครรภ์ที่อายุครรภ์มากกว่า 3 เดือน คนอ้วนน้ำหนักมากกว่า 100 กิโลกรัม ผู้พิการที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ผู้ป่วยโรคเรื้อรังอายุตั้งแต่ 6 เดือน - 64 ปี ได้แก่ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง หอบหืด โรคหัวใจทุกประเภท โรคหลอดเลือดสมอง ไตวาย ผู้ป่วยมะเร็งที่อยู่ในระหว่างรับเคมีบำบัด โรคธาลัสซีเมียที่มีอาการรุนแรง ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่อง ผู้ป่วยเบาหวานทั้งที่มีและไม่มีโรคแทรกซ้อน เริ่มตั้งแต่วันที่ 11 มกราคมจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ต่อ)

The role of surveillance is to act as a perpetual recording system, which operates continuously, in contrast to surveys which are either one-off exercises, or of limited duration.

By definition, any epidemiological surveillance activity, whatever the disease or risk factor being studied, will consist of the following stages, as shown in figure 4.1:

- collection of data about the disease or the risk factors;
- transmission of the data to the centre where they are to be collated and processed;
- data collection and processing;
- dissemination of the results.

The practical aspects of each stage can vary greatly.

Epidemiological surveillance in the field of animal health will be death with in three sections:

- its general aspects, enabling the terminology fun in this field to be talked as well as the main concepts involved;
- its organization at the level of a single disease or group of diseases;
- its organization at the national level.

Figure 4.1 The main stages of an epidemiological surveillance operation

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

National Institute of Animal Health

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มกราคม ๒๕๕๓

Wk.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
No.	8	7																								

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

กลุ่มสัตว์	ชนิดสัตว์	โรคที่ตรวจพบ	จังหวัดที่พบ (จำนวนราย)
สัตว์ใหญ่	แพะ	บรูเซลโลสิส	เพชรบูรณ์ (1)
	กระบือ	Bovine Tuberculosis	ศรีสะเกษ (1) สุรินทร์ (1)
สัตว์เล็ก	สุนัข	พิษสุนัขบ้า	นครศรีธรรมราช (1) อุบลราชธานี (1) กรุงเทพมหานคร (1)
	สุกร	อหิวาต์สุกร	นครศรีธรรมราช (1)

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

♥ **สภาวะโรคจากPromedmail/OIE** : Foot and mouth disease ที่นปาลพบคือต้องสงสัยจะติดเชื้อซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ทำการควบคุมโรคโดยฉีดวัคซีนป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยให้แก่โค 150 ตัวในหมู่บ้าน และที่จันทบุรีในโค โดยเป็น serotype A , Influenza pandemic (H1N1)2009 ที่เคนมาร์กพบสุกรอนุบาล 3,000 ตัว และแม่สุกร 700 ตัวในฟาร์มแห่งหนึ่งติดเชื้อ ทางเจ้าหน้าที่ได้ควบคุมโรคโดยให้เข้มงวดการเคลื่อนย้ายสัตว์ออกนอกฟาร์ม, Avian influenza ที่อินเดียตรวจพบเชื้อชนิด Highly pathogenic avian influenza virus serotype H5 ในไก่ที่เลี้ยงไว้ในหมู่บ้านแห่งหนึ่งในเมือง West Bengal ♥ **สภาวะโรคที่เฝ้าระวังในคน** Anthrax ที่เยอรมนีได้รายงานพบผู้เสียชีวิตเชื้อและเสียชีวิตที่รพ. จำนวน 1 ราย ซึ่งเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่พบรายงานผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตในผู้เสพยาโรอินที่สกอตแลนด์ นักระบาดวิทยากำลังสอบสวนหาปัจจัยที่สัมพันธ์กันในทั้ง 2 ราย , Avian influenza ที่อินโดนีเซีย ได้รักษาเด็กหญิงวัย 4 ขวบที่ติดเชื้อ H5N1 จนมีอาการดีขึ้น จากการสอบสวนโรค เด็กหญิงมีประวัติสัมผัสกับไก่ตายที่เลี้ยงไว้หลังบ้าน และพบวัยรุ่นชายอายุ 17 ปีสงสัยจะติดเชื้อ H5N1 และได้เข้ารับการรักษาจนมีอาการดีขึ้นแล้ว, Influenza pandemic (H1N1)2009 สธ.ประกาศเตือน ขณะนี้ประเทศไทยอยู่ในช่วงฤดูหนาว สภาพอากาศที่หนาวเย็นเอื้อให้เกิดการระบาดของโรคทางเดินหายใจได้ง่าย โดยพบว่ามีรายงานผู้ป่วยที่มีอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ มารับการรักษาที่โรงพยาบาลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 9 เป็นร้อยละ 10 และผู้ป่วยปอดอักเสบเพิ่มจากร้อยละ 4 เป็นร้อยละ 10 จึงได้กำชับให้โรงพยาบาลทุกแห่งเฝ้าระวังผู้ป่วยที่เป็นโรคทางเดินหายใจเป็นพิเศษ เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ส่วนอสม.และเจ้าหน้าที่สถานีอนามัย ให้ยื่นเตือนมาตรการป้องกันโรคแก่ประชาชน และหากพบผู้ที่มีอาการไข้หวัด ให้แนะนำให้ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลโดยเร็ว เพื่อที่หากป่วยด้วยไข้หวัดใหญ่ 2009 จะได้รับยาค้านไวรัสทันที ซึ่งจะช่วยลดอัตราการเสียชีวิตลงได้ สำหรับการฉีดวัคซีนไข้หวัดใหญ่ 2009 ให้กับกลุ่มเสี่ยงที่ผ่านมา ได้รับรายงานว่ามีผู้ฉีดแล้ว 3,769 ราย จาก 31 จังหวัด ไม่พบผู้มีอาการแพ้รุนแรง พบเพียงอาการเล็กน้อย คือปวด บวม แดงที่รอยฉีดเท่านั้น จึงขอให้ผู้ที่เป็นกลุ่มเสี่ยงโรคไข้หวัดใหญ่ 2009 ได้สนใจ และขอให้รีบมารับวัคซีนที่โรงพยาบาลตามที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ส่วนผู้เป็นกลุ่มเสี่ยงที่คัดสำรวจ สามารถลงทะเบียนเพิ่มเพื่อรับวัคซีนได้ที่โรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขใกล้บ้าน สถานการณ์ไข้หวัดใหญ่ 2009 ล่าสุดสัปดาห์ที่ผ่านมา วันที่ 3-9 มกราคม 2553 มีผู้เสียชีวิตเพิ่ม 4 ราย เป็นชายวัย 24 ปี อยู่ จ.ชัยภูมิ หญิงวัย 30 ปี จ.ร้อยเอ็ด ทั้ง 2 ราย มาพบแพทย์เพื่อรับยาค้านไวรัสทันที ส่วนเด็กชายอายุ 4 ปี จ.นครราชสีมา จัดว่าอยู่ในกลุ่มเสี่ยง และเด็กชาย 6 ปี จ.เชียงใหม่ มีโรคประจำตัวคือโรคหอบหืดและอ้วน ในรอบ 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา มีผู้ป่วยยืนยันเพิ่ม 55 ราย ผู้ป่วยสะสมตั้งแต่วันที่ 28 เมษายน 2552 - 9 มกราคม 2553 รวม 30,805 ราย เสียชีวิต 196 ราย โดยจังหวัดที่มีผู้ป่วยยืนยันสะสมสูงสุด 5 อันดับแรก ได้แก่ เชียงใหม่ ทรราช เชียงราย พะเยา และสงขลา

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Epidemiology surveillance(Objective ตือ) Applied Veterinary Epidemiology

Thus, for highly transmissible disease, it is obvious that a **permanent** surveillance system is required, which must be capable of detected an initial outbreak at any point in time, and then of monitoring the day-to-day progress of the disease. For less highly transmissible diseases with a high case fatality rate, this level of surveillance may also be required. When dealing with disease which are less highly transmissible and have a low case fatality rate, less intensive surveillance is needed

A survey can provide the information required in order to understand a current disease situation (see chapter III).

However, a cross-sectional survey can only produce a picture of the disease's situation at a given movement, without giving any indication about how it is changing over time. Surveys are thus inappropriate where a permanent or rapid flow of information is a required.

A longitudinal survey can be better at providing the information required. However, most often, a longitudinal is only undertaken over a limited period, say several months or even one or two years, but data is not permanently collected.

This requirement for a regular and occasionally rapid flow of information is met by a system of **epidemiological surveillance**, with provides data on the status of different diseases and enables their future incidence to be projected. Surveillance can be defined as a system bases on **continuous** information recording, making it possible to monitor the health status of a given population and the risk factors to which it is exposed, so as to detect pathological processes as they appear and study their development in time and space, with the objective of taking appropriate measure to control them.

Surveillance thus falls into the domain of descriptive epidemiology, its objective being to provide a true indication of the status of one or more diseases.

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๒-๘๕๐๘ ถึง ๑๔ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๒-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

กลุ่มระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ เกษตรกลาง จตุจักร กทม. ๑๐๕๐๐

โทรศัพท์: ๐-๒๕๖๕-๘๕๐๘ ถึง ๑๕ ต่อ ๑๒๐ - ๑๒๓ โทรสาร: ๐-๒๕๖๕-๕๐๐๑

E - Mail: niah16@dld.go.th

จดหมายข่าว

การเฝ้าระวังด้านระบาดวิทยาทางห้องปฏิบัติการ รายสัปดาห์

Weekly Laboratory Epidemiological Surveillance News

สถาบันสุขภาพสัตว์แห่งชาติ ร่วมกับ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการสัตวแพทย์ประจำภูมิภาค

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (รวบรวมจาก ๘ ห้องปฏิบัติการ)

สัปดาห์ที่ ๕๒ ระหว่างวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ - ๒ มกราคม ๒๕๕๔

Table with 2 rows and 28 columns showing weekly data for 2011.

โรคที่ตรวจพบในรอบสัปดาห์จำแนกตามกลุ่มสัตว์และจังหวัดที่พบ

Table with 4 columns: Group, Disease, Disease Name, and Province (Number of cases).

รายงานโรคเด่นประจำสัปดาห์

Main text block containing detailed reports on avian influenza and other diseases, including case counts and regional information.

มองต่างมุม / ข้อคิด / ข้อเสนอแนะ / บทวิพากษ์

Academic text titled 'HABITAT AND TRANSMISSION OF INFECTIOUS AGENTS' with objectives, discussion, and references.